
HÚSAKÖNNUN Í ÞÓRKÖTLUSTAÐAHVERFI:

VERNDARSVÆÐI Í BYGGÐ

ELÍN ÓSK HREIÐARSDÓTTIR OG HJÖRLEIFUR STEFÁNSSON

FORNLEIFASTOFNUN ÍSLANDS SES/GULLINNSNIÐ EHF.
REYKJAVÍK 2018
FS687-17171

*Ljósmynd á forsíðu er tekin af Þórkötlustaðtorfunni og er líklega tekin á 4. tug 20. aldar.
Ljósmyndin er í eigu Lofts Jónssonar.*

©2018

FORNLEFASTOFNUN ÍSLANDS SES/GULLSNIÐ EHF.

BÁRUGÖTU 3 /FJÖLNISVEGI 12

101 REYKJAVÍK

SÍMI: 551 1033

FAX: 551 1047

NETFANG: fsi@instarch.is

www.fornleif.is/www.instarch.is

Efnisyfirlit

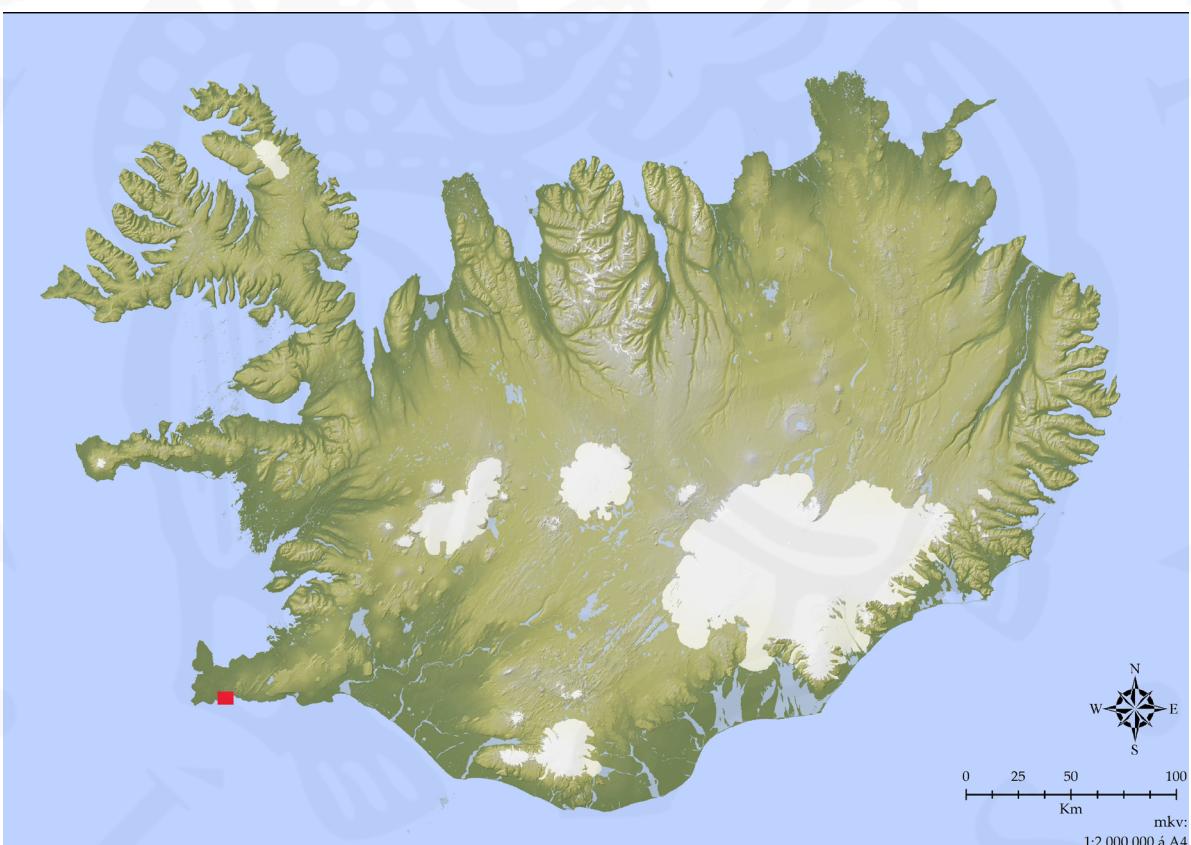
Helstu niðurstöður.....	iv
Inngangur.....	1
Húsakönnun.....	5
Samantekt.....	119
Heimildir.....	123

Helstu niðurstöður

Í skýrslunni er að finna húsakönnun í Þórkötlustaðahverfi. Verkið var unnið af Elínu Ósk Hreiðarsdóttur fornleifafræðingi og Hjörleifi Stefánssyni arkitekt fyrir Grindavíkurbæ vegna fyrirætlana um verndarsvæði í byggð í hverfinu. Í hverfinu voru skráð 56 standandi hús, þar af 22 íbúðarhús en önnur hús voru ýmiskonar útihús, kofar, geymsluskúrar bílskúrar, summarhús og hús sem tengdust iðnaði á svæðinu. Skýrslan verður hluti af úttekt um verndarsvæði í byggð í Þórkötlustaðahverfi sem kemur út á vormánuðum 2018 og þar verður að finna ítarlegri greiningu á byggðinni út frá þeim gögnum sem safnað var um hús og minjar á svæðinu.

Inngangur

Á haustmánuðum 2016 veitti Minjastofnun Íslands Grindavíkurbæ styrk til að vinna tillögu að verndaráætlun í byggð fyrir þórkötlustaðahverfið í Grindavík. Til að skrá minjar og hús á svæðinu réði Grindavíkurbær þau Elínu Ósk Hreiðarsdóttur hjá Fornleifastofnun Íslands sem hafði aðalumsjón með verkinu og Hjörleif Stefánsson arkitekt. Frá upphafi var ákveðið að unnið yrði samhliða að skráningu húsa og minja enda talið að þannig fengist heildstæðust mynd af upphafi, þróun og einkennum byggðar í hverfinu. Húsakönnunin var unnin í samræmi við leiðbeiningar Minjastofnunar Íslands um skráningu húsa og í gagnagrunn stofnunarinnar og leiðbeiningabækling sömu stofnunar um húsakönnun vegna verndarsvæðis í byggð og vísast til þessara gagna varðandi aðferðafræði verksins.¹

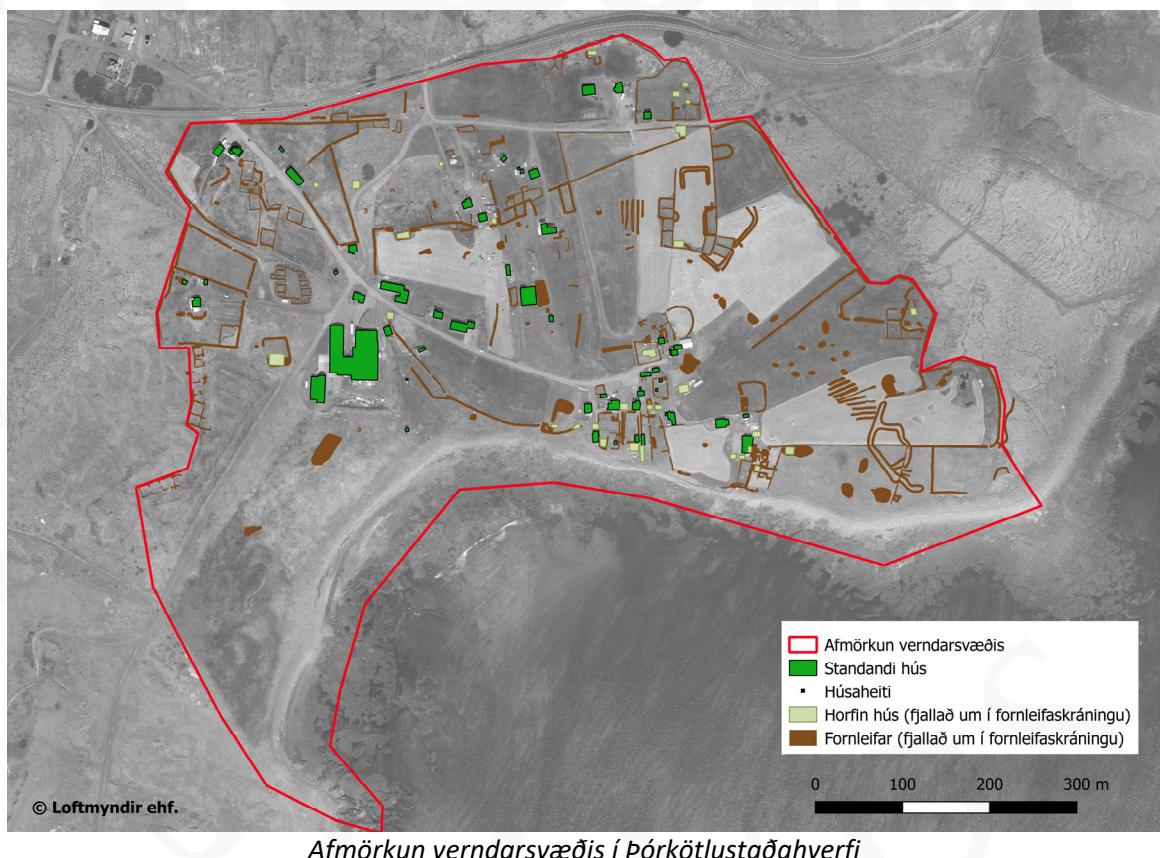
Í þessari skýrslu er að finna húsakönnun fyrir hús innan marka fyrirhugaðs verndarsvæðis og stutta samantekt um þróun byggðar á svæðinu og einkenni, en frekari

¹ Guðný Gerður Gunnarsdóttir. 2017. *Leiðbeiningar Minjastofnunar Íslands 3: Verndarsvæði í byggð: tillaga og greinargerð*

upplýsingar um sögu svæðis og greiningu svipmóts verður að finna í verndarsvæðisskýrslu sem ráðgert er að komi út vorið 2018.

Í húskránni er húsum raðað í stafrófsröð. Að ósk Minjastofnunar Íslands voru nafnlaus hús, úтиhús, skúrar og kofar undir þaki skráð sérstaklega og þeim fengið hlaupandi númar (hús 01-31).

Mikilvægt er að geta þess að mat á varðveislugildi húsa í Pórkötlustaðahverfi ræðst að mestu leyti af gildi þeirra fyrir hverfið. Fá hús hafa varðveislugildi af sjálfu sér en flest gegna þau hlutverki í heildarsvipmóti hverfisins og eru mikilvæg af þeim sökum. Þetta á líka við um óvandaða skúra, kofa og garða, en án þeirra myndi hverfið glata sérkennum sínum. Skúr sem hlýtur þann dóm að vera óvandaður og hrörlegur getur engu að síður haft umtalsvert varðveislugildi sem hluti af heild. Varðveislugildið helgast fullkomlega af staðbundnum aðstæðum.

Mörk verndarsvæðis (og húsakönnunar) markast að mestu af heimatúni Pórkötlustaðahverfis. Þau liggja að sjó að sunnan og þjóðvegi að norðan, að mörkum við Hópsnes að vestan og túnmörkum við Slokahraun að austan.

Við úttektina var flett upp í opinberum gögnum um húsin (fasteignamati, fundargerðum, tiltækum teikningum o.fl.) og útgefnum heimildum, eldri loftmyndir voru kannaðar sem og túnakort af svæðinu sem gert var um 1920. Við úttektina var einnig talsvert stuðst við gamlar ljósmyndir sem komu í leitirnar við vinnslu hennar. Sömuleiðis var rætt við fólkvið í hverfinu og brotflutta íbúa. Eru heimamönnum færðar kærar þakkir fyrir sína aðstoð. Minjafélag Grindavíkur sýndi verkinu áhuga og aðstoðaði við vinnslu þess eftir megni og útvegaði ljósmyndir. Félagið og Hallur J. Gunnarson formaður þess fá því kærar þakkir fyrir hjálpina. Loftur Jónsson aðstoðaði við úttektina á margvíslegan hátt. Hann miðlaði af þekkingu sinni í samtölum en lagði einnig til talsvert af myndum af húsum í hverfinu sem hann hefur safnað á undanförnum árum. Að auki var mikinn fróðleik um húsin í hverfinu að finna í óútgefinni samantekt hans um hús Þórkötlustaðahverfi. Umræddar upplýsingar juku mikið við upplýsingar um húsin og eru Lofti færðar kærar þakkir fyrir alla hans aðstoð. Skráning húsa og fornleifa er unnin í góðri samvinnu við Grindavíkurbæ og verkfræðistofuna Eflu ehf. sem sér um verkstjórn verndarsvæðisúttektar.

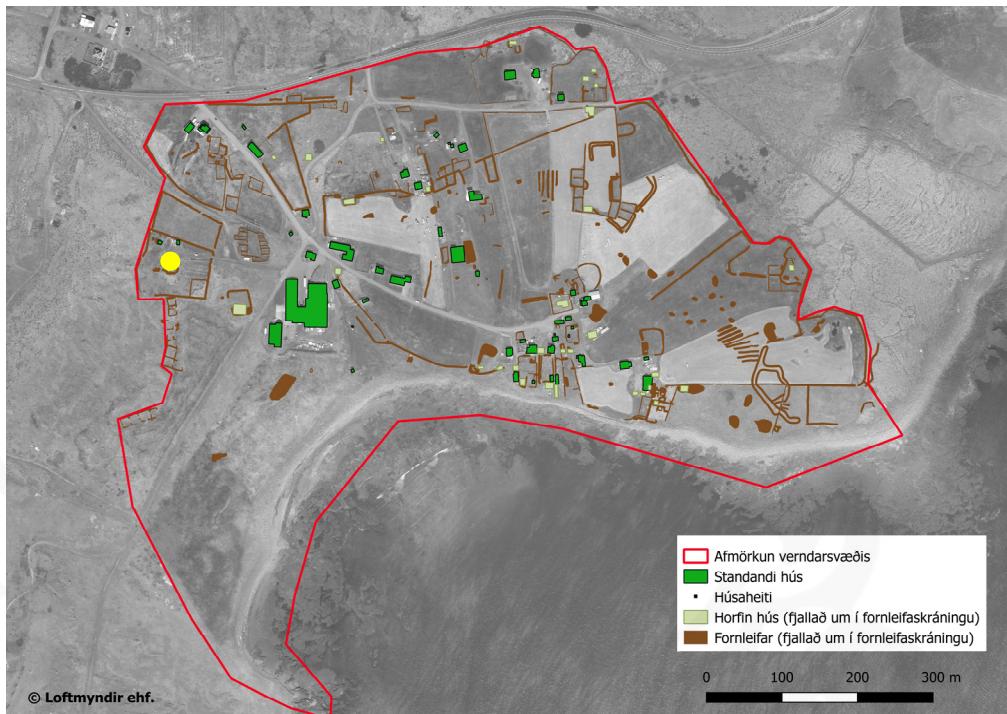

Húsakönnun Þórkötlustaðahverfi

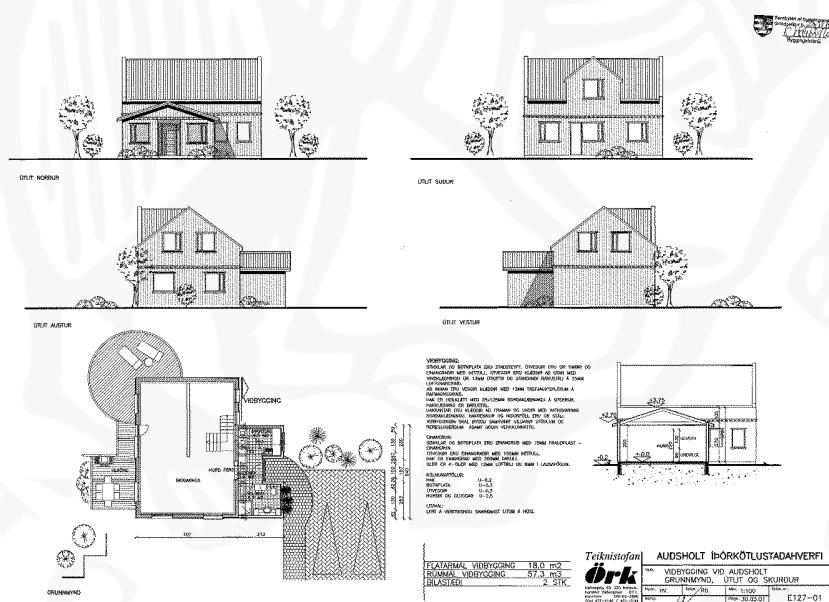

Kjarni Þórkötlustaðahverfis: Buðlunga, Þórkötlustaðir, Bjarmaland, Einland og Sólbakki. Mynd: Fornleifastofnun Íslands

Auðsholt

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Teikningar af viðbyggingum við Auðsholt frá 2001

Byggingarár: 1940

Pórkötlustaðahverfi

Auðsholt

Fyrsti eigandi: Indriði Guðmundsson
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Auðsholt 2017, horf til norðvesturs

Auðsholt 2017, horf til austurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefní: Steinsteyp
Útveggir:
Þakgerð: Flatt þak
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Saga

Núverandi:

Steinsteyp
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn
Steinsteyp
Einlyft
Inngönguskúr (bíslag)
Kvistir
Ris
Glarskáli/Sólstofa

Helstu breytingar:

2001 Viðbygging við Auðsholt, sökklar og botnplata staðsteyp, útveggir úr

Hönnuðir breytinga:

Haraldur Valbergsson,
Byggingatæknifraðingur

Lýsing húss:

Húsið er steinsteyp en einangrað að utan og klætt bárujárn. Það er ein hæð og portbyggt ris með mænisþaki. Á miðri suðurhlið er mæniskvistur og við norðurhliðina er einlyft viðbygging með lágreistu risþaki þar sem gengið er í húsið. Við suðurhliðina er stór glerskáli með einhalla þaki. Gluggaskipan hússins virðist upphafleg en gluggagerðin gjörbreytt.

Saga húss:

"Húsið byggði Indriði Guðmundsson árin 1935-1940. Það var fyrst með flötu þaki en hann setti síðan ris á það 1945 [en það ár er gefið upp sem byggingarár í fasteignamat] sem Jón Guðmundsson frá Ísólfsskála innréttæði og bjó þar fyrstu árin". Auðsholt var með vindmyllu til ljósá áður en Sogsvirkjun var lögð til Grindavíkur. Húsakönnun Pórkötlustaðahverfis (Loftur Jónsson), 2. 2. júlí 2001: Sótt er um leyfi til að byggja við númerandi hús samkvæmt dagskriftum. Afgreitt á 392. fundi skipulags- og byggingarnefnd. Samþykkt. Umsóknin samræmist lögum nr. 73/1997 og 82/1994. 28. júlí 2003: Óskað eftir að húseigninni verði breytt í einbýli í stað tvíbýli. Samþykkt á 421. fundi skipulags- og byggingarnefndar

Annað á lóð:

Á lóðinni er kofi, líklega geymsla (hús 17), lítt kofi úr tofi sem líklega var kartöflugeymsla (hús 24) og lélegt skýli sem er slegið upp úr timbri og bárujárn (hús 30). Tæpum 10 m VSV við Auðsholt er einnig steinsteyp plata þar sem áður var fjós (sjá GK-011:189) og er ráðgert að byggja aftur á þeim reit.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Klassískt steinhús frá miðri 20. öld

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Klassískt steinhús frá miðri 20. öld

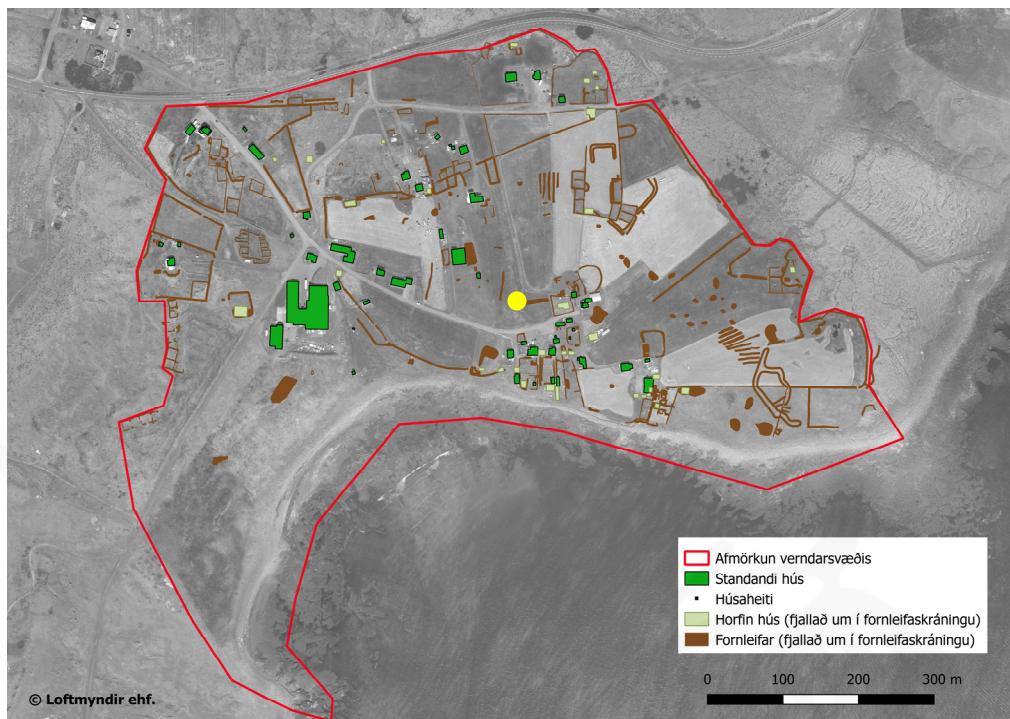
Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfisins

Upprunalegt gildi: Láglt Margvíslegar breytingar hafa verið gerðar á húsinu

Tæknilegt ástand: Láglt Að ytri útliti að dæma

Varðveislugildi: Miðlungs Húsið hefur varðveislugildi sem huti af svipmóti hverfisins

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fyrsti eigandi: Guðmundur Guðmundsson
Hönnuður:

Bjarmaland 1986, úr myndbandsupptöku á Ísmus,

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Bjarmaland 2017, horft til norðausturs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Saga**Núverandi:**

Timbur, bindingar
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn
Hlaðin úr tilhöggnu grjóti
Einlyft
Ris
Kjallari
Viðbygging
Útskot (karnap)

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Lýsing húss:**

Bjarmaland er einlæft timburhús á hlöðnum kjallara með portbyggðu risi og mænisþaki. Á báðum hliðum þaksins er mæniskvistur. Inngönguskúr er við vesturgafl með hjámiðjuþaki og nær skúrinn eftir allri norðurhlið hússins þar sem hann er með einhalla þaki og nær hann austur fyrir eystri gaflinn þar sem þakið verður aftur hjámiðjulagu. Húsið er allt klætt nýlegu bárujárn. Gluggar eru nýlegir með svipmóti gamalla glugga nema á kvistunum báðum þar sem gluggarnir eru annarrar gerðar. Sperrutær hússins og gluggagerð (nema á kvistum) vitna um Sveitserhúsaáhrif.

Saga húss:

"Það hús byggði Guðmundur Guðmundsson frá Klöpp árið 1925. Því húsi hefur nú töluvert verið breytt" Húsakönnun Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), 4. Samkvæmt Árna Guðmundssyni (1891-1991) var húsið byggt á tímabilinu 1920-1924, sbr. myndband af ÍSMUS. 2. desember 2002: Sótt er um byggingarleyfi fyrir endurbótum skv. teikningu Sigurðar H. Ólafssonar BFÍ 08.11.2002. Samþykkt á 413. fundi bygginganeftnar, nefndin tekur vel í erindið. 30. apríl 2007: Ómar Davið Ólafsson, kt. 230478-2959, Bjarmalandi, 240 Grindavík, sækir um byggingarleyfi fyrir endurbyggingu og stækkan hlöðu ásamt því að matshlutananum verði breytt í bílsgeymslu við Bjarmaland, skv. teikningum frá Sigurði H. Ólafssyni byggingarfræðingi dags. 25.04.07. Samþykkt á 469. fundi skipulags- og byggingarnefndar. Strompur var í húsinu miðju áður en hefur nú verið fjarlægður.

Annað á lóð:

Austan við íbúðarhúsið er stórt, einnar hæðar bárujárnhús (sjá hús 06). Annað hús er um 20 m suðvestan við íbúðarhús og var það hlaða frá Bjarmalandi (sjá hús 16). Fjárhús frá Bjarmalandi (hús 13) er um 66 m sunnan við það en ekki innan núverandi lóðar. Tveir kofar til viðbótar eru teljast mögulega tilheyra Bjarmalandi líka. Annar er hænsnakofi (hús 28) tæpum 30 m SSV við Bjarmaland og hinn svipaður (hús 29) um 40 m SSV við Bjarmaland. Hús 28, 29 og 16 eru á sama grasblettinum (ásamt húsi 15 sem tilheyri Valhöll). Grjótgarður afmarkar blettinn sem hús 28-29 eru innan og er tóft úr torfi og grjót GK-011:035 fast austan við hús 28.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Umhverfisgildi: Hátt Meðal elstu húsa hverfisins og afar mikilvægt sem hluti af svipmóti þess

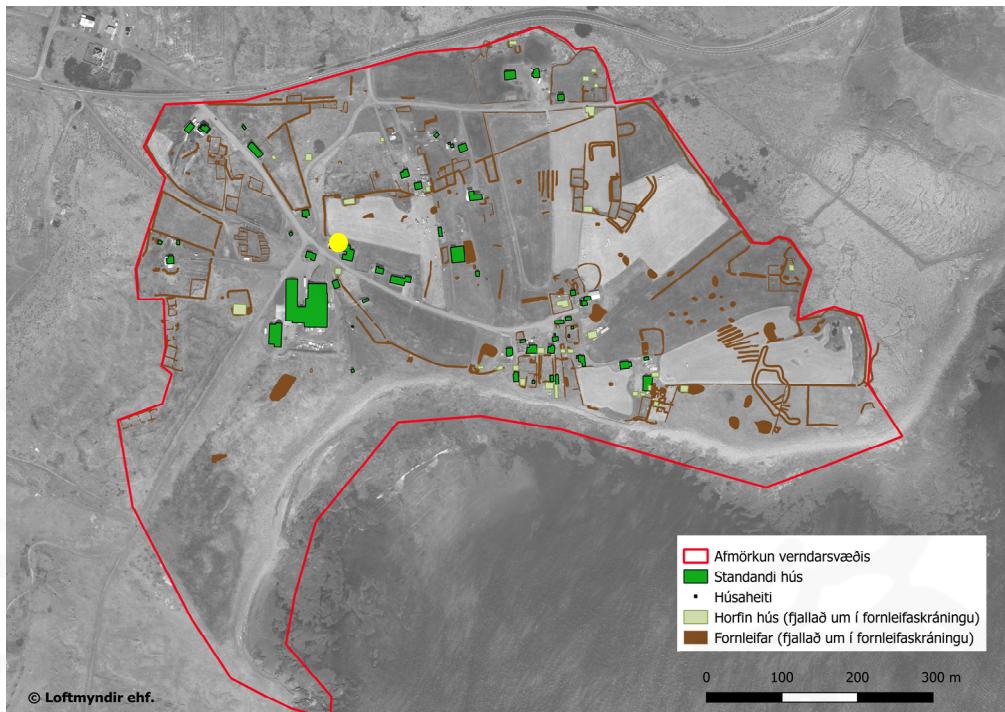
Upprunalegt gildi: Hátt Breytingar á húsinu falla vel að upprunalegri gerð

Tæknilegt ástand: Hátt Yfirbragð hússins ber það með sér

Varðveislugildi: Miðlungs Húsið hefur varðveislugildi sem huti af svipmóti hverfisins

Verndarflokkar: Umsagnarskyld hús - appelsínugulur litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Bjarnarhöfn

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Þjónusta
Núverandi notkun: óvist hvort búið er í Bjarnarhöfn

Bjarnarhöfn 2017 horft til NNA

Bjarnarhöfn og Fögruvellir, horft til norðurs

Gerð húss:	Upphafleg:	Núverandi:
Byggingarefni:	Timbur	Timbur
Útveggir:	Bárujárn	
Pakgerð:		
Pakkklæðning:		
Undirstaða:		Steinsteypt
Útlit:	Einlyft	Viðbygging

Helstu breytingar: Hönnuðir breytinga:

Saga

Saga húss:

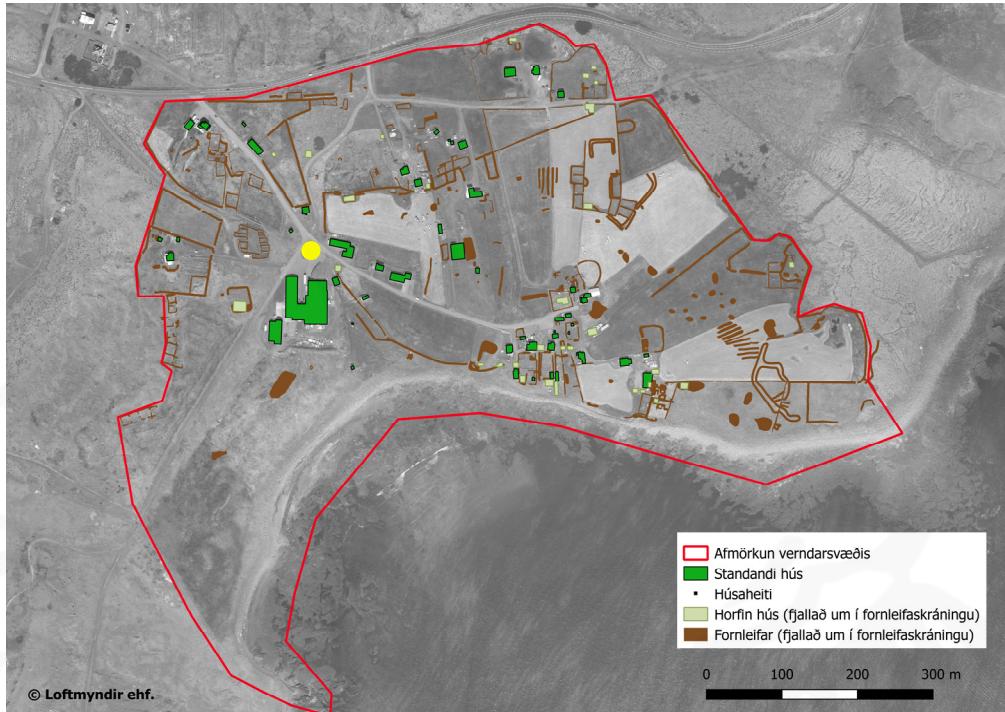
Bjarnarhöfn var byggt 1963 og var verbúð. Engar bókanir um húsið í fundargerðabókum.

Lýsing húss:

Um er að ræða tvö hús (hitt er Fögruvellir) sem tengd eru með byggingu á milli þeirra. Húsið sem fjær er götunni, Bjarnarhöfn, timburhús með einhalla þaki. Húsið og viðbyggingar eru með bárujárnslæðingu en að hluta til er þó um trapisujárn að ræða. Húsin er óvandað. Fyrir nokkrum árum keypti sami maður Bjarnarhöfn og Fögruvelli og býr í öllu húsinu sem hann nefnir Bjarnarborg.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Einfalt og óvandað timburhús
Menningarsöglegt gildi:	Miðlungs	Húsið tengist atvinnusögu hverfisins
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Sem hluti af svipmóti hverfisins
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	Húsið hefur ekki breyst mikið
Tæknilegt ástand:	Lágt	Af ytra útliti húss að dæma
Varðveislugildi:	Miðlungs	Húsið hefur varðveislugildi sem huti af svipmóti hverfisins
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Júlíus Daníelsson og Sigríður Þorleifsdóttir
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: ekki vitað

Brautarholt (án ártals), horft til norðurs

Brautarholt 2017, horft til norðausturs

Gerð húss: Upphafleg:**Núverandi:**

Byggingarefni: Steinsteyp

Steinsteyp

Útveggir:

Bárujárn

Þakgerð:

Einhalla (skúrbak)

Þakklæðning:

Bárujárn

Undirstaða:

Steinsteyp

Útlit:

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Um er að ræða bárujárnasklætt hús með einhalla þaki. Dyr eru á vesturhlið og á hurðinni er málmskilti með ártalinu 1947 en húsið var byggt árið 1934 samkvæmt Húsakönnun Lofts Jónssonar. Á suðurhlið eru tveir gluggar með tveimur lóðréttum póstum hvor. Umbúnaður þeirra bendir til þess að húsið sé steinsteptyti og einangrað að utan. Þakið slútir fram yfir norðurhliðina og á henni er einn líttill gluggi. Austurveggur hússins er láréttur að ofan og nær upp fyrir þakið. Bárujárníð á húsinu er nýlegt.

Saga húss:

"Þetta hús byggðu hjónin Júlíus Daníelsson og Sigríður Þorleifsdóttir 1934 og bjuggu þar til 1956" Húsakönnun Þórkötlustaðahverfis (Loftur Jónsson), 2. Samkvæmt Lofti Jónssyni var bískúr samþygður íbúðarhúsinu að austanverðu þegar Júlíus átti húsið og var geymsluloft fyrir ofan hann. Áfast bískúrnum var svo fjárhús allra austast en öll húsin sjást vel á ljósmynd í eigu Sógu og minjafélags Grindavíkur. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur. Húsið var byggt sem íbúðarhús en síðar var það nýtt af Hraðfrystihúsinu sem verbúð fyrir starfsmenn þess og síðar sem skrifstofa. Nú eiga íbúar Stafholts það og lána það hljómsveit sem er að æfa og taka upp í því.

Önnur hús á lóð:

Engin.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt Einkennalítið og einfalt hús

Menningarsögulegt gildi: Lágt Einkennalítið og einfalt hús

Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

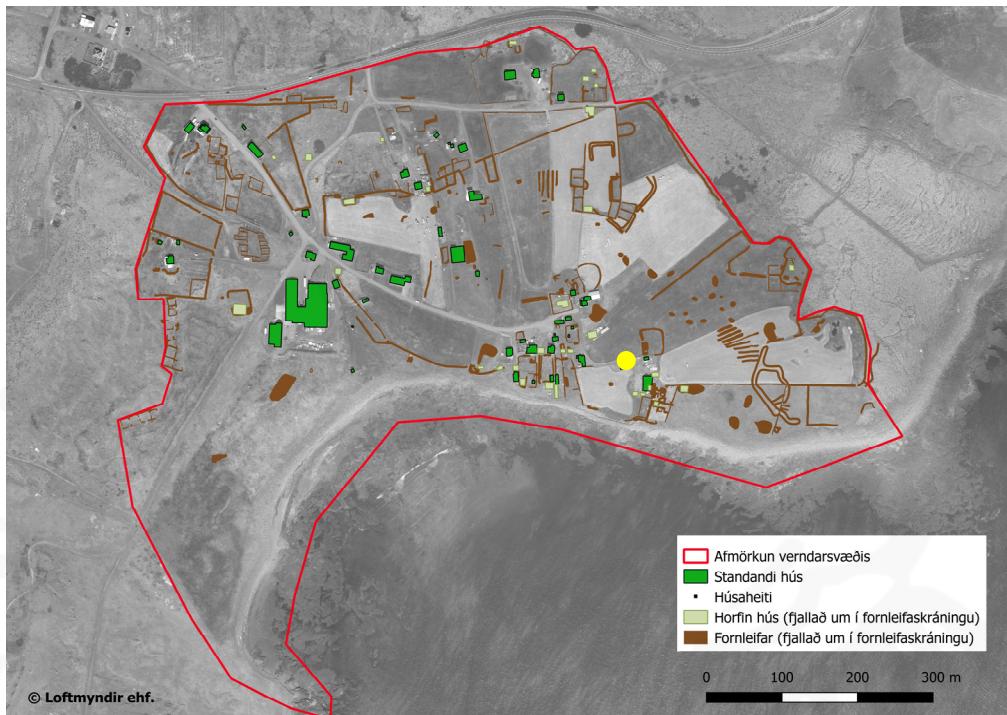
Upprunalegt gildi: Lágt Húsið er talsvert breytt

Tæknilegt ástand: óvist Húsið er nýlega endurbætt

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Buðlunga

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: börn Eyjólfs Jónssonar og Ingibjargar
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Buðlunga (óvist ártal), horft ril NNV

Buðlunga 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyppt
Útveggir:
þakgerð:
þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit: Reykháfur

Núverandi:

Steinsteyppt
Múrsléttatíð
Valmaþak
Bárujárn
Steinsteyppt
Inngönguskúr (bíslag)
Útitröppur

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Buðlunga er steinsteyppt hús, ein hæð með lágu valmaþaki, klæddu nýlegu bárújarni og með nýjum þakrennum og niðurföllum. Gluggaskipan er líklega upphafleg en gluggagerðin breytt. Gluggar eru nýlegir, klæddir plasti að utan. Gerð hússins sem ber einkeni fúnkisstefnunnar varð vinsæl á byrjun 4. áratugar 20. aldar og rekja má til Þórðar Baldvinssonar arkitekts á Teiknistofu landbúnaðarins.

Saga húss:

Buðlunga var hjáleiga frá Þórkötlustöðum, fyrst getið 1703 samkvæmt Jarðabók Árna og Páls (JÁM III, 13). Enn hjáleiga 1801 og 1847. (JJ, 84) en húsið var fært ofar í túníð undan sjávarágangi um 180. (SSGK, 139). Um eldri staðsetningu Buðlungu vísat í fornleifaskrá (GK-012:001 og GK-012:002). Árið 1932 stóð timburhús í Buðlungu samkvæmt Fasteignabók 1932, 77. Núverandi hús var byggt 1933. "Í gömlu Buðlungu bjuggu Eyjólfur Jónsson og Ingibjörg Jónsdóttir. Börn þeirra bjuggóu nýtt hús 1933 og er það það eina sem eftir stendur." Húskönnun Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), 4. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur. Reykháfur var áður vestarlega á húsinu en hefur verið fjarlægður og vindmylla var áður á þaki hússins en hefur verið fjarlægð.

Annað á lóð:

Í fasteignamati eru skráð fjárhús, hlaða (hús 05) og bílskúr sem er nýlega horfinn (a.m.k. má sjá húsin á nýlegri loftmynd rúmlega 20 m austan við Buðlungu). Á lóðinni er að auki lítt færðanlegur skúr eða geymsla (hús 26).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Steinsteyppt hús frá fyrra hluta 20. aldar í anda Þórðar Baldvinssonar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Steinsteyppt hús frá fyrra hluta 20. aldar í anda Þórðar Baldvinssonar

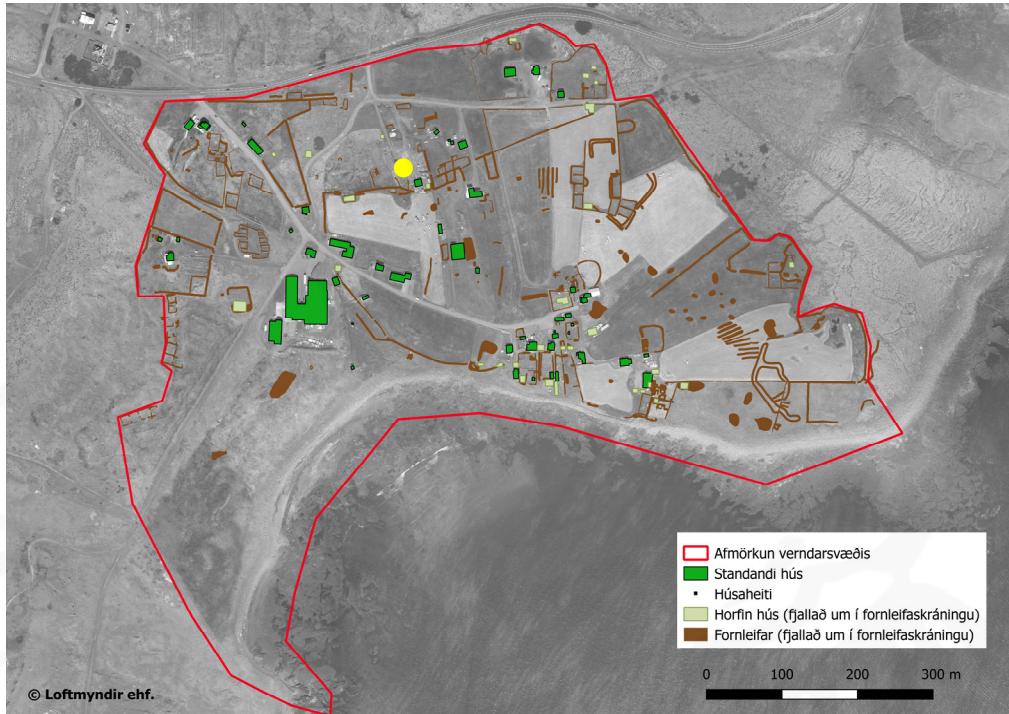
Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af svipmóti hverfisins

Upprunalegt gildi: Miðlungs Hefur ekki breyst mikið

Tæknilegt ástand: Lágt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Miðlungs Húsið hefur varðveislugildi sem huti af svipmóti hverfisins

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Magnús Þórðarson og Ingibjörg Þorsteinsdóttir
Hönnuður:

Upphafleg notkun: íbúð
Núverandi notkun: í eyði.

Búðir 1986, horft til suðurs

Búðir 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Saga**Núverandi:**

Timbur, bindingar

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Steinsteypt

Einlyft

Ris

Portbyggt

Viðbygging

Inngönguskúr (bíslag)

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Lýsing húss:**

Búðir eru einlyft timburhús með portbyggðu risi undir mænisþaki. Við norðurhlíð þess er skúrbygging með einhalla þaki sem líklega hefur risið í tveimur áföngum. Í þeim hluta hennar sem fyrr reis hefur gólfíð verið í sömu hæð og í meginhúsinu. Viðbyggingin hefur verið breikkuð og þakið lengt með sama halla og gólfíð í viðbótinni því þurft að vera neðar. Á norðurhlíð viðbyggingarinnar er samfellt gluggaröð. Við vesturgaflinn er önnur viðbygging eða inngönguskúr, allstórv með hornglugga og valmáþaki. Þak hússins er klætt bárujárn en veggir klæddir „prófiljárn“.

Gluggar eru allir af tiltölulega nýrri gerð. Húsið stendur autt og er í afar slæmu ástandi. Ekkert gler er lengur einum kjallaraglugganum og það stendur því opið. Þar sem sá gluggi er var áður dyr inn í kjallrar utan frá samkvæmt Lofti Jónssyni heimildamanni.

Saga húss:

Núverandi hús var byggt 1932. Líklega sama hjáleiga og kölluð var Búðarhóll í Fasteignamati frá 1916-1918 og er býlið þar talið önnur önnur hjáleiga frá miðbæ Þórkötlustaða. Mögulegt virðist að eldra íbúðarhús hafi staðið eithvað norðan við núverandi hús. Loftur Jónsson telur húsið byggt 1928 sbr: "Búðir: Hjónin Magnús Þórðarson og Ingibjörg Þórarinsdóttir byggðu núverandi hús 1932. Þar stóð annað hús áður." Á Búðum var vindmylla til ljósá áður en Sogsvirkjun var lögð til Grindavíkur. Húsakönnun Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), bls. 2. 27. september 2004: Óskað eftir leyfi fyrir atvinnubyggingu og grindverki samkvæmt meðfylgjandi uppdrætti. Synjað á 435. fundi skipulags- og byggingarnefndar þar sem umsókn er ekki í samræmi við gildandi aðalskipulag.

Önnur hús á lóð:

Illa farið hús (hér nefnt "Nafnlaust íbúðarhús") er skammt suðaustan við íbúðarhúsið. Umrætt hús tilheyri reyndar Miðhúsum og var á lóð þess húss. Það var notað sem hjallur og geymsla svo lengi sem heimildamenn muna. Þar skammt frá stóðu Miðhús sem flutt voru í Járngerðarstaðahverfi (GK-011:142). Talsvert af garðlögmum (GK-011:042) eru í kringum lóðina.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

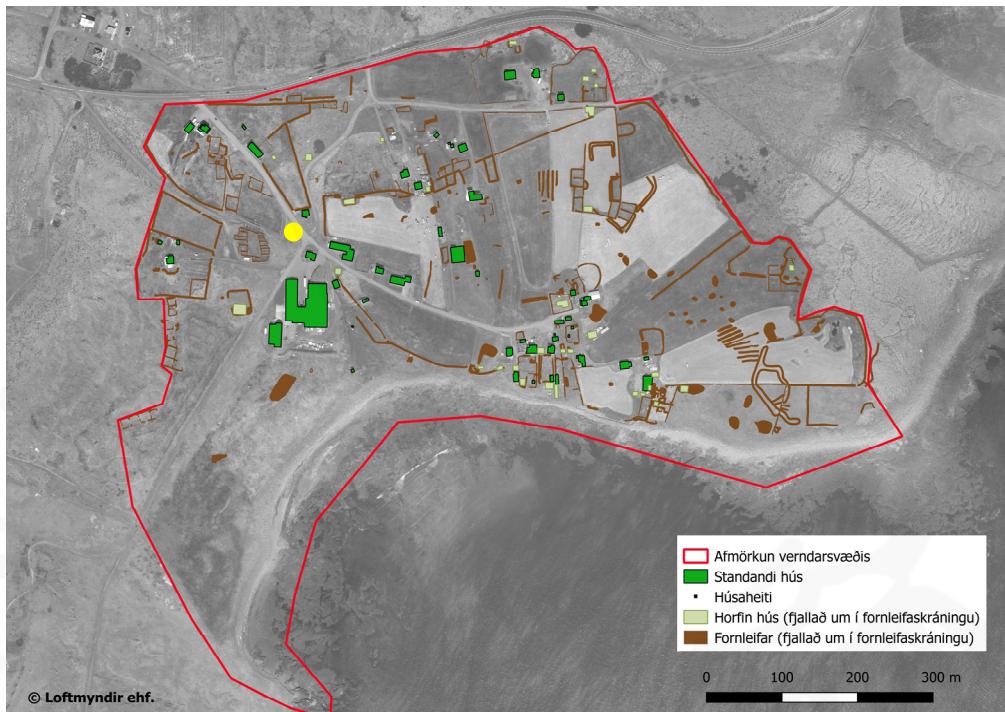
Upprunalegt gildi: Láglt Húsinu hefur verið breytt talsvert

Tæknilegt ástand: Láglt Húsið er í vanhirðu

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Dreifistöð Þórkötlustaðir

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Þórkötlustaðahverfi

Upphafleg notkun: Iðnaður
Núverandi notkun: Þjónusta

Dreifistöð_Þórkötlustaðir

Dreifistöð 2017, horft til NNA

Dreifistöð 2017, horft til vesturs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyp
Útveggir: Múrsléttar
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Steinsteyp

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Nýlegt steinsteypuhús með steyptu, flötu þaki. Ástand gott.

Saga húss:

Byggingarár vantar. Ekki íbúðarhús.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt Einfaldur skúr

Menningarsöglegt gildi: Lágt Einfaldur skúr

Umhverfisgildi: Lágt Án samhengis við umhverfi

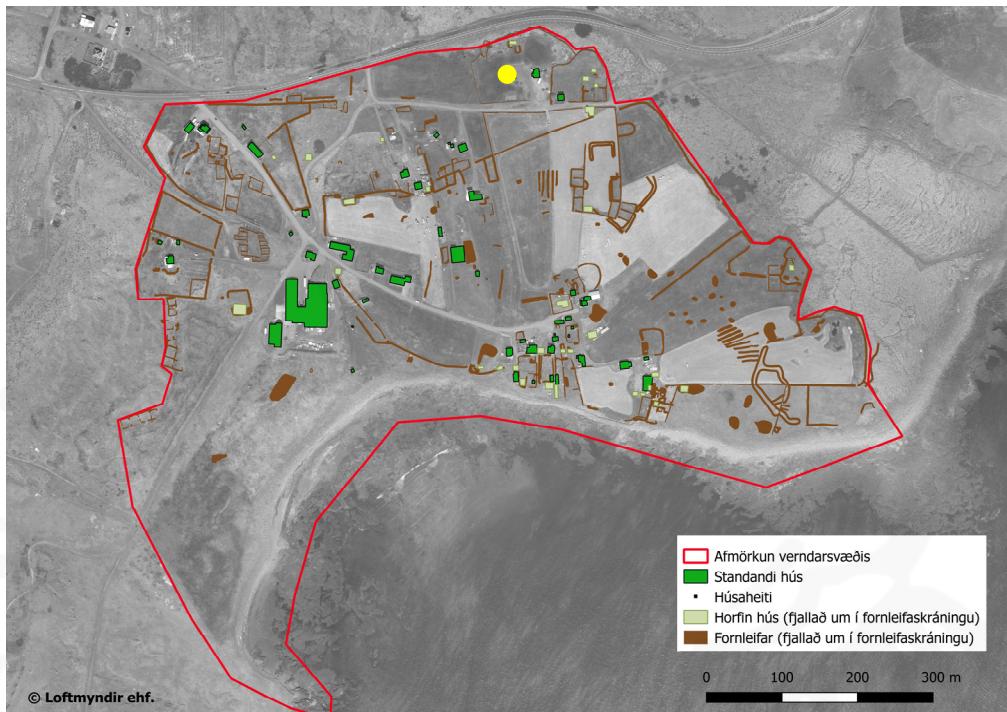
Upprunalegt gildi: Miðlungs Lítillsháttar breytingar

Tæknilegt ástand: Miðlungs Af ytra útliti að dæma

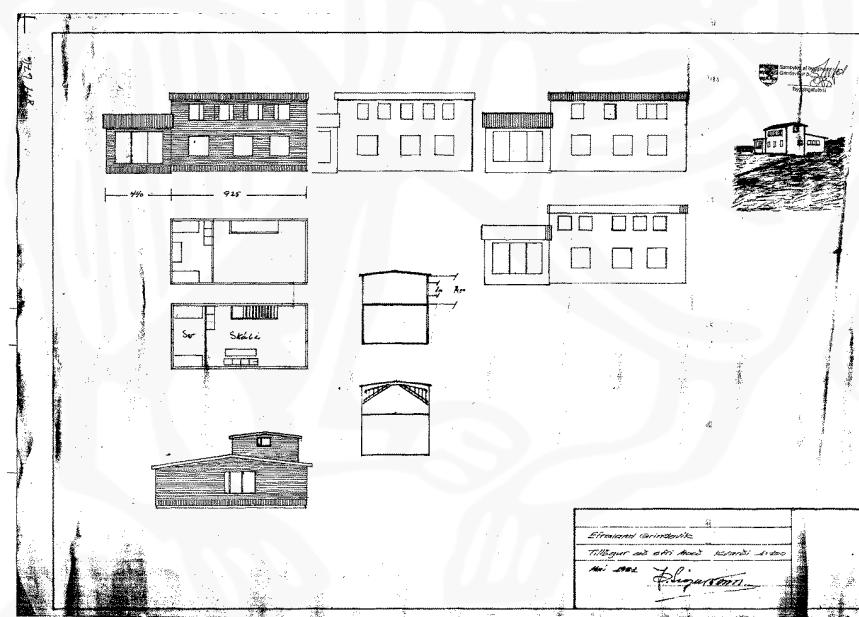
Varðveislugildi: Lágt Án samhengis við umhverfi

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Efraland

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Teikningar að breytingum á Efralandi frá 1981

Fyrsti eigandi: Jón Jónsson og María Jónsdóttir
Hönnuður:

Efraland 1975, horft til norðvesturs

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Efraland 2017, horft til NNV

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyppt

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Steinsteyppt

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Steinsteyppt

Tvílyft

Inngönguskúr (bíslag)

Viðbygging

Kjallari

Helstu breytingar:

1981 Húsið var hækkað og gerð efri hæð ofan á þá sem fyrir var.

Hönnuðir breytinga:

P. Sigurðsson,

Saga**Lýsing húss:**

Efraland er steinsteypuhús, einangrað að utan og klætt bárujárn. Við vesturgafl þess og alla norðurhlíð er einlyft viðbygging. Húsið er að steinsteyptum undirstöðum. Á sökklinum er lárétt bárujárn en lóðrétt á veggjum. Þakskegg eru klædd láréttum borðum, dökkum á lit. Ytra byrði hússins er allt nýlegt, bæði klæðningar og gluggar.

Saga húss:

Húsið var reist árið 1939 sem einnar hæðar hús en umfangsmiklar endurbætur gerðar árið 1975 m.a skúrbýggingu bætt við að norðan og vestan. Það ár er ranglega talið byggingarar í fasteignaskrá. Árið 1982 var húsið hækkað um eina hæð. Árið 2004 var húsið klætt bárujárn (aluzinki). Upplýsingar frá ábúendum október 2017. "Fyrir norðan Einlandstún og gamla Krýsuvíkurveg er húsið Efraland. Það hús byggðu hjónin Jón Jónsson og María Jónsdóttir árið 1938-1939." Húskönnun Þórkötlustaðahverfis (Loftur Jónsson), 5. 5. nóvember 2001: Samúel Alfreðsson sækir um byggingarleyfi til að klæða húsið að utan með aluzink. 396. fundur skipulags-og byggingarnefndar: Nefndin tekur vel í erindið.

Annað á lóð:

Um 30 m norðan við Efraland var braggi (nú horfinn) og fjós sem grjóthleðslur standa eftir af (GK-011:045). Á Efralandi var vindmylla vindmylla til ljósa áður en Sogsvirkjun var lögð til Grindavíkur. Húskönnun Þórkötlustaðahverfis (Loftur Jónsson), 2.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Ber í sér flókna byggingasögu

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Ber í sér flókna byggingasögu

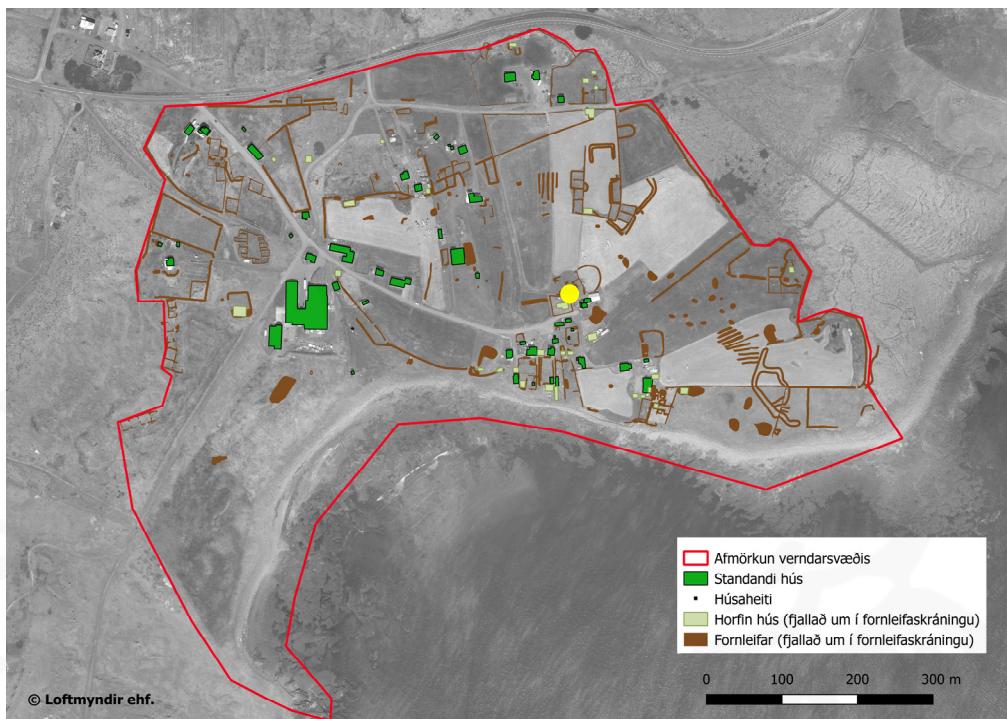
Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

Upprunalegt gildi: Lágt Húsið hefur tekið stórfelldum breytingum

Tæknilegt ástand: Hátt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Jón Þórarinsson og Guðbjörg Jónsdóttir
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: í eyði

Einland 1986 horft til NNV

Einland 2017, horft til norðausturs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar

Stálplötur

Mænisþak

Bárujárn

Hlaðin úr tilhöggnu grjóti

Ris

Reykháfur

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Einland er timburhús, ein hæð með portbyggðu risi undir bröttu mænisþaki á lágum undirstöðum, líklega hlöðum úr grjóti og bundnu með sementsmúr. (EKKI auðvelt að komast að undirstöðunum til að ganga úr skugga um þetta atriði.) Veggir eru klæddir málmplótum með nútímalegum prófil. Á norðurgafli má sjá leifar af múrhúð sem verið hefur utan á veggjum. Steinsteptyr reykjháfur er upp úr miðju þakinu og upp úr honum leirrör. Dyr eru á vesturhlið. Gluggasetning er líklega upprunaleg en neglt er fyrir flesta glugga og því óvist um gerð þeirra. Á suðugafli í risinu er nú stærri gluggi en verið hefur upphaflega. Húsið er ekki í notkun.

Saga húss:

Fyrst getið sem hjáleigu frá Þórkötlustöðum 1703 í Jarðabók Árna og Páls. (JÁM III, 13). Samkvæmt þeim Árna Guðmundssyni (1891-1991) og Jóni Danielssyni (1904-1987) var húsið byggt fyrir 1900 af Eiríki Ketilssyni í Járngerðarstaðahverfi og flutt í Þórkötlustaðahverfi í eинu lagi, líklega í kringum 1910. Þar bjuggu þau Jón Þórarinsson og kona hans Guðbjörg Jónsdóttir fyrst í húsinu. "Árið 1896 var annað hús á sama stað. Ísleifur Jónsson jarðeðlisverkfraðingur fæddist hér og ólst upp. Hann starfaði um árábil í Afríku á vegum Sameinuðu þjóðanna." Húskönnun Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), 4. Líklega flutti Jón húsið og kom því fyrir á nýjum stað enda getur Árni hans, og segir börn hans eigendur 1986. 7. júlí 2003: Ísleifur Jónsson óskar eftir samþykki fyrir viðbyggingu tveggja íbúðargáma við núverandi hús og setja á þá þak. 420. fundur skipulags-og byggingarnefndar: Frestað, byggingarfulltrúa falið að afla frekari gagna. Ekki virðist hafa orðið að þessum framkvæmdum.

Önnur hús á lóð:

EKKI eru önnur hús undir þaki við Einland en tóftir eldri bæjar (GK-014:001) eru um 5 m norðan við íbúðarhúsið og talsverðar hleðslur þeim tengdar (sjá einnig númer GK-014:002-005) í fornleifaskrá.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Hátt Elsta hús hverfisins, klassískt timburhús frá aldamótunum 1900.

Menningarsöglegt gildi: Hátt Elsta hús hverfisins, klassískt timburhús frá aldamótunum 1900. Flutt úr Járngerðarstaðahverfi

Umhverfisgildi: Hátt Eitt mikilvægasta húsið í svipmótinu

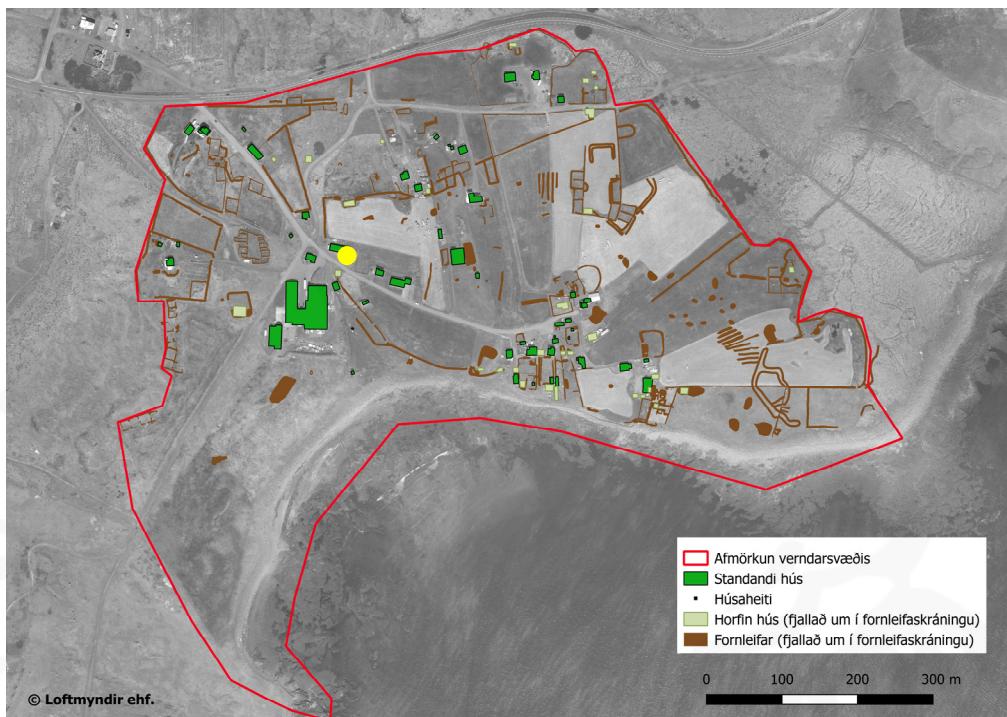
Upprunalegt gildi: Miðlungs Umtalsverðar breytingar þótt formið sé óbreytt

Tæknilegt ástand: Lágt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Hátt Elsta hús hverfisins

Verndarflokkar: Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Fögruvellir

Fyrsti eigandi: Marell Guðmundsson
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Íbúð

Fögruvellir 2017, horft til vesturs

Fögruvellir 2017, horft til norðausturs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyp

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða: Steinsteyp

Útlit:

Núverandi:

Steinsteyp

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Steinsteyp

Ris

Viðbygging

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Fögruvellir eru ein hæð með lágu risþaki. Gaflveggir ná upp fyrir þakið. Húsið er tengt Bjarnarhöfn með a.m.k. tveimur millibyggingum. Allar eru byggingarnar með bárujárnslæðingu en að hluta til er þó um trapisujárn að ræða. Af umbúnaði glugga Fögruvalla má ætla að húsið sé með steinsteptypt útveggjum.

Saga húss:

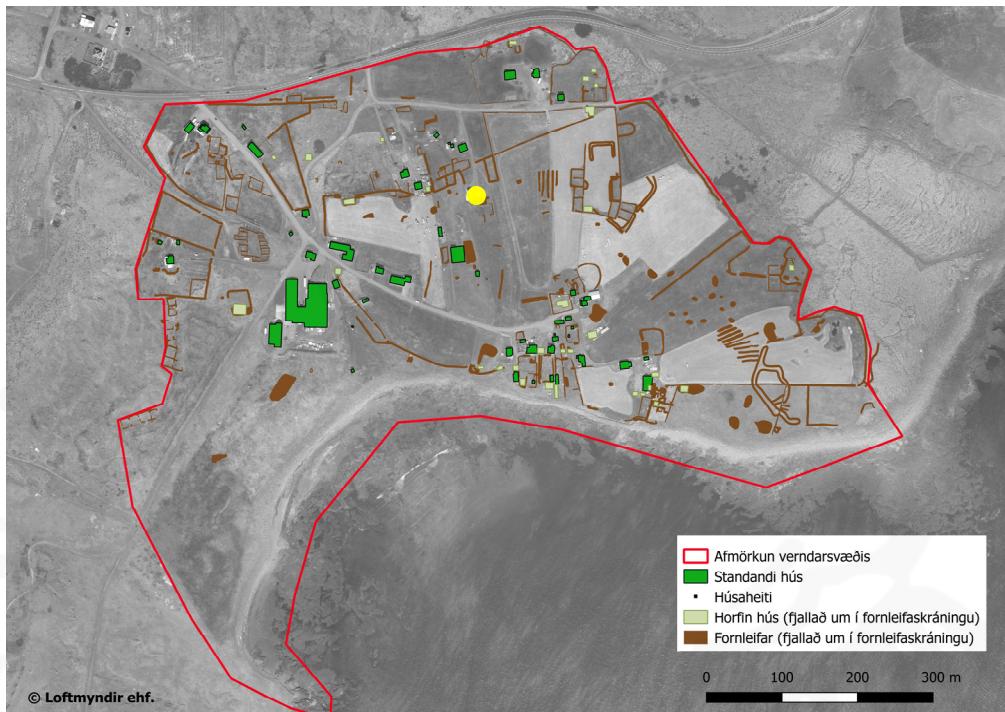
Í suðausturhluta þess hús sem hefur verið tengt saman og kallast nú Bjarnarborg (verbúð HÞ). "Marel Guðmundsson byggði þar hús yfir fjölskyldu sína 1930. Eftir að hann dó úr berklum var húsið rifið af lánadrottni Marels (Einari kaupmanni í Garðhúsum). Síðar var sett þak á steypjan grunn hússins og gert að barnaskóla. Þar var hafður barnaskóli í Þórkötlustaðahverfi þar til nýr barnaskóli tók til starfa í Járngerðarstaðahverfi árið 1948. ... Hraðfrystihús Þórkötlustaða keypti síðan eignina og byggði þar verbúð fyrir aðkomustarsfsfólk." Húsakönnun Lofts Jónssonar, bls. 3. Samkvæmt Lofti Jónssyni var húsið um tíma einfaldlega kallað "Skólinn". Þar var líka bókasafn um skeið. Byggt var við húsið, a.m.k. 2 sinnum í minni Lofts. Húsið hefur verið tengt Bjarnarhöfn með viðbyggingu og nú á sami maður báða hluta og býr í húsinu öllu og nefnir það saman Bjarnarborg. Engin erindi um húsið í fundargerðarþókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur.

Önnur hús á lóð:

Engin.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Lágt	Einfalt og óvandað hús sem byggt var án mikils metnaðar
Menningarsögulegt gildi:	Miðlungs	Minjar um menningarsögu hverfisins
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Sem hluti af svipmóti hverfis
Upprunalegt gildi:	Lágt	Uppruni hússins er samhljóma byggingarsögu þess. Húsið er upprunið á löngu tímaskeiði
Tæknilegt ástand:	Lágt	Af ytra útliti að dæma
Varðveislugildi:	Miðlungs	Sem hluti af svipmóti hverfis
Verndarflokkar:		Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Umsókn um viðbyggingar við Garðbæ frá 2001

Fyrsti eigandi: Daníel Daníelsson og Þóra Jónsdóttir
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Íbúð

Garðbær óvist ártal, horft til NNV

Garðbær 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
þakgerð:
þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit: Reykháfur

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn
Steinsteypt
Einlyft
Portbyggt
Ris
Viðbygging

Helstu breytingar:

2001 Það hús sem stóð var endurbýggt "að mestu leiti og stækkað með nýrri

Hönnuðir breytinga:

Gunnar Guðnason, Páll Hjaltason og Hans Vera, Arkitekt

Saga**Lýsing húss:**

Garðbær er timburhús, ein hæð með portbyggðu risi með stórum viðbygggingum við báða gafla með einhalla þökum. Allt er húsið klætt nýju bárujárn. Gluggasetning hússins er líklega upphafleg en gluggar eru nýlegir og flestir með nýju sniði. Gaflgluggar í risinu eru þó með krosspóstum. Gluggar viðbygginganna eru með nútímasniði. Í hluta af vestari viðbyggingunni er líklega bílskúr með bráðabirgðahurð fyrir dyrum og er hann samþyggður húsinu.

Saga Húss:

Býlið var í byggð 1917 þegar túnakort er gert fyrir svæðið og eru þá nokkur hús sýnd þar. Núverandi hús byggðu 3 af börnum beirra 1933 en því hefur verið nokkuð síðan" Húskönnun Þórkötlustaða (Loftur Jónsson). Samkvæmt Jóni Daníelssyni (1904-1987) var um tíma (líklega um 1910) skóli í Garðbæ í two vetur (sbr. Myndband tekið upp í 26. júlí 1986. Árni Guðmundsson í Teigi og Jón Danielsson. Úr safni Ólafs Rúnars Þorvarðarsonar. Ísmus. <https://vimeo.com/113794968>). 24. september 2001: Sótt er um byggingarleyfi fyrir viðbyggingu við og endurbýggingu á Garðbæ skv teikningu m3 arkitekta ágúst 2001. 394. fundur skipulag-og byggingarnefnd: Samþykkt Önnur hús á lóð:

Fáeinum metrum norðan við eystri viðbygginguna er bárujárnsskúr og tengir timburpil hann og viðbyggingarinnar og er bílskúrinn því skráður með húsinu. Þrjú lítil hús (hús 23-25) eru um 50 m norðan við Garðbæ (merkt Garðbær II á uppdrátt) og eru þær allar skráðar sérstaklega en undir landnúmeri Garðbæjar II.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

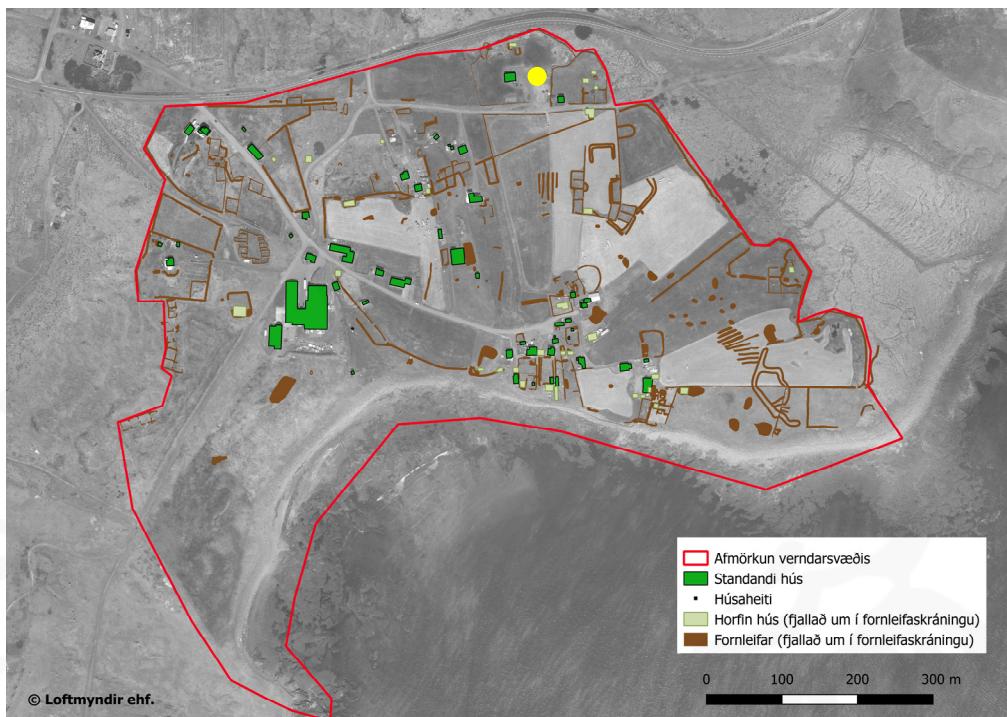
Umhverfisgildi: Hátt Meðal elstu húsa hverfisins og mikilvægur hluti af svipmóti þess

Upprunalegt gildi: Miðlungs Upprunalegur hluti hússins greinilegur þrátt fyrir miklar viðbyggingar

Tæknilegt ástand: Hátt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Hátt Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Guðmundur Jónsson og Ingibjörg Elíasdóttir
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Frístundir/sumarhús

Heimaland 2017, horft til norðurs

Heimaland 2017, horft til ANA

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Hlaðið, holsteinn

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit: Einlyft

Núverandi:

Hlaðið, holsteinn

Bárujárn

Geiraris

Bárujárn

Steinsteypt

Inngönguskúr (bíslag)

Reykháfur

Viðbygging

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Húsið er steinhús með geirarisi og hornluggum af þeiri fúnkishúsagerð sem helst verður rakin til Þóris Baldvinssonar og Teiknistofu Landbúnaðarins. Bárujárn er á þakinu og veggir eru klæddir bárujární að utan. Nýleg skúrbygging er við norðurhlíðina og inngönguskúr eða bíslag við vesturhlíð. Í Fasteignamati er húsið sagt vera úr holsteini.

Saga húss:

"Næst norð-vestan við Þórsmörk er Heimaland. Það hús byggðu Guðmundur Jónsson og Ingibjörg Elíasdóttir 1943. Guðjón Guðmundsson sem er sonur þeirra starfaði um árabil sem framkvæmdastjóri Samtaka sveitarfélöganna á Suðurnesjum," Heimaland var með vindmyllu til ljósa áður en Sogsvirkjun var lögð til Grindavíkur. Húsakönnun Þórkötlustaðahverfis (Loftur Jónsson), 5.2. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur. Talsverðar endurbætur voru að hefjast við húsið þegar húsakönnun var gerð. Eigandi hússins nú er barnabarn Guðmundar og Ingibjargar. Hann er að endurbyggja húsið að verulegu leyti, en lögun þess mun haldast óbreytt. Stefnt er að því að endurnýja glugga með upphaflegu sniði.

Önnur hús á lóð:

Fjárhús frá Heimalandi var áður sunnan malarvegar (GK-011:137) en það hefur nú verið rifið að mestu þótt leifar steypu og grjóthleðslu sjáist enn.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Steinsteypuhús með svipmóti Þóris Baldvinssonar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Steinsteypuhús með svipmóti Þóris Baldvinssonar

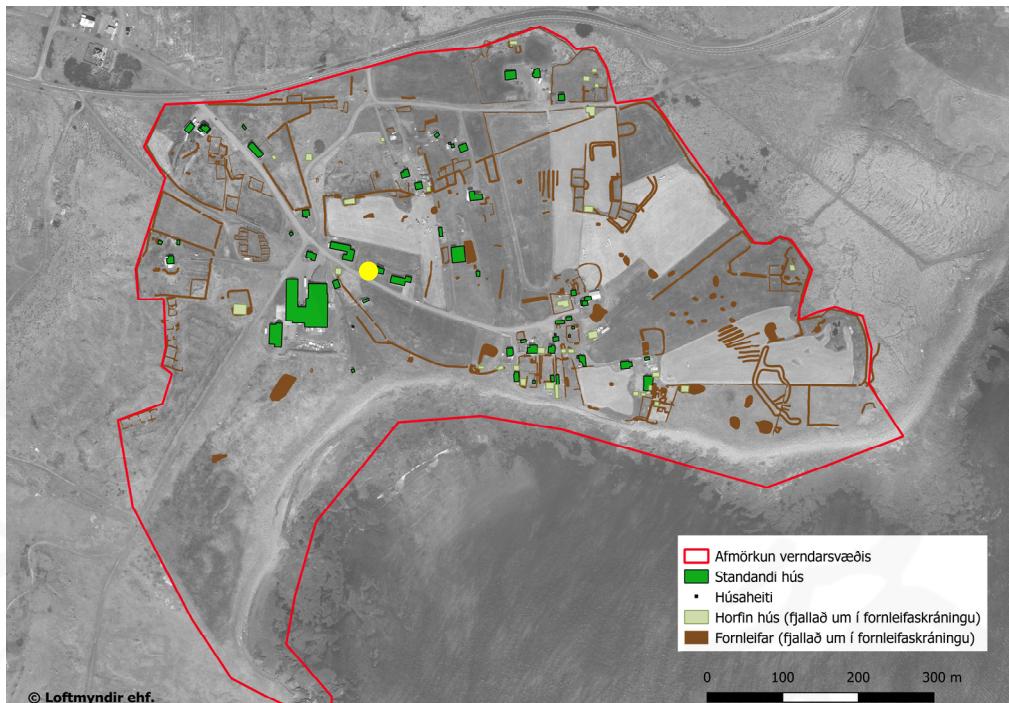
Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af heild

Upprunalegt gildi: Miðlungs Lögun hússins lítið breytt þrátt fyrir viðbyggingar

Tæknilegt ástand: óvist Þegar húsið var skráð voru að hefjast endurbætur

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Sigurður Ólafsson og Guðbjörg Eysteinsdóttir
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Hof 1986, úr myndbandsupptökum á Ísmus

Hof 2017, horft til NNA

Gerð húss:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Saga**Upphafleg:**

Timbur, bindingar

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Steinsteypt

Einlyft

Inngönguskúr (bíslag)

Ris

Kjallari

Útitröppur

Núverandi:**Helstu breytingar:****Hönnuðir breytinga:****Lýsing húss:**

Hof er timburhús, ein hæð með háu risþaki á háum steinsteyptum kjallara. Inngönguskúr með einhalla þaki er við vesturgafl og tröppur að útidyrum.

Allt er húsið klætt bárujárn og trapisujárn. Láréttar plötur eru utan á kjallaranum og tröppum en lóðréttar á 1. hæðinni. Láréttar plötur

eru á vesturgaflinum ofan við bíslagið. Gluggaskipan er líklega upphafleg en gluggagerðin nýleg. Frágangur ytri klæðningar og gluggagerðin

stinga nokkuð í stúf við upphaflega gerð hússins.

Saga húss:

"Hjónin Sigurður Ólafsson og Guðbjörg Eysteinsdóttir byggðu húsið 1935." Húsakönnun Þórkötlustaðahverfis (Loftur Jónsson), 3. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur.

Önnur hús á lóð:

Í fasteignamat er skráð fjárhús og hlaða (hús 03) sem tilheyrir mögulega Hof 2.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

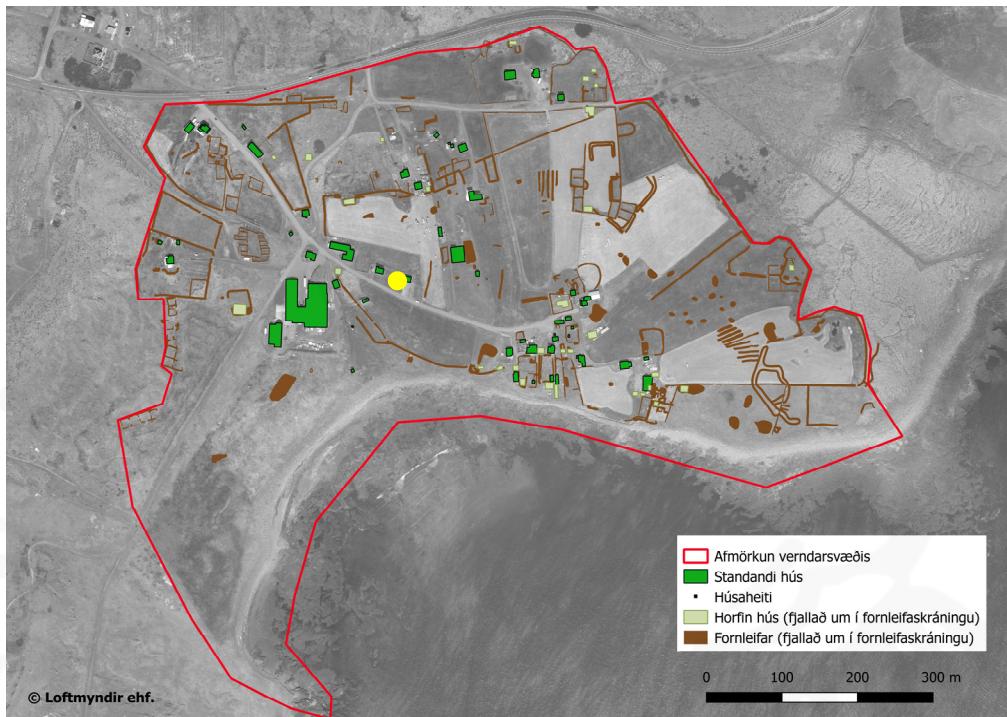
Upprunalegt gildi: Miðlungs Lögun upprunalega hússins lítið breytt þrátt fyrir viðbyggingar

Tæknilegt ástand: Miðlungs Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hof 2

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Óskar Ágústsson og og Margrét Sigurðardóttir
 Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
 Núverandi notkun: Íbúð

Hof 2 2017, horft til ANA

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyp
 Útveggir:
 Pakgerð:
 Pakklæðning:
 Undirstaða:
 Útlit:

Núverandi:

Steinsteyp
 Múrléttáð
 Mænisþak
 Steinsteyp
 Ris

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Steinsteyp hús með lágu risi. Dæmigerð húsagerð sem mjög algeng var á seinustu áratugum 20. aldar. (Minnir óneitanlega á hús sem Kjartan Sveinsson teiknaði í stórum stíl).

Saga húss:

"Hjónin Óskar Ágústsson og og Margrét Sigurðardóttir byggðu húsið 1977" Húsakönnun Þórkötlustaða (Loftur Jónsson), 3. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur.

Önnur hús á lóð:

Bílskúr var byggður 1979 en hann er sambyggður og því skráður með hús. Reykkofi sem tilheyrir húsinu er um 90 m sunnar, við fjörubakkann (hús 04).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Dæmigert fyrir ákveðið tímabil (1960-1980) í íslenskri byggingalist

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs Dæmigert fyrir ákveðið tímabil (1960-1980) í íslenskri byggingalist

Umhverfisgildi: Miðlungs Framlag til margbreytileika hverfisins

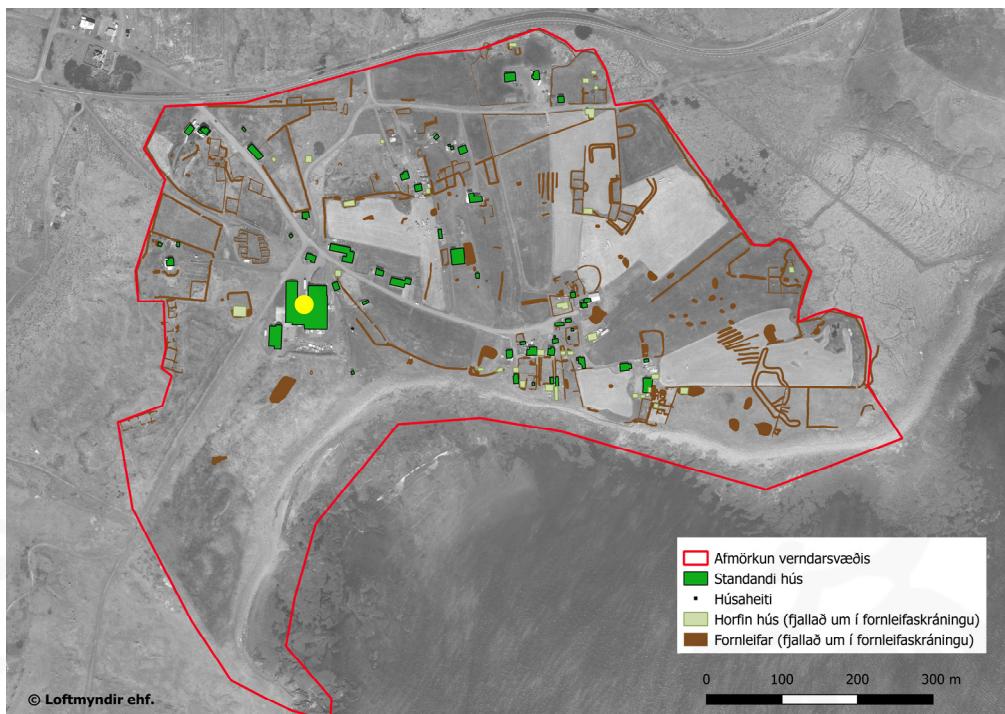
Upprunalegt gildi: Hátt Húsinu hefur lítið sem ekkert verið breytt

Tæknilegt ástand: Hátt Af ytra útliti húss að dæma

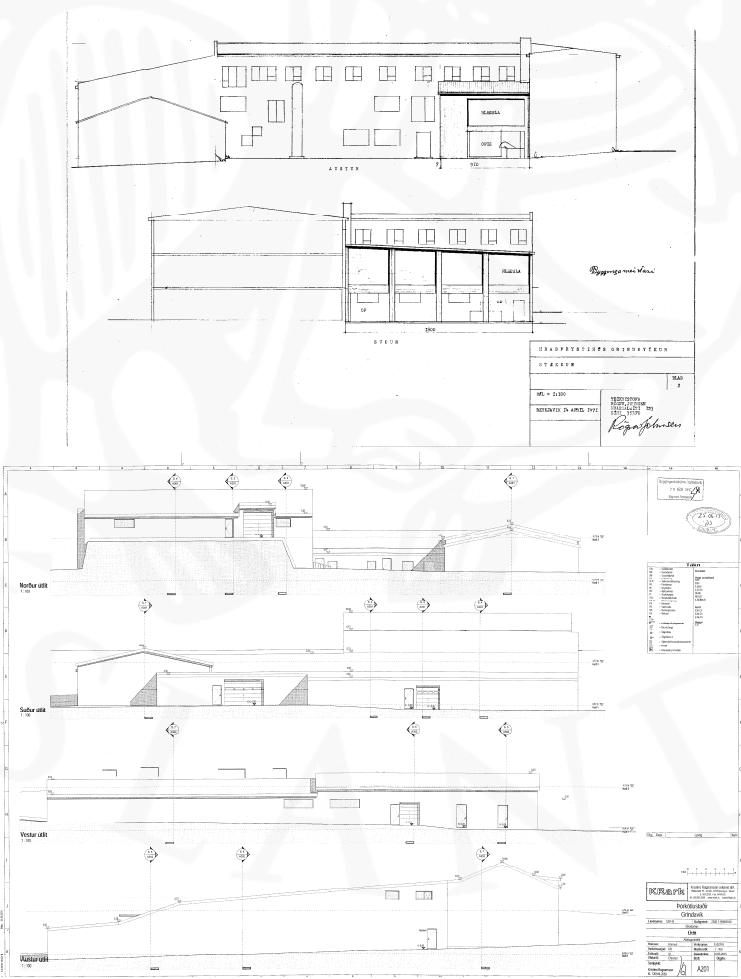
Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti svæðis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hraðfrystihús Þórkötlu

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Viðbyggingar við Hraðfrystihús. Teikningar frá 1971 og frá 2001

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Iðnaður
Núverandi notkun: Þjónusta

Hraðfrystihúsið (óvist ártal) horft til suðurs

Hraðfrystihúsið 2017, horft til suðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyp
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Einlyft

Núverandi:

Steinsteyp
Múrsléttáð
Mænisþak
Bárujárn
Steinsteyp
Viðbygging

Helstu breytingar:

1971 Stækkun hraðfrysthúss.

2015 Byggingu breytt úr frystihúsi yfir í hesthús og geymslu. Útlit hússins

Hönnuðir breytinga:

Rögnvaldur Jónsson, Arkitekt

Kristinn Ragnarsson, Arkitekt

Saga**Lýsing húss:**

Hraðfrystihúsið er steinsteyp bygging með bárujárnsþaki sem reis í mörgum áföngum.

Saga húss:

Byggt 1946 og tók til starfa 1947. "Næstu árin á eftir var húsnæðið mikil stækkað. Þegar gerð var höfn í Hópinu og bátar byngdust vegna véla og þar af leiðandi erfiðara að setja þá upp á kampa, þá varð mikil fólksfækkun í Þórkötlustaðahverfi. Margir íbúanna, sem ekki vildu flytja og skilja hús sín eftir án þess að geta sett þau, tóku sig saman í félagsskap til að standa fyrir atvinnu á staðnum og úr varð bygging frystihúss. Það voru talsverð umsvif á þeiri tíma mælikvarða. Það voru gerð út allt að 5 fiskiskip á sama tíma og af mismunandi stærðum (stærsta 200 br.) og einnig keyptur fiskur af öðrum bátum til verkunar í salt, skreið og frost. Eftir gjaldþrótt 1992 eignaðist Samherji hf húsið og nýtti það sem laxa- og slátruhús í nokkur ár. Árið 2007 urðu eigendaskipti og því breytt í hesthús og vagnageymslu". Húskönnun Þórkötlustaðaness (Loftur Jónsson), 2. 16. nóvember 1953- Lagt fram bréf frá Hraðfrystihúsi Þórkötlu þar sem sótt er um leyfi til að stækka fiskihús félagsins. Nánar á fylgiskjali nr 1. 21. fundur. 27. ágúst 2007: Marver ehf. leggur inn fyrirspurn til nefndarinnar varðandi breytingar á fasteigninni Hraðfrystihús Þórkötlustaða. Breytingin felur í sér að breyta húsnæðinu í hesthús og hlöðu, reiðskemmu og geymsluhúsnæði. Fyrirhugað er m.a. að klæða allt húsið að utan með liggjandi báruáli, fjölga gluggum og hurðum, mála húsið í litum sem falla betur í umhverfið, setja mön að austanverðu og gera gerði að sunnanverðu til þess að ónæði af hrossum verði sem minnst fyrir íbúa Þórkötlustaðarhverfis. Sjá nánar á meðfylgjandi teikningu og myndum. 473. fundur skipulags- og byggingarnefndar: Nefndin tekur jákvætt í erindið og felur bæjarverkfræðing að gerð verði tillaga að breyttu aðalskipulagi á umræddri lóð með tilliti til fyrirhugaðrar breyttrar landhotkunar.

Önnur hús á lóð:

Braggi er suðvestan við frystihússamstæðuna (hús 21).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Flókin byggingsaga sem endurspeglar atvinnusögu hverfisins

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Flókin byggingsaga sem endurspeglar atvinnusögu hverfisins

Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svípmóti

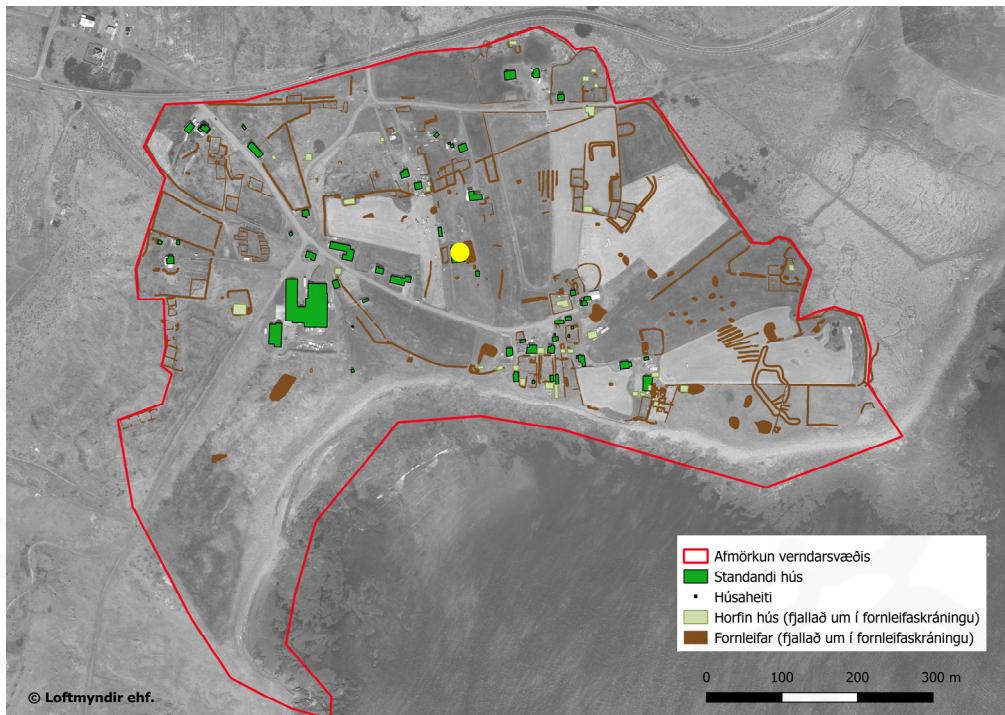
Upprunalegt gildi: Miðlungs Allar viðbyggingar eiga sér upprunalegt gildi

Tæknilegt ástand: Hátt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svípmóti

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Lambhúskot

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Ásmundur Jónsson og Kolbrún Guðmundsdóttir
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Lambhúskot 2017, horft til norðurs

Lambhúskot 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:**Núverandi:****Helstu breytingar:****Hönnuðir breytinga:**

Byggingarefni:

Útveggir: Bárújárn

Þakgerð: Einhalla (skúrbak)

Þakklæðning:

Undirstaða: Steinsteyp

Útlit: Svalir
Glarskáli/Sólstofa**Saga****Lýsing húss:**

Lambhúskot er nýlegt íbúðarhús úr steinsteypu, klætt að utan með bárujárn og timbri. Byggt 2008.

Saga húss:

Lambhúskots er hjáleiga frá Þórkötlustöðum og er fyrst getið árið 1703 í Jarðabók Árna og Páls (JÁM III, 13) en ekki getið 1840 (SSGK, 139). Hjáleigan er merkt inn á túnakort frá 1917 og eru þar sýnd nokkur hús og kálgarður. "Þórkötlustaðavegur 9: Það hús byggðu Ásmundur Jónsson og Kolbrún Guðmundsdóttir árið 2008 en eldri bærinn, hinn upprunalegi var "í túninu rétt austan við þar sem Ásmundur Jónsson byggði sitt hús. [...] Hjón sem bjuggu þar síðast voru Helgi og Guðfinna, sem byggðu Stafholt." Húsakönnun í Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), bls. 1 og 3. 14. ágúst 2006: Lagt er fyrir nefndina þvíð bréf vegna grenndarkynningar á fyrirhuguðu einbýlishúsi og stökum bílskúr Lambhúskots í Þórkötlustaðarhverfi. 459. fundur skipulags- og byggingarnefndar: Nefndin hafnar þeim athugasemdum sem bárust vegna grenndarkynningarnar á fyrirhuguðu einbýlishúsi og stökum bílskúr Lambhúskots í Þórkötlustaðarhverfi. Nefndin samþykkir staðsetningu og staða einbýlishúss og bílskúr Lambhúskots í Þórkötlustaðarhverfi sbr. meðfylgjandi uppdrátt grenndarkynningar frá Ástríði Eggerts dóttur dags. 25.11.2005. á fyrirhuguðu einbýlishúsi og stökum bílskúr Lambhúskots í Þórkötlustaðarhverfi.

Önnur hús á lóð:

Um 20 m norðaustan við íbúðarhúsið standur nýlegt, tilsnipoði timburhús (hús 12) sem virðist notað sem geymsla/vélahús. Annað tilsnipoði hús á lóðinni er sunnan við íbúðarhús og er líklega lystihús/garðhús (hús 25).

Varðveislumat:

Listraent gildi / Byggingarlist: Miðlungs Metnaðarfull nútímaleg byggingarlist

Menningarsögulegt gildi: Á ekki við. Menningarsögulegt gildi nýbyggðs húss er ekki fyrir hendi.

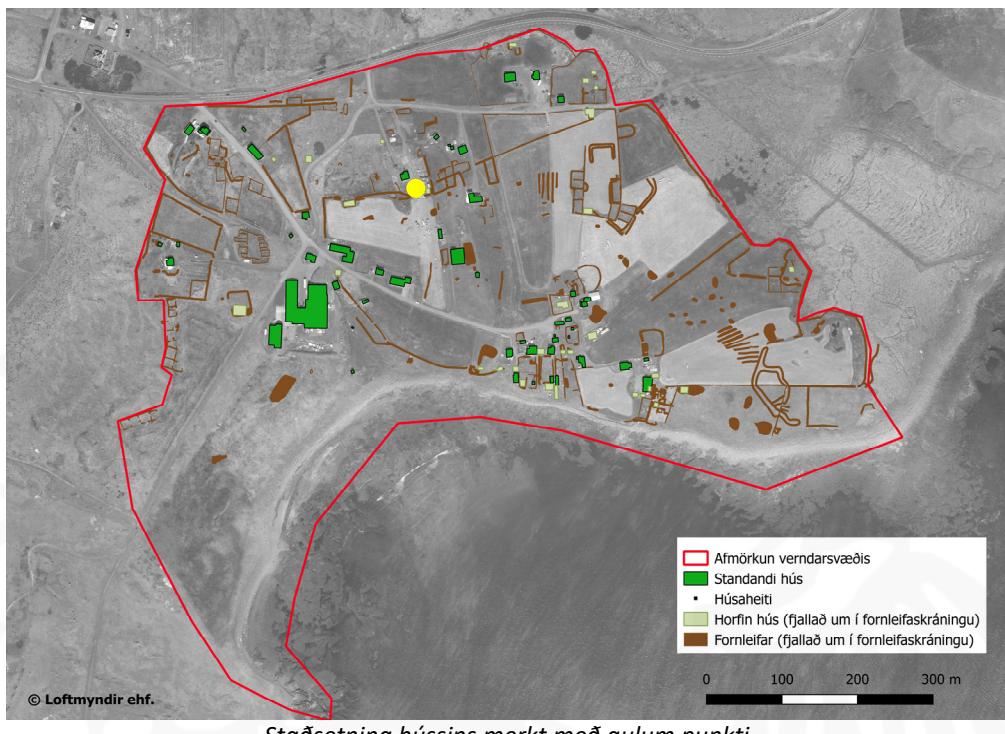
Umhverfisgildi: Miðlungs Framlag til margbreytileika hverfisins

Upprunalegt gildi: Hátt Húsinu hefur ekki verið breytt

Tæknilegt ástand: Hátt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Nafnlaust íbúðarhús

Húsið 2017, horft til NNV

Húsið 2017, horft til NNV

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Ytri klæðning húss er
Mænisþak
Bárujárn
Einlyft
Inngönguskúr (bíslag)
Ris
Portbyggt

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Á lóð Miðhúsa, nokkuð nærri Búðum. Á þessum stað stendur hræ af gömlu húsi sem líklega hefur verið svipaðrar gerðar og Búðir, þ.e. einlyft timburhús með portbyggðu risi. Á two vegu hafa síðar risið við það skúrbyggingar og þeir útveggir hússins sem skúrarnir lágu við hafa síðar verið rifnir að mestu leyti. Lögun upphaflega hússins hefur þó haldist að mestu leyti óbreytt og sést vel. Greinilega má sjá hvar strompur hefur verið í þaki en hann hefur verið fjarlægður. Svo virðist sem húsið hafi fyrir löngu breyst í úthús/geymslu frá Búðum.

Saga húss:

Vilhjálmur Jónsson sem byggði Miðhús byggði líka umrætt hús samkvæmt Bjarna Kristni Garðarssyni (barnabarni Vilhjálms). Ekki er vitað hvaða nafn húsið sem hér er skráð bar en á svipuðum slóðum voru bæði Miðhús (GK-011:142) sem var flutt til Grindavíkur og Búðir, sem enn stendur. Engin þeirra heimildamanna sem rætt var við í Pórkötlustaðahverfi kannaðist við að íbúðarhús hefði verið á þessum stað en lögun hússins og gerð þess ber þess órækt vitni (skv. Hjörleifi Stefánssyni) að það það hefur upphaflega verið íbúðarhús. Ekki er óhugsandi að húsið sé eldri Miðhús og það hús sem flutt var í Járngarðarstaðahverfi hafi þá verið yngra hús sama bæjar. Svo langt aftur sem heimildamenn muna var húsið nýtt sem þurrkhjallur með lofti/skemma (austurhluti) en áfast því að vestan var geymsla og hænsnakofi.

Önnur hús á lóð:

Sjá umfjöllun um Búðir.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Timburhús frá því snemma á 20. öld, sömu gerðar og ýmis önnur timburhús í hverfinu

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Timburhús frá því snemma á 20. öld, sömu gerðar og ýmis önnur timburhús í hverfinu

Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

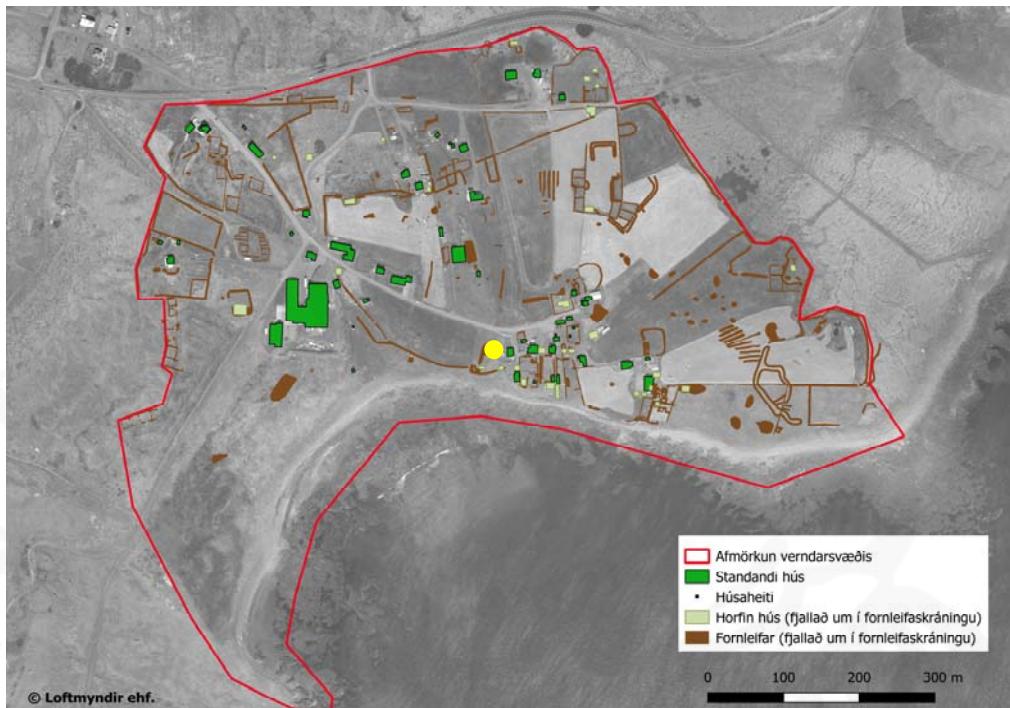
Upprunalegt gildi: Lágt Umtalsverður hluti af byggingarefni hússins er horfinn. Klastur komið í staðinn

Tæknilegt ástand: Lágt Frekar hræ en hús

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Sólbakki

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Teikningar af Sólbakka frá 2013 og ljósmynd frá 1965.
Eigandi ljósmyndar: Bjarni Kristinn Garðarsson.

Fyrsti eigandi: Þorsteinn Ólafsson og Margrét Daníelsdóttir
Hönnuður:

Sólbakki 1945, horft til NNA

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Frístundir/sumarhús

Sólbakki 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð: Mænisþak
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Geiraris
Bárujárn
Steinsteypt
Kjallari
Útitröppur

Helstu breytingar:

2001 Ekki kemur fram á teikningu hvaða framkvæmdir eru ráðgerðar en virðist

Hönnuðir breytinga:

Haraldur Valbergsson,
Byggingatæknifraðingur

Saga**Lýsing húss:**

Húsið forskalað timburhús. Það er ein hæð með lágu valmaþaki með nýlegu bárujární á veggjum og þaki. Kjallari hlaðinn úr grjóti með steinlímí er undir húsinu. Sunnan við húsið er steinlagður pallur með tröppum úr tilhöggnu hraungrýti og stoðvegg úr þéttara basalti með brotinni áferð. Skrautlisti er undir þakskeggi. Gluggar eru nýlegir og gluggasetningu er gjörbreytt. Árið 1945 var húsið bárujánsklætt en ári síðar var það forskalað. Húsið hefur tekið stakkaskiptum, líklega a.m.k. tvisvar sinnum að ljósmyndum að dæma og var byggt við það um 1960 en það er sagt "afskriftarár" hússins í fasteignamati. Gerð hússins eins og það er nú verður helst kennd við fúnksjónalisma.

Saga húss:

"Hjónin Þorsteinn Ólafsson og Margrét Daníelsdóttir byggðu húsið 1925" Húsakönnun Þórkötlustaðahverfis (Loftur Jónsson), 3. Árið 1945 kaupir faðir Bjarna K. Garðarssonar húsið og forskalarar það ári síðar. Í fasteignamati er húsið sagt vera timburhús og „afskriftarár“ þess sagt 1960. „Afskriftarár“ í fasteignamati víesar líklega til þess að þá hafi húsið verið talið ónýtt og það ár hafi það verið endurbyggt að miklu leyti og steypt upp. Af gömlum ljósmyndum að dæma var húsið upphaflega með mænisþaki. Af ljósmynd af húsinu frá 1986 sést að því hefur verið talsvert breytt. m.a. gluggum og inngangi. Strompur var áður í húsinu miðju en hefur verið fjarlægður. Sigurður Óli Sigurðsson sækir um leyfi til að klæða húsið að utan með bárujární. 375. fundur skipulags og byggingarnefndar: Erindi samþykkt. 8. mars 2004: Óskar eftir leyfi til þess að byggja nýja bílgeymslu, þar sem núverandi skúr stendur, samkvæmt upprætti frá teiknistofunni Örk dags. 16.02.2004. 428. fundur skipulags- og byggingarnefndar Skipulags- og byggingarnefnd tekur jákvætt í erindið. Símstöð fyrir Þórkötlustaðahverfi var á tímabili í húsinu samkvæmt upplýsingum af myndbandi af Árna Guðmundssyni og Jóni Danielssyni frá 1986.

Önnur hús á lóð:

Ekkert annað hús stendur undir þaki á lóðinni. Þar voru þó tvö úthús (sjá GK-011:003, 186 í fornleifaskrá) og sjást tóftir ynsta hús annars þess enn. Íbúðarhúsið Skarð var einnig innan lóðar 1922-1935 (sjá einnig GK-011:186) en lítil sem engin ummerki sjást nú um það. Bárujánsklætt timburhús, hugsanlega það sem stendur til að breyta í bílskúr er skammt suðaustan við íbúðarhúsið (hús 11) og ofan við það stóð íbúðarhúsið Laufás sem er horfið (GK-011:053)

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Húsið ber svipmót byggingarlistar frá sínu tímiskeiði

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Húsið ber svipmót byggingarlistar frá sínu tímiskeiði, á tímabili var í húsinu símstöð fyrir Þórkötlustaðahverfið

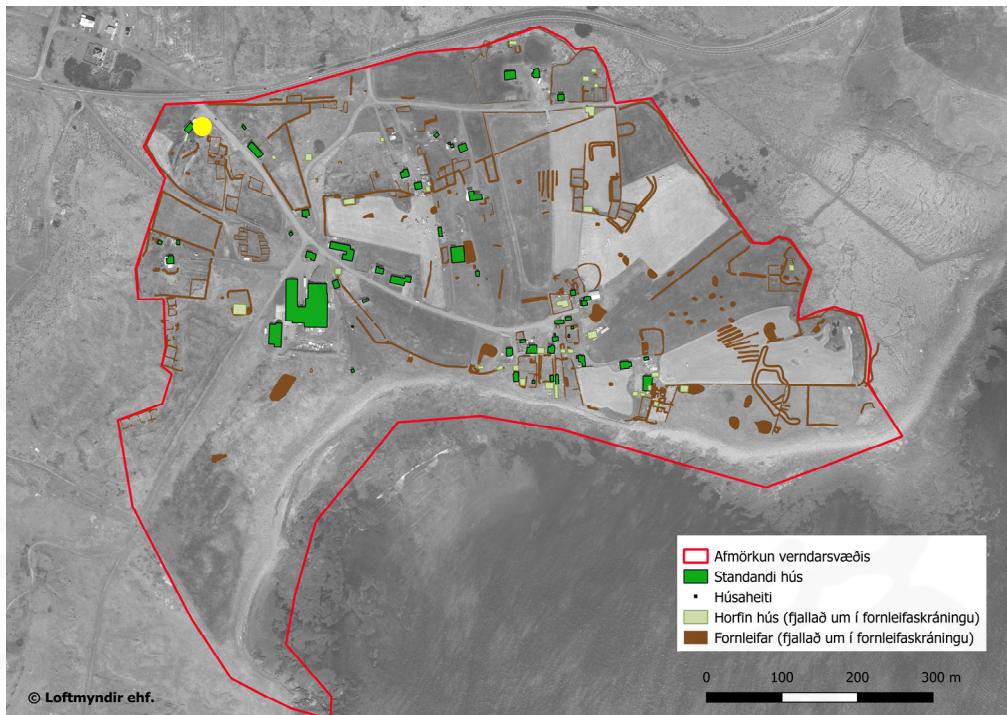
Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

Upprunalegt gildi: Lágt Húsið hefur tekið miklum breytingum.

Tæknilegt ástand: Hátt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti / Umsagnarskyld hús - appelsínugulur litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Stafholt og viðbyggingar. Teikning frá 2002

Fyrsti eigandi: Helgi Jónsson og Guðfinna Hjálmarsdóttir ásamt Upphafleg notkun: Íbúð
Hönnuður: Núverandi notkun: Íbúð

Stafholt 1986, horft til NNV

Stafholt 2017, horft til VNV

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Saga**Núverandi:**

Timbur, bindingar

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Steinsteypt

Kjallari

Kvistir

Glerskáli/Sólstofa

Inngönguskúr (bíslag)

Reykháfur

Helstu breytingar:

2002 "Ætlunin er að lagfæra húsið eins og kostur er. Burðarstoðir og annað

2002 Nýbygging bílskúrs á lóðinni

Hönnuðir breytinga:

Logi Már Einarsson, Arkitekt

Logi Már Einarsson, Arkitekt

Lýsing húss:

Stafholt er einlyft, bárujárnsklætt timburhús á háum steinsteyptum kjallara sem er lítið sem ekkert niðurgraffinn og gæti allt kallast jarðhæð hússins. Með portbyggðu risi undir bröttu mænisþaki. Á suðurhlíð paksins er breiður kvistur með einhalla þaki sem nær að austurgafli. Við norðvesturgafli er allstór inngönguskúr með timburtröppum að norðurhlíð skúrsins. Gluggasetning og gluggagerð er í samræmi við húsgarðina að mestu leiti, en glerjað er í gluggapósta án gluggaramma. Húsið hefur allt hlotið mikla og allvandaða endurnýjun nýlega. Sperrutær eru skreyttar í samræmi við upphaflega gerð hússins. Við suðvesturhlíð hússins er stór glerskáli og innangengt í hann úr kjallaranum (jarðhæðinni). Skreyttar sperrutær og gluggagerðin benda til áhrifa frá Sveitserhúsagerð.

Saga húss:

"Byggt 1939. Það byggðu hjónin Helgi Jónsson og Guðfinna Hjálmarsdóttir ásamt sonum sínum (Guðmundi og Magnúsi). Þau áttu áður heima í Lambhúskoti." Húsakönnum n í Þórkötlustaðahverfi, Loftur Jónsson, bls. 1 og 2. Stafholt var með vindmyllu til ljósá áður en Sogsvirkjun var lögð til Grindavíkur. 14. janúar 2002: Páll Jóhann Pálsson sótti um leyfi til að rífa núverandi hús og byggja annað skv. meðfylgjandi rissi. 400. fundur skipulags- og byggingarnefndar: Nefndin tekur jákvætt í málið. 12. ágúst 2002: Sótt er um byggingarleyfi fyrir endurbótum og stækkuun skv teikningu Loga Más Einarssonar ark. 409. fundur skipulags- og byggingarnefndar: Samþykkt. 2. júní 2003: Óskað er eftir því að húseignin Stafholt í Grindavík verði skráð sem einbýli í stað samþýli. 419. fundur skipulags- og byggingarnefndar Samþykkt. 1. desember 2003: Sótt er um byggingarleyfi fyrir bílskúr við Stafholt samkvæmt teikningum frá Loga Má Einarsyni arkitekt dags. 21.07.02. 425. fundur skipulags- og byggingarnefndar: Byggingarfulltrúa er veitt heimild til að gefa út byggingarleyfi þegar öllum skilyrðum er fullnægt.

Önnur hús á lóð:

Stakstæður bílskúr (hús 18) er skammt norðvestan við íbúðarhúsið. Annað hús sem far fjárhús og hlaða var suðvestast á lóðinni (sjá GK-011:058 í fornleifaskrá) og sjást steypuleifar eftir það og sómuleiðis var vindmylla og tóftir (GK-011:163, 058) á svipuðum slóðum en lítil ummerki sjást nú um þær minjar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Klassískt timburhús frá fyrri hluta 20. aldar

Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

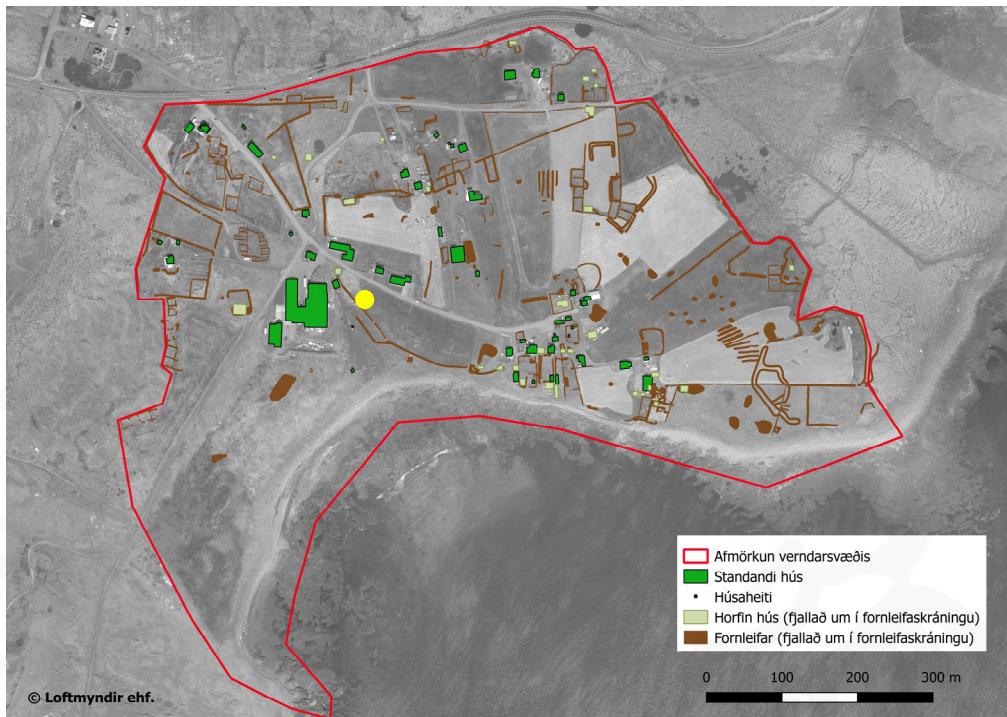
Upprunalegt gildi: Miðlungs Þrátt fyrir breytingar heldur húsið einkennum sínum

Tæknilegt ástand: Hátt Af ytra útliti húss að dæma

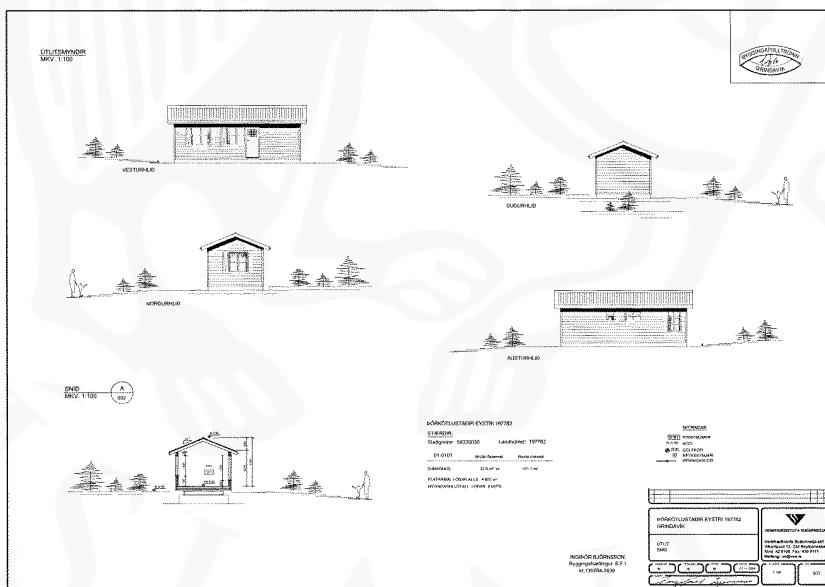
Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Sumarbústaðurinn í Siglu

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Teikningar af sumarbústaðnum í Siglu frá 2004

Byggingarár: 2009

Fyrsti eigandi: Eygló Kristjánsdóttir
Hönnuður:

Þorkötlustaðahverfi

Sumarbústaðurinn í Siglu

Sumarbústaðurinn Sigla 2017 horft til NNV

Gerð húss: Upphafleg: Núverandi:

Byggingarefni:

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Plast

Mænisþak

Bárujárn

Tréstaurar

Ris

Sumarbústaðurinn Sigla 2017, horft til SSA

Helstu breytingar:

2004 "Sumarhúsið er tilbúið og verður flutt á staðinn. Undirstöður Sumarhússins

Hönnuðir breytinga:

Ingþór Björnsson,
Byggingatæknifraeðingur

Saga

Lýsing húss:

Lítið timburhús með lágu risþaki. Útveggir klæddir með plötum í viðarlíki, líklega úr einhvers konar plasttrefjum. Bárujárn á þakinu. Húsið er byggt yfir gildrag og framan við það er timburpallur á háum stoðum og líklega mikið geymslupláss undir.

Saga húss:

29. nóvember 2004: Eygló Kristjánsdóttir óskar eftir því að fá að setja 32 m² sumarhús á landi Þorkötlustaða Eystri, landnúmer 197782, samkvæmt teikningum frá Verkfræðistofu Suðurnesja, dagsettum 03.11.2004. 438. fundur skipulags- og byggingarnefndar: Nefndin samþykkir erindið og sendir það áfram til bæjarstjórnar. 30. maí 2005: Ásmundur Jónsson sækir um byggingarleyfi fyrir 15 m² skúr á lóðinni Þorkötlustaðir-Eystri 129211 samkvæmt teikningum frá Ástríð Eggerts dóttur, dagsettum 23.05.2005. 444. fundur skipulags- og byggingarnefndar: Samþykkt enda verði farið eftir grein 12.5 í byggingarreglugerð nr. 441/199. „Sumarbústaður í Siglu var fluttur þangað árið 2009“ Húsakönnun Þorkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), bls. 2-3.

Önnur hús á lóð:

Lítill dúkkukofi úr tilsníðu timbri (hús 24) er um 30 m suðvestan við sumarbústað. Líklegast er talið að dúkkukofinn tilheyri sumarbústaðnum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt Án samhengis við sögu hverfisins

Menningarsöglegt gildi: Lágt Án samhengis við sögu hverfisins

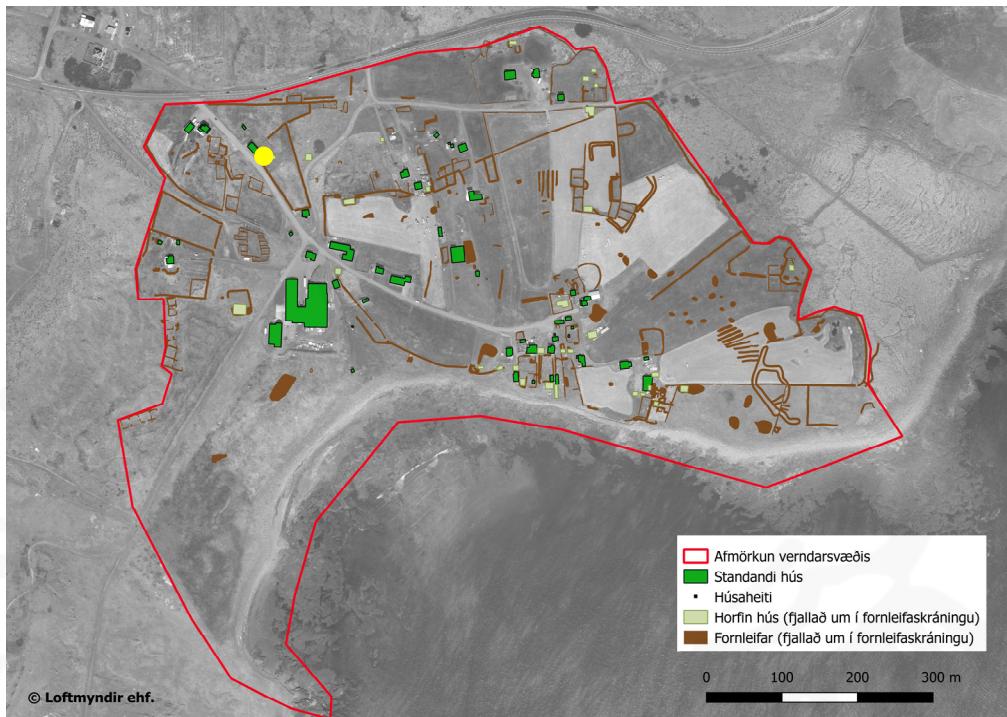
Umhverfisgildi: Lágt Án samhengis við sögu hverfisins

Upprunalegt gildi: Miðlungs Virðist ekki hafa breyst

Tæknilegt ástand: Miðlungs Af ytra útliti að dæma

Varðveislugildi: Lágt Án samhengis við sögu hverfisins

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Árni Guðmundsson og Ingveldur Þorkelsdóttir
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Teigur 1986, horft til ANA

Klöpp og Teigur 2017, horft til NNA

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyp
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit: Einlyft

Núverandi:

Steinsteyp
Múrsléttáð
Einhalla (skúrbak)
Bárujárn
Steinsteyp
Inngönguskúr (bíslag)

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Húsið var byggt 1934, samþyggt Klöpp sem byggð var fjórum árum áður. Steinsteyp hús, ein hæð með einhalla bárujárnþaki. Útveggir suðvesturhlíðar og beggja gafla ná upp fyrir þakið. Þeir eru láréttir að ofan með tökkum. Um tvö samþyggt hús er að ræða en þau eru svo keimlík að næð er að fylla um þau sem eitt hús með tveimur íbúðum. Útidyr eru á göflunum. Við suðurgaflinn er lítil viðbygging úr steinsteypum hleðslusteinum en sambærileg bygging er ekki á Klöpp. Suðausturhluti hússins hefur verið með skeljasandsmúrhúð á suðurhlíð sem að mestu leyti hefur máðost af. Lítillsháttar munur er á frágang við þakbrún húshlutanna tveggja. Að Teigi er upphleypt, lárétt brík neðan við takkana en á Klöpp er lítilsháttar láréttur stallur í sömu hæð og efri brún bríkur á Teigi. Á norðvesturhlíðinni slútir þakskeggið fram yfir útvegginn. Gluggaskipan er líklega óbreytt frá upphafi en gluggar hafa allir verið endurnýjaðir og póstaskipan líklega breytt. Búið er í Klöpp en ekki á Teigi. Stilleinkenni sem þessi hafa gjarna verið kennd til gotnesk áhrif. Einar Erlendsson húsameistari teiknaði nokkur hús í Reykjavík með þessum einkennum, meðal annarra hús Sturlubræðra við Laufásveg. Nokkuð sérstætt hús.

Saga húss:

"Húsin byggðu hjónin Árni Guðmundsson og Ingveldur Þorkelsdóttir árið 1934. Þau bjuggu áður í Gamla-Teigi sem var fyrir Austan Buðlungu (sjá fornleif GK-011:154)." Teigur var með vindmyllu til ljósá áður en Sogsvirkjun var lögð til Grindavíkur. Húsakönnun Þorkötlustaðaness (Loftur Jónsson), bls. 1 og 2. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur.

Önnur hús á lóð:

Ekkert hús er við Teig en samþyggt fjárhús og fjós (GK-011:196) voru áður um 20 m ASA við íbúarhúsið en eru horfinn.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Metnaðarfull steinsteypuhús frá fyrrí hluta 20. aldar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Metnaðarfull steinsteypuhús frá fyrrí hluta 20. aldar

Umhverfisgildi: Hátt Sérkennilegt hús, gamalt og gert af metnaði. Er mikilvægur hluti af svipmóti hverfis.

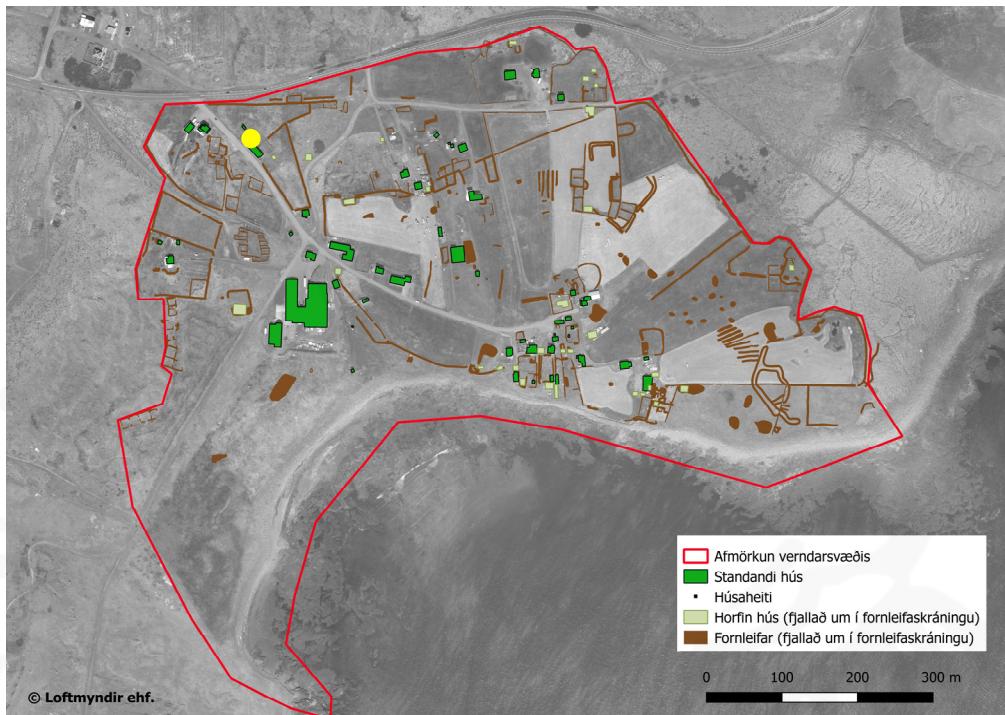
Upprunalegt gildi: Hátt Húsið er lítið breytt

Tæknilegt ástand: Lágt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Hátt Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Vestur-Klöpp

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Guðmundur Guðmundsson og Margrét
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Klöpp og Teigur 2017, horft til SA

Klöpp og Teigur 2017, horft til VNV

Gerð húss:**Upphafleg:****Núverandi:****Helstu breytingar:****Hönnuðir breytinga:**

Byggingarefni:

Útveggir:

Múrsléttatáð

Þakgerð:

Einhalla (skúrbak)

Þakklæðning:

Undirstaða:

Steinsteypt

Útlit:

Einlyft

Saga**Lýsing húss:**

Húsið er steinsteypt, ein hæð með einhalla bárujárnsþaki. Útveggir suðvesturhlíðar og beggja gafla ná upp fyrir þakið. Þeir eru láréttir að ofan með tökkum. Um tvö samþyggið hús er að ræða en þau eru svo keimlík að nær er að fjalla um þau sem eitt hús með tveimur íbúðum. Lítísháttar munur er á frágangi við þakbrún húshlutanna tveggja. Í suðausturi hlutnum, Teigi, er upphleypt, lárétt brík neðan við takkana en norðvestar á Klöpp er lítísháttar láréttur stallur í sömu hæð og efri brún bríkur Teigs. Á norðvesturhlíðinni slútr þakskeggið fram yfir útvegginn. Gluggaskipan er líklega óbreytt frá upphafi en gluggar hafa allir verið endurnýjaðir og póstaskipan líklega breytt. Búið er í Klöpp en ekki í Teigi. Stíleinkenni hússins hafa gjarna verið kennd til gotnesk áhrif. Einar Erlendsson húsameistari teiknaði nokkur hús í Reykjavík með þessum einkennum, meðal annarra hús Sturlubræðra við Laufásveg. Nokkuð sérstætt hús.

Saga húss:

Húsið var byggt 1930 en fjórum árum síðar var byggð spegluð bygging við það sem nefndist Teigur. "Húsið byggðu hjónin Guðmundur Guðmundsson og Margrét Andrésdóttir árið 1930. Þau bjuggu áður í Gömlu-Klöpp og síðar Bjarmalandi". Klöpp var með vindmyllu til ljósa áður en Sogsvirkjun var lögð til Grindavíkur. Húsakönnun Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), bls. 1 og 2. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur.

Önnur hús á lóð:

Um 15 m norðaustan við húsið er geymsluskúr, hús 19. Klöpp áttu einnig annað fjárhús sem stóð nálægt þeim stað sem dreifistöðin er nú við Hraðfrystihúsið en það er horfið (sjá GK-011:187 í fornleifaskrá).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Metnaðarfull steinsteypuhús frá fyrra hluta 20. aldar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Metnaðarfull steinsteypuhús frá fyrra hluta 20. aldar

Umhverfisgildi: Hátt Sérkennilegt hús, gamalt og gert af metnaði. Það er mikilvægur hluti af svipmóti hverfis

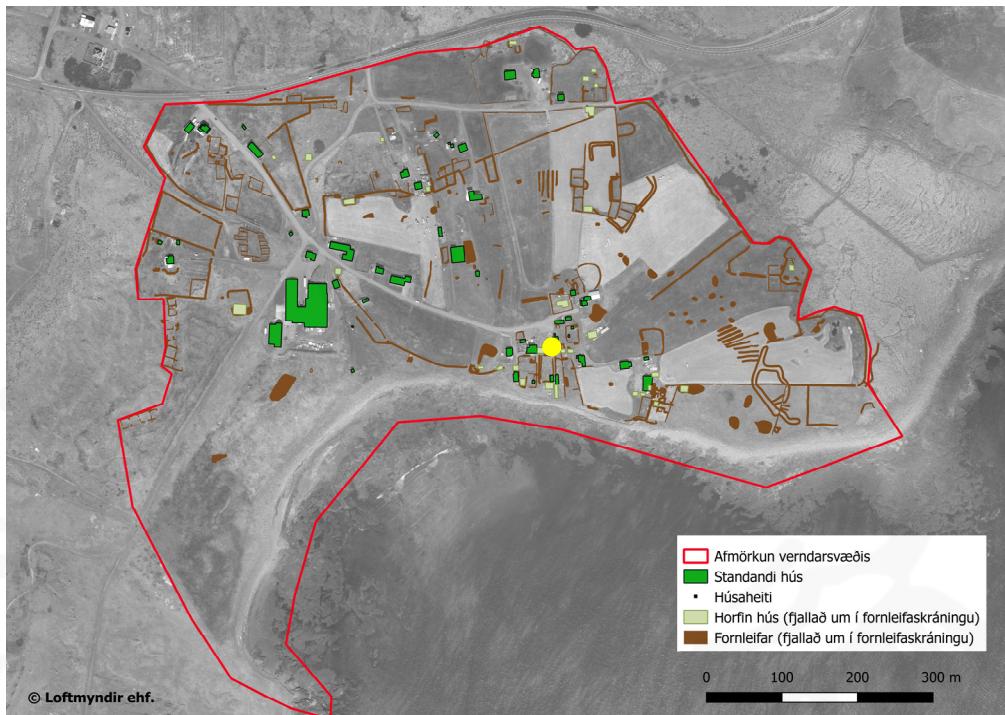
Upprunalegt gildi: Hátt Húsið er lítið breytt

Tæknilegt ástand: Lágt Af ytra útliti húss að dæma

Varðveislugildi: Hátt Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Þórkötlustaðir Miðbær

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Gömul ljósmynd af Þórkötlustaðatorfunni. Miðbærinn er hvítmálaður og vinstra megin við hann á mynd er lítil hlaða og þá Vestari Austurbær Þórkötlustaða. Hægra megin við íbúðarhúsið stendur enn eldra íbúðarhúss Miðbæjar en þá Vestari Austurbær og Austari Austurbær og loks fiskhjalli. Lengst til hægri má sjá kassalaga hús, Valhöll, sem var byggð 1932 og rifin 2010 (upplýsingar og ljósmynd: Loftur Jónsson).

Fyrsti eigandi: Hjálmar Guðmundsson, Helga Jónsdóttir, Júlíus
Hönnuður:

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Íbúð

Miðbær Þórkötlustaða, horft til NNV

Miðbær Þórkötlustaða 2017, horft til SSA

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit: Reykháfur

Núverandi:

Timbur, bindingar

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Steinsteypt

Tvílyft
Inngönguskúr (bíslag)

Útitröppur

Kjallari

Ris

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Miðbær er bárujárnsklætt timburhús, tvær hæðir með lágu risi á lágum steinsteyptum undirstöðum. Bárujárnin er víða ryðgað og illa farið. Gluggasetning er að miklu leyti upprunaleg en gluggar hafa verið endurnýjaðir fyrir löngu síðan og gerð þeirra er framandleg. Við norðurhlíð hússins er einlýftur inngönguskúr með lágu mænisþaki.

Saga húss:

Á Þórkötlustöðum hefur verið búið frá landnámi og var komið niður á skálabyggingu þegar hlaða var byggð við Miðbæinn um aldamótin 1900 (sjá nánar fornleifaskrá, GK-011:001 og 203). 21.9.1670: mat á húsakynnum: "...níu vistarverur innanbæjar og skiptust í stóra skála, litlu og stóru baðstofu, vesturskála, "hornshús", "hús innar af skála", eldhús, klefa og anddyri." Saga Grindavíkur I, 129-130. Bærinn er merktur inn á túnakort frá 1917 og eru þar sýnd íbúðarhús, kálgarðar og fjöldi annarra húsa. Á ljósmynd sem tekin er fyrir 1927 má sjá að lítið, timburhús var á svipuðum stað og Miðbærinn var reistur 1927 og annað tvílyft timburhús fast vestan við og telur Loftur Jónsson að það hafi verið eldri Miðbær. Núverandi íbúðarhús á bænum var byggt 1927. Húsið var byggt af "Hjálmar Guðmundssyni og konu hans Helgu Jónsdóttur ásamt syni þeirra Júlfusi Hjálmarssyni. Þar bjuggu Július Hjálmarsson og Áslaug Theodórssdóttir kona hans" Húsakönnun Þórkötlustaðahverfis (Loftur Jónsson), 4. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur. Upphaflega var strompur í húsinu miðju en hann hefur nú verið fjarlægður.

Önnur hús á lóð:

Tvö steinsteypt hús eru á hlaðinu sem tilheyra Miðbænum, hlaða, fjós og hesthús (hús 09) og líttill útíkamar (hús 10). Sunnan við bæ voru nokkur hús (sjá hús 07 og fornleif GK-011:006). Mikill fjöldi fornleifa er á bæjartorfinni og eru miklir kálgarðar sunnan íbúðarhússins mest áberandi (sjá fornleifaskrá).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Meðal elstu húsa í kjarna hverfisins

Menningarsöglegt gildi: Hátt Meðal elstu húsa í kjarna hverfisins

Umhverfisgildi: Hátt Sem hluti af svipmóti hverfis

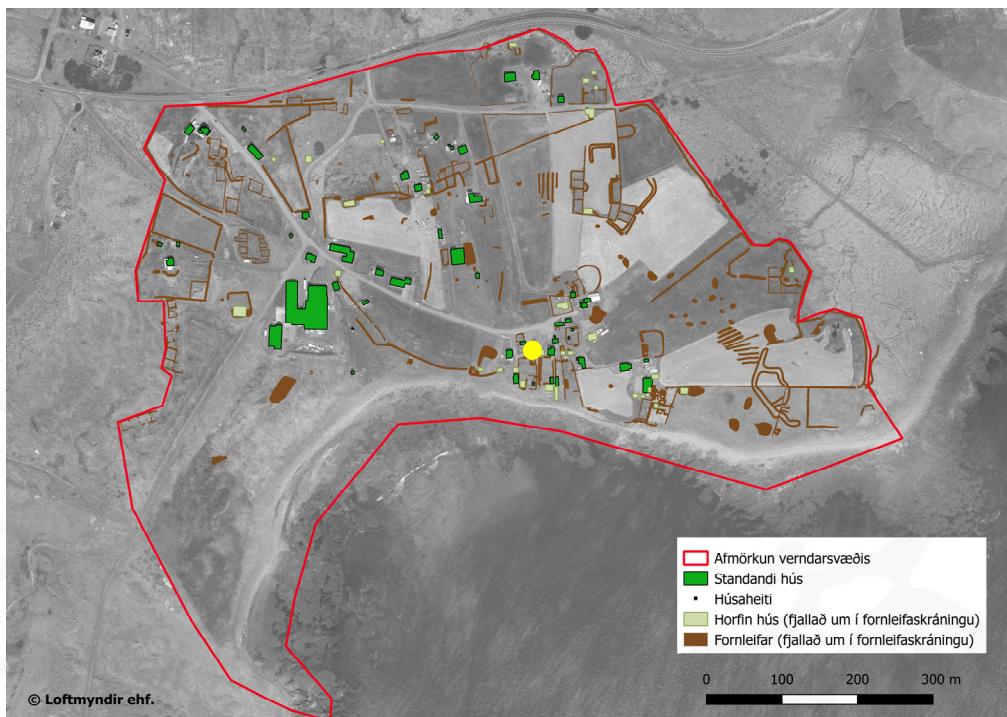
Upprunalegt gildi: Hátt Heildarform húsins og einkenni hafa haldist óbreytt þrátt fyrir að tímans tönn hafi nagað utan af því

Tæknilegt ástand: Lágt Af ytra útliti að dæma

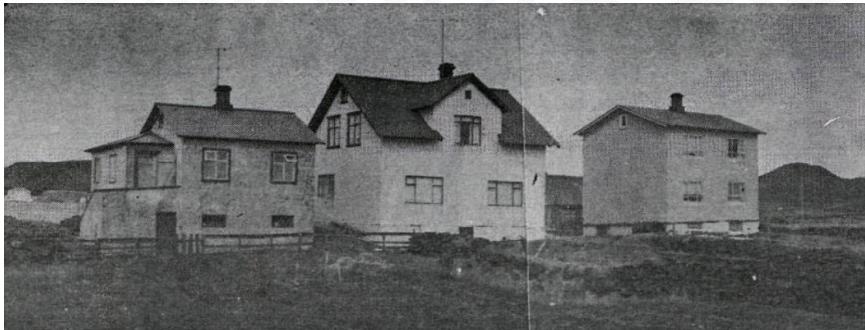
Varðveislugildi: Hátt Sem hluti af svipmóti hverfis, húsið er hluti af kjarna hverfisins

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Þórkötlustaðir Vesturbær

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Ljósmynd af Vestari Vesturbæ Þórkötlustaða (lengra til vinstri) og þá Austari Vesturbænum og Miðbæ. Birtist í Lesbók Morgunblaðsins, 15. október 1967.

Byggingarár: 1935

Þórkötlustaðahverfi

Þórkötlustaðir Vesturbær

Fyrsti eigandi: Einar Guðmundsson Ingibjörg Jónsdóttir
Hönnuður:

Vesturbær Þórkötlustaða 1986,

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Pakgerð:

Pakkklæðning:

Undirstaða:

Útlit: Einlyft
Reykjháfur

Saga

Núverandi:

Timbur, bindingar

Bárujárn

Valmaþak

Bárujárn

Steinsteypt

Einlyft
Inngönguskúr (bíslag)
Ris
Útitröppur
Kjallari

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Vesturbærinn 2017, horft til NNA

Lýsing húss:

Timburhús, ein hæð með lágu risi á steinsteyptum kjallara, sem lítið sem ekkert er niðurgrafinn að sunnanverðu. Við vesturgaflinn er inngönguskúr með valmaþaki og steinsteyptum tröppum að útidyrum. Eftir allri norðurhliðinni er viðbygging með einhalla þaki. Framkvæmdir að margvíslegum endurbótum standa yfir en er ekki að fullu lokið. (Til dæmis má sjá að stefnt er að því að gera svalir við suðurhliðina.) Gluggar hafa verið endurnýjaðir. Húsið virðist hafa verið lengt til austurs og stórar dyr gerðar úr austasta hluta bæði á efri og neðri hæð. Byggður skúr/anddyri við að vestan og viðbygging að norðan.

Saga húss:

Á Þórkötlustöðum var þríbýlt lengst af eftir 19. öldinni. (Saga Grindavíkur II, 74). Vesturbærir Þórkötlustaða voru orðnir tveir snemma á 20. öld og stendur enn hús á vestari Vesturbænum. EKKI er vitað hvort búseta hefist á Vestari eða Austari Vesturbænum. Árni Guðmundsson (1891-1991) mundi eftir torfbæ á þessum stað. Vestari Vesturbærinn er merktur inn á túnakort frá 1918. Samkvæmt Árni Guðmundssyni (1891-1991) var húsið byggt á tímabilinu 1918-1924 en af ljósmynd sem tekin er af svæðinu um 1932 virðist húsið ekki vera komið og því er líklegast að það hafi risið einhvern tíma á 4. áratug 20. aldar. Það var því byggt síðast þeirra timburhúsa í Þórkötlustaðaröðinni "í vestari-Vesturbænum bjó Einar Guðmundsson og fyrri kona hans Ingibjörg Jónsdóttir og síðar seinni kona hans Málfríður Einarsdóttir." Húsakönnun Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), 4. 2. desember 2002: Sótt er um leyfi til að staðasetja kindakofa á s.k. Gvendar bletti í landi fjölskyldu Þórkötlustaða Vesturbæ, forráðamaður Benóný Benediktsson gefur heimild í bréfi til nefndarinnar 413. fundur bygginganeftnar: Nefndin tekur jákvætt í erindið og vísar því til afgreiðslu bæjarstjórnar. Strompur var áður upp úr húsinu miðju en hefur verið fjarlægður.

Önnur hús á lóðinni:

Á vesturmörkum lóðarinnar er há timburgirðing sem ásamt vinnustofu (hús 02) umlykur garð vestan við húsið. Á svipuðum slóðum og vinnustofan stóð voru áður fjós og hlaða sem sjást á ljósmynd frá 1965. Sunnan við voru torfhús áður, fjós og hesthús sem rifin voru rétt fyrir 1980 (sjá GK-011:210). Sunnarlega á lóðinni er hænsnakofi (hús 27). Mikið af fornleifum er á bæjartorfinni, t.d. miklir kálgarðar sunnan við húsið (sjá GK-011:004 o.fl.).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs Meðal elstu húsa í kjarna hverfisins

Menningarsöglegt gildi: Hátt Meðal elstu húsa í kjarna hverfisins

Umhverfisgildi: Hátt Meðal elstu húsa í kjarna hverfisins

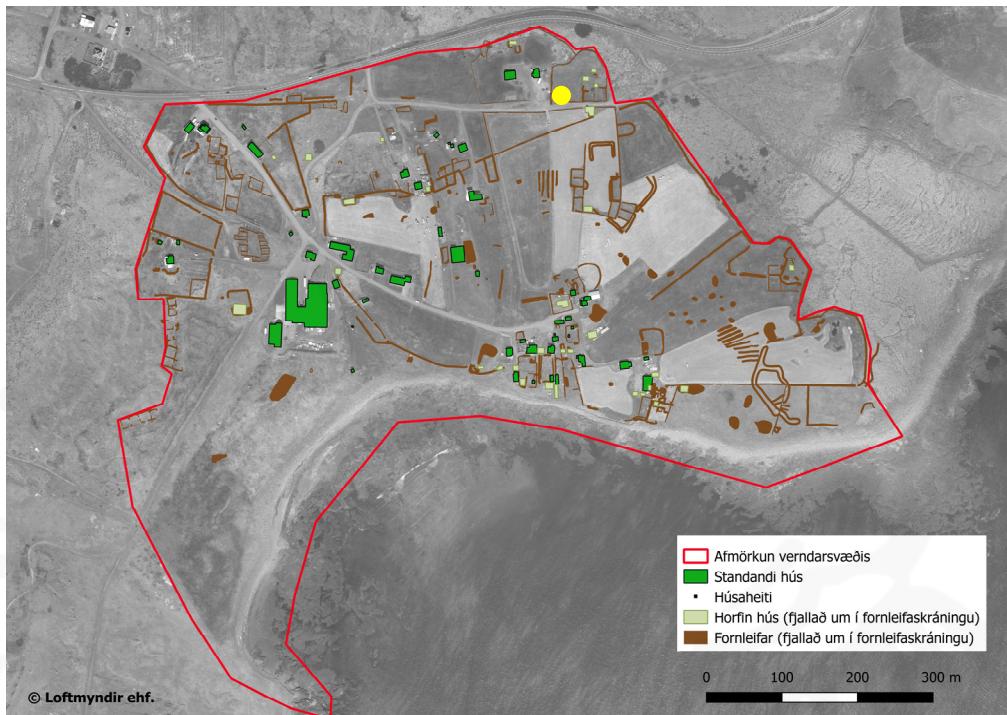
Upprunalegt gildi: Miðlungs Húsið hefur verið endurbyggt að verulegu leyti

Tæknilegt ástand: óvist Húsið er í endurbyggingu

Varðveislugildi: Hátt Sem hluti af svipmóti hverfis. Er hluti elsta kjarna hverfisins.

Verndarflokkar: Friðuð hús - fjólublár litur á korti / Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Þórsmörk

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi: Sigurður Sigurðsson og Ragnheiður
Hönnuður:

Þórsmörk (ódagsett)

Upphafleg notkun: Íbúð
Núverandi notkun: Frístundir/sumarhús

Þórsmörk 2017, horft til NNV

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyp

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Steinsteyp

Múrsléttáð

Valmaþak

Bárujárn

Steinsteyp

Reykháfur

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Húsið er steinsteyp með valmaþaki og horngluggum af þeirri funkishúsagerð sem helst verður rakin til Þoris Baldvinssonar og Teiknistofu Landbúnaðarins. Kjallari er undir öllu húsinu með gluggum. Bárujárn er á þakinu, ryðgað, og upp úr því steinsteypur reykháfur. Neglt er fyrir glugga suðurhlíðar. Útveggir hafa verið með skeljasandsmúrhúð sem nú er að mestu afmáð.

Saga húss:

"Það hús byggðu hjónin Sigurður Sigurðsson og Ragnheiður Guðmundsdóttir frá Hvammi 1938. Það hefur staðið autt síðan 1985." Húsakönnun Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), 5. Engin erindi um húsið í fundargerðarbókum skipulags- og byggingarnefndar Grindavíkur.

Önnur hús innan lóðar:

Engin hús standa undir þaki innan lóðar. Þar var hins vegar íbúðarhúsið Hvammur (sjá fornleifaskrá GK-011:047) gerði og töftir (GK-011:047_02, GK-011:121, GK-011:123). Hlaðinn garður afmarkar lóð Þórsmarkar (GK-011:125) nema framan húsið þar sem er steinsteypur garðveggur, líklega hlaðinn úr steyptum steinum.

Varðveislumat:

Listraent gildi / Byggingarlist: Miðlungs Dæmigert funkishús í anda teiknistofu landbúnaðarins frá fyrri hluta 20. aldar

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs Dæmigert funkishús í anda teiknistofu landbúnaðarins frá fyrri hluta 20. aldar

Umhverfisgildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti

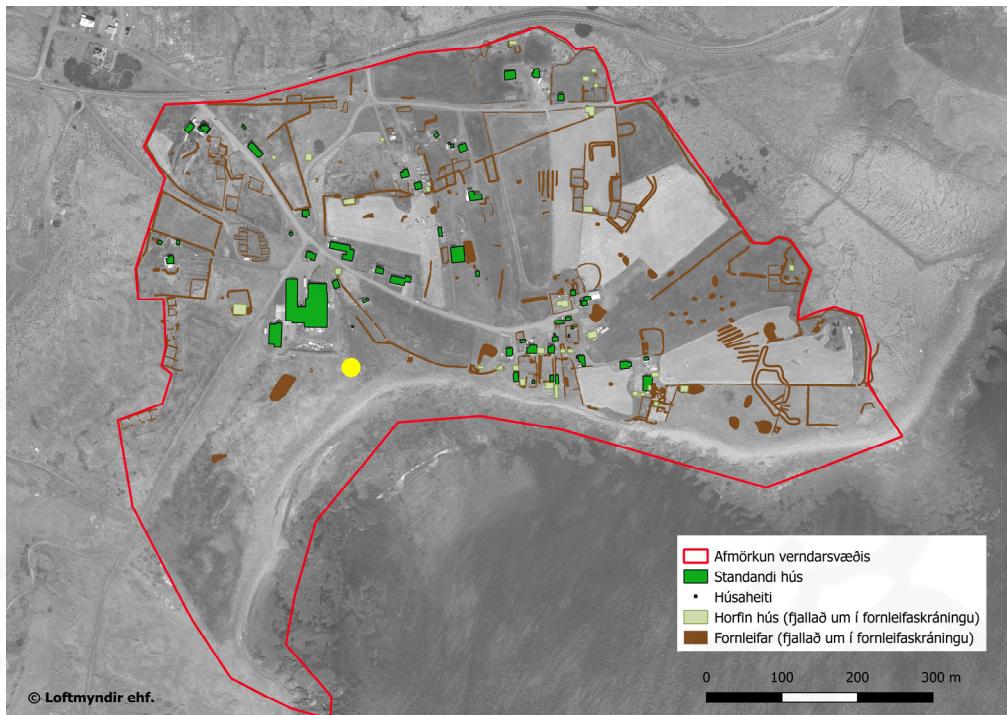
Upprunalegt gildi: Hátt Húsið virðist lítið breytt

Tæknilegt ástand: Lágt Af ytra útliti að dæma

Varðveislugildi: Miðlungs Sem hluti af svipmóti hverfis

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 01 Dæluhús

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 01 Dæluhús á óskilgreindri lóð,

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: Iðnaður

Hús 01: dæluhús 2017, horft til suðurs

Dæluhús 2017, horft til austurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar

Bárujárn

Einhalla (skúrbak)

Bárujárn

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Líttill kofi um 60 m SSA við gamla hraðfrystihúsið en um 20 m ofan við fjöruskamp. Húsið er bárujárnsklætt með einhallandi skúrbaki. Gluggi er á norðurhlíð þess og gluggi og dyr á vesturhlíðinni. Rafmagn er á húsinu og það virðist e.k. dæluhús. Rör liggja að/frá húsinu í allar áttir. Ekki er ljóst á hvaða lóðareign húsið stendur en líklega hefur landsvæðið tilheyrt hraðfrystihúsinu.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsöglegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

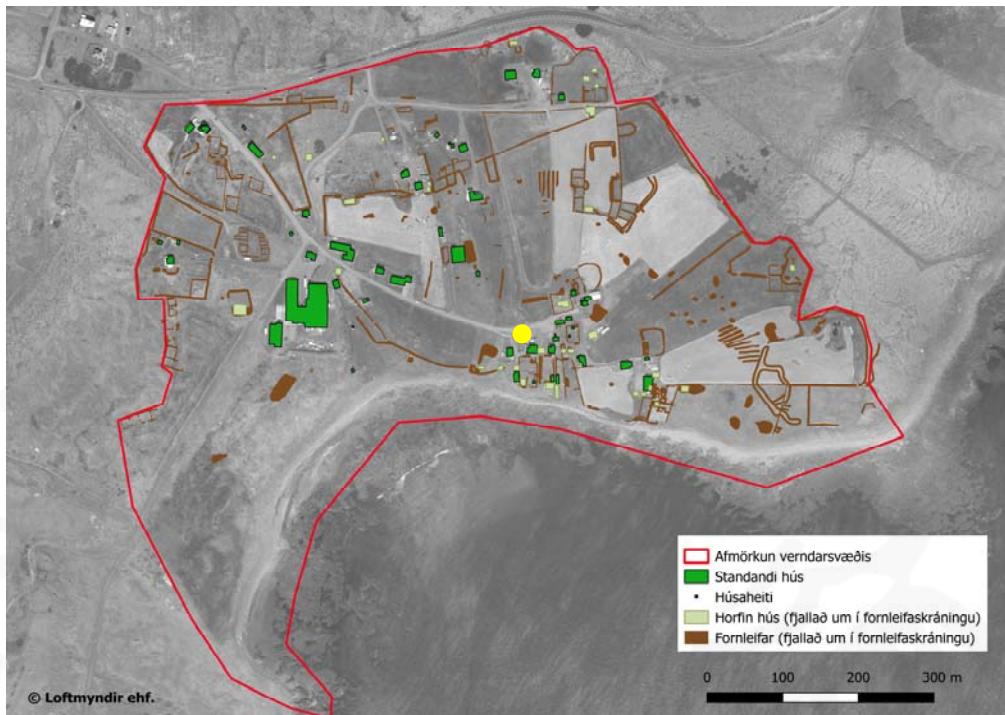
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 02 Geymsluhús við Vesturbæ

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 02 Geymsla við Vesturbæ

Forrennarar húss 02 árið 1965.

Hús 02 árið 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn

Helstu breytingar:

2012

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Norðvestan við Vesturbæ Þórkötlustaða er bárujárnslætt hús með risþaki sem um tíma hefur að líkendum verið notað sem bílskúr en gæti upphaflega hafa verið reist sem geymsla eða hlaða. Á suðurhlíð þess eru stórir gluggar og dyr austarlega en á vesturgafi er stór, tvöföld hurð og gluggi yfir. Á húsinu er bæði nýtt og gamalt bárujárn auk þess sem það skín í timburverkið undir á nokkrum stöðum. Samkvæmt Bjarna Kristni Garðssyni heimildamanni var húsið sem hér er skráð aðeins byggt 1972-1974 en á svipuðum slóðum voru samkvæmt honum áður tvö hús. Annars vegar heyhlaða sunnar og austar og svo skammt frá henni fjós sem notað var fram yfir miðja 20. öld. Bæði hús sjást á ljósmynd frá 1965. Bjarni telur að núverandi hús sé á svipuðum slóðum og fjósið. Loftur Jónsson taldi að húsið sem hér er skráð væri talsvert eldra.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs

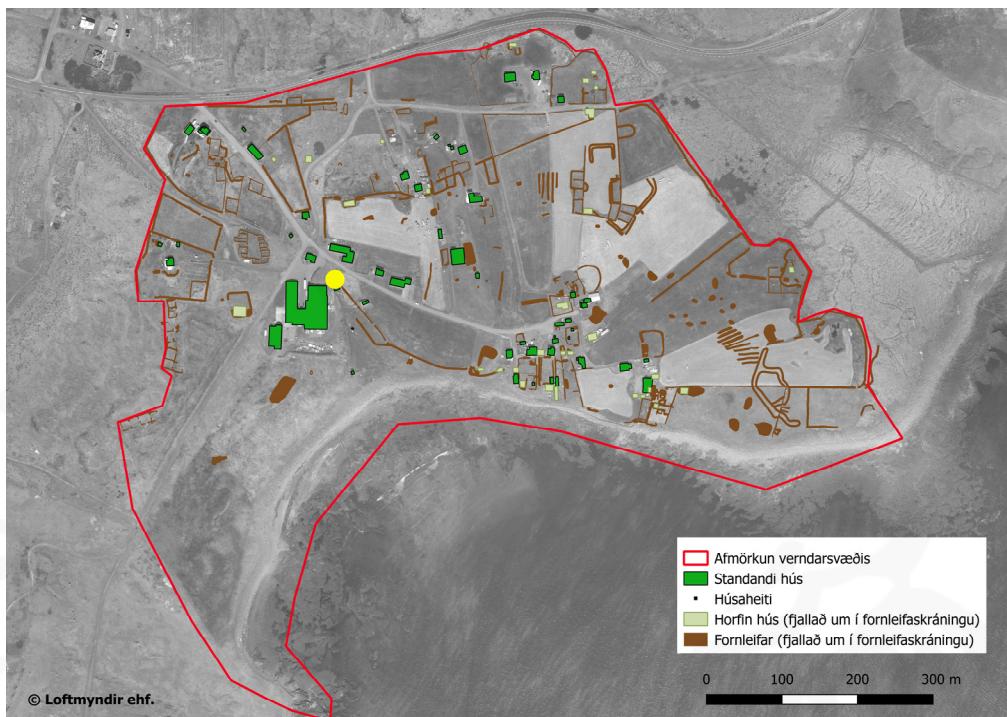
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 03 Fjárhús og hlaða Hofi

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Landbúnaður

Hús 3 2017: horft til NNA

Fjárhús og hlaða 2017, horft til NNV

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Fjárhús og hlaða eru um 10 m austan við hraðfrystihúsið og um 50 m VSV við íbúðarhúsið í Hofi og er húsið skráð undir Hofi en tilheyrir líklega Hofi 2 nú. Húsið er bárujárnklaett timburhús með mænisþaki. Við vesturhlið þess er samfelld skúrbyggingu sem byggð hefur verið í tveimur áfogum. Þak yfir syðri hluta skúrsins nær upp undir þakskegg mænisþaksins en yfir nyrðri hlutanum er þakhallinn minni. Hluti bárujárs hefur nýlega verið endurnýjaður. Á suðurgafli eru tveir gluggar og hurð. Annar glugginn og hurðin er á skúrnum. Á vesturhlíðinni eru stór, tvöföld hurð á miðri hlið og einnig hurð nálægt norðurenda. Hvorki eru gluggar né hurð á austurhlið. Á norðurhlið er gluggi á skúrbyggingunni en á hlöðunni eru stórar dyr ofarlega þar sem ætla mætti að heyi hafi verið keyrt inn.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

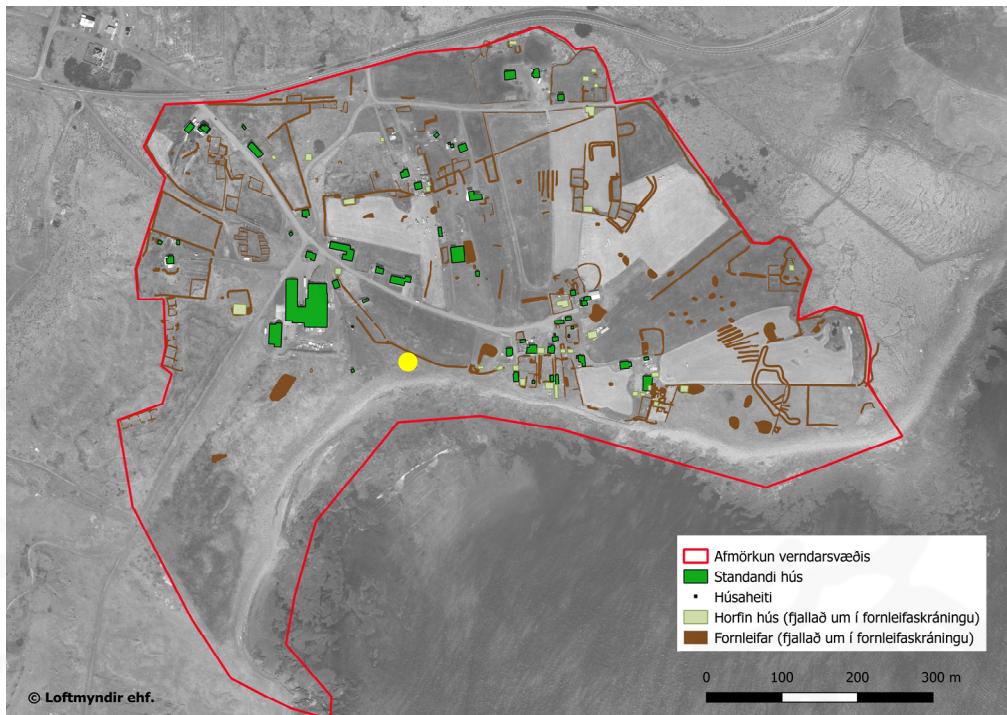
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 04 Reykkofi frá Hofi 2

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 04 Reykkofi frá Hofi 2

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Reykkofi

Hús 4: Reykkofi, horft til vesturs

Reykkofi 2017, horft til NNA

Gerð húss: Upphafleg:**Núverandi:****Helstu breytingar:****Hönnuðir breytinga:**

Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar
Útveggir:		Timbur
Þakgerð:		Mænisþak
Þakklæðning:		Bárujárn
Undirstaða:		
Útlit:		

Saga**Lýsing húss:**

Reykkofi er byggður inn í brekkurætur ofan við fjöru um 90 m SSA við íbúðarhúsið Hof 2 og var byggður af eigendum þess. Kofinn var byggður á 9. áratug 20. aldar Hann er timburhús með A-lögum, byggt að hluta til inn í brekkuna. Bárujárn er á þaki en annars timburþil. Inngangur er á suðurgaflí. Fram að húsinu er niðurgröftur þar sem reykunna var og var reyknunum þaðan veitt inn í húsið.

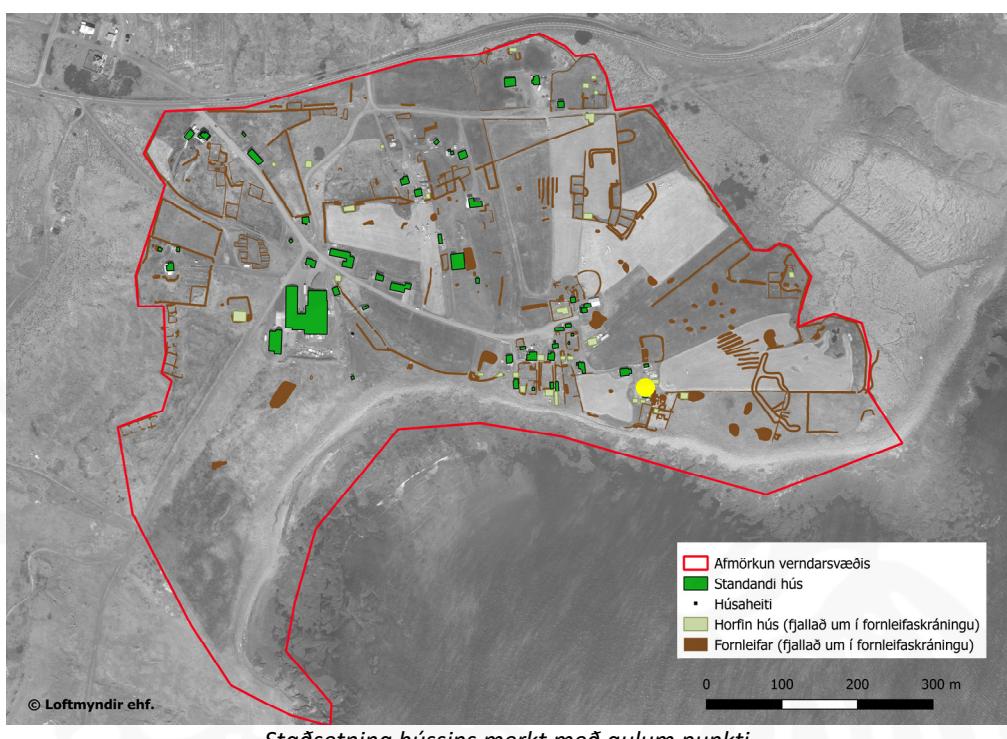
Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist:	Miðlungs	
Menningarsöglegt gildi:	Miðlungs	
Umhverfisgildi:	Miðlungs	Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins
Upprunalegt gildi:	Miðlungs	
Tæknilegt ástand:	Miðlungs	

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögum tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 05 Fjárhús og hlaða frá Buðlungu

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Landbúnaður

Hús 5, horft til suðurs

Fjárhús frá Buðlungs 2017, horft til austurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Valmaþak
Bárujárn

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Fjárhús og hlaða 030101 og 040101 eru skráð sérstaklega á fasteignamati. Allstór timburhús, samþyggð, klædd bárujárn. Norðurhluti hússins er tvær burstir sem eru fjárhús með mænisþökum. Hurð er á gafli vestari hússanna hefur verið lokið af og klædd bárujárn og þak þeirra er með glæru bárujárnsplasti að hluta. Syðsti hlutinn hærrí með hjámiðjupaki. Hann er líklega vélageymsla. Samkvæmt fasteignamati voru fjárhús frá Buðlungs að stofni til byggð 1962 og hlaða byggð 1928 stærð ekki gefin upp. Fast sunnan við skemmuna stóð bærinn í Buðlungs áður (GK-012:001) og þar austan við var einnig gamli Klapparbærinn (GK-013:001) og eru umfangsmiklar tóftir á þeim slóðum og er úthúsasamstæðan að hluta byggt ofan á þær. Sunnar eru svo fleiri tóftir og garðar (t.d. GK-013:003-008, GK-011:168 í fornleifaskrá).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

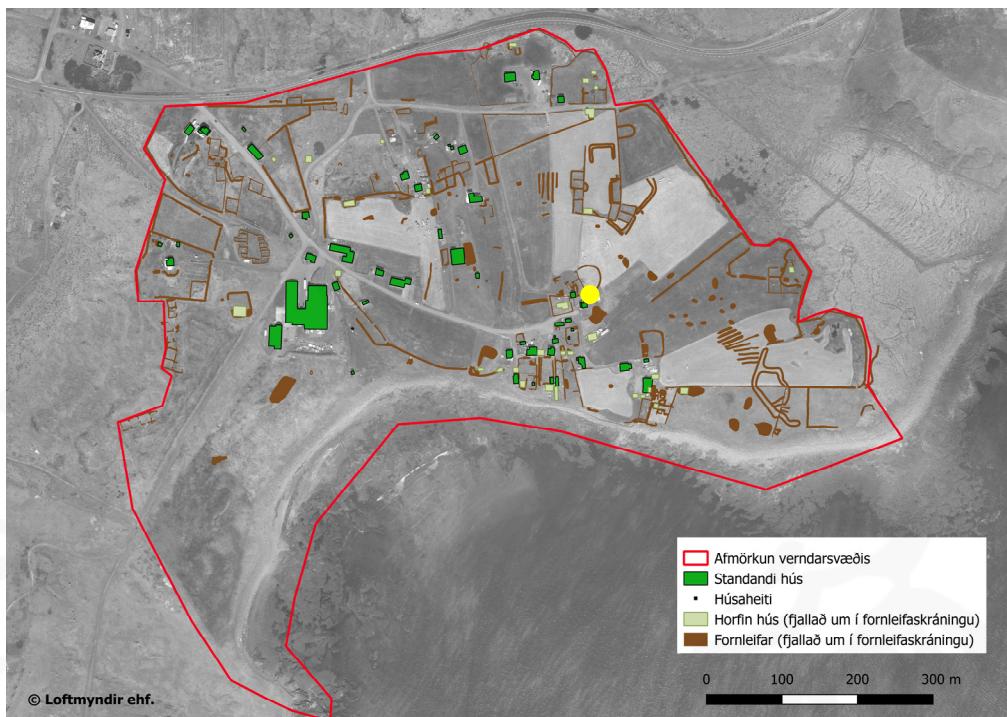
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveisslugildi: Hátt Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrrí hluta 20. aldar. Varðveisslugildið er talið hátt har sem húsið er hvort ofan á minnum um landa hvorpainasölu og her að fara varlega í allar

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 06 Bílskúr við Bjarmaland

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Bílskúr

Bílskúr við Bjarmaland 2017, horft til suðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar

Bárujárn

Bárujárn

Steinsteypt

Bílskúr við Bjarmalandi 2017, horft til ASA

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Bílskúr fast norðaustan við Bjarmaland en er þó stakstæður. Bílskúrin er bárujárnskætt timburhús með lágu risþaki. Mögulega nýttur sem verkstæði og/eða vinnustofa að hluta.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

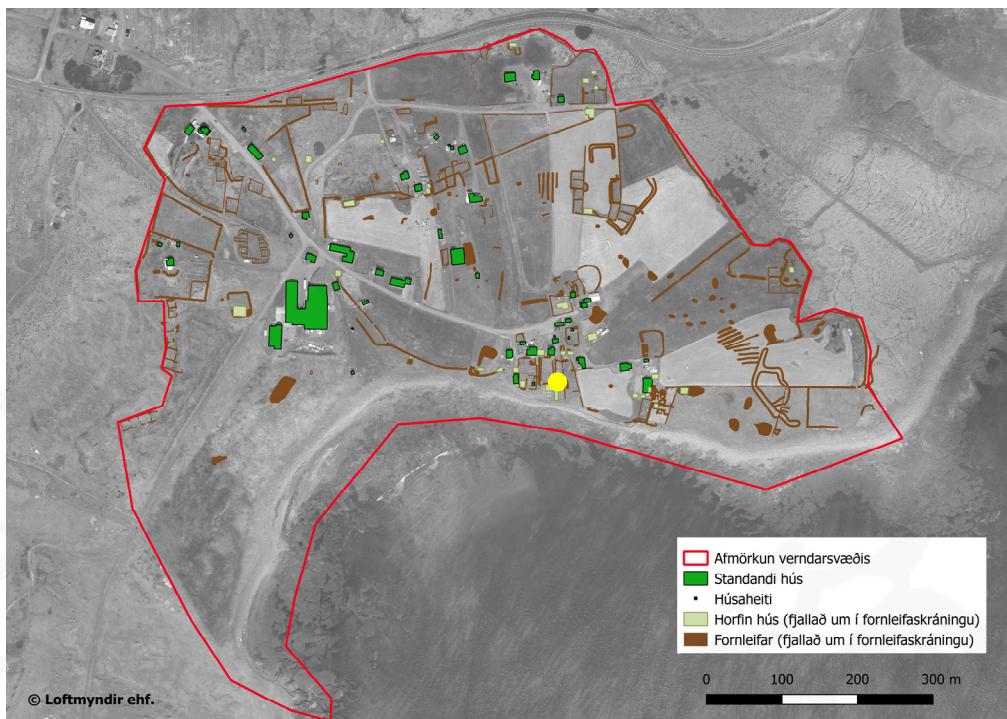
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveislugildi: Miðlungs Byggingar á lóðinni mynda samstæða heild. Húsið er að hluta til byggt á grunni eldra húss.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 07 Fjárhús frá Miðbæ

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár: 1930

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 07 Fjárhús frá Miðbæ

Hús 07: fjárhús frá Miðbæ Þórkötlustaða 2017,

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Pakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: Landbúnaður

Fjárhús frá Miðbæ 2017, horft til NNV

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Fjárhús með tveimur burstum eru tæpum 30 m sunnan við Miðbæ Þórkötlustaða. Tvö samliggjandi timburhús, klædd nýlegu bárujární með mænisþaki. Þau eru því sem næst jafnbreið en annað mun lengra en hitt. Langhliðar þeirra liggja saman og mynda gaflar þeirra tvær samliggjandi burstir til norðurs. Húsin virðast hafa verið byggt í nokkrum áföngum og eru líklega nýlega uppgjerð. Húsin eru klædd nýju bárujární og á austurþökum þeirra beggja er glært báruplast að hluta. Á þessum slóðum var áður nokkur hús (GK-011:006) samkvæmt túnakorti frá 1918 og miklir garðar í kring sem sjást enn. Lengi stóðu eftir 4 hús á þessum slóðum og þá tvö hús þar til á allra síðustu áratugum. Þar stóðu m.a. fiskverkunar- og salthús frá Vestari-Austurbænum. Á myndbandi sem tekið er í Þórkötlustaðahverfi árið 1986 má sjá að þá standa bárujárnsklædd hús á þessum slóðum og ná talsvert langt til suðurs. Samkvæmt Árna Guðmundssyni voru tvö af húsunum sem þarna stóðu nefnt Keflavíkurhús (frá Duus-verslun) og Eyrarbakkahús (Lafollie-versluninni) og samkvæmt honum stóð þá (1986) Eyrarbakkahúsið (sem var vestar) í svipaðri mynd og það gerði áður. Leifar af grjóthleðslu liggja upp að vesturvegg hússins.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

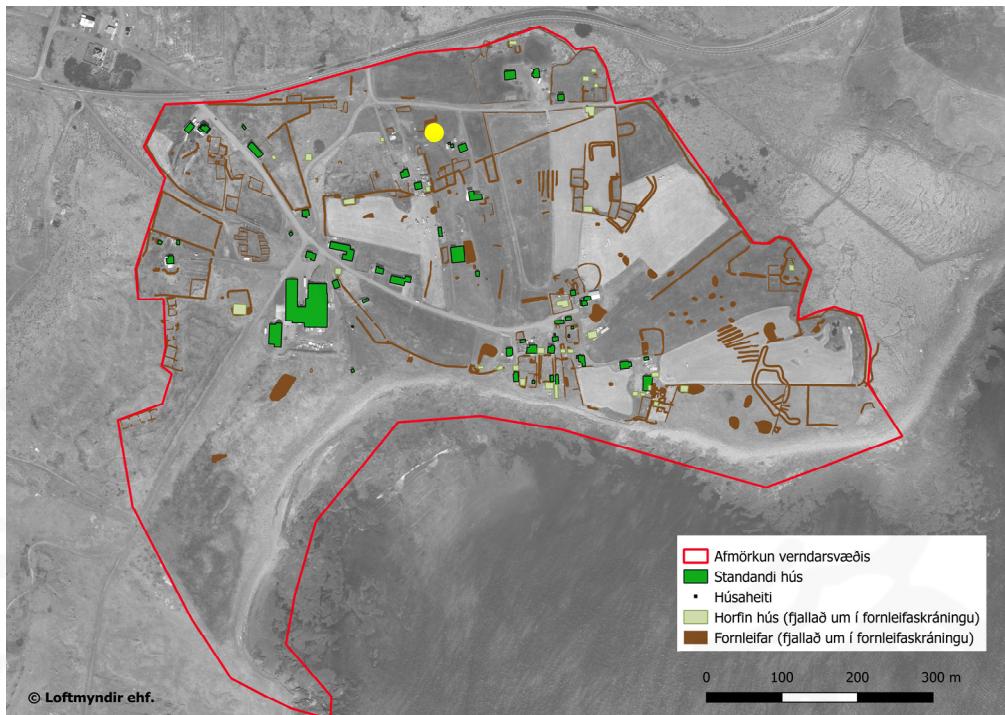
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveislugildi: Hátt Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar. Húsin eru byggð á þruunnum eldri hísa óð varðveislusíldi hví metið hátt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 08 Höllustaðir (útihús)

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun:

Hús 08 Höllustaðir

Hús 08 2017, horft til norðausturs

Höllustaðir 2017, horft til suðvesturs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Timbur
Mænisþak
Bárujárn

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Á Gvendarbletti stendur krossviðarklæddur skúr. Samkvæmt upplýsingum frá Grindavíkurbæ er hann á skika sem er samanlagt 3487m² og tilheyrir/heyrði þeim Ástu Jóhannesdóttur og Páli Gíslasyni. Ekki fundust upplýsingar um húsið í fasteignaskrá. Skúrinn er tæpum 150 m norðan við Lambhúskot en rúmlega 50 m suðaustan við Búðir. Skúrinn er kæddur krossviðarplötum og með bárujárn á þaki. Hann virðist hafa verið reistur í tveimur áföngum. Líklegast er hann lítið fjárhús. Gluggi er á austurhlíð og dyr á norðurhlíð og hjá þeim skilti með áletruninni HÖLLUSTADIR CV 36.

Varðveislumat:

Listraent gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsöglegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

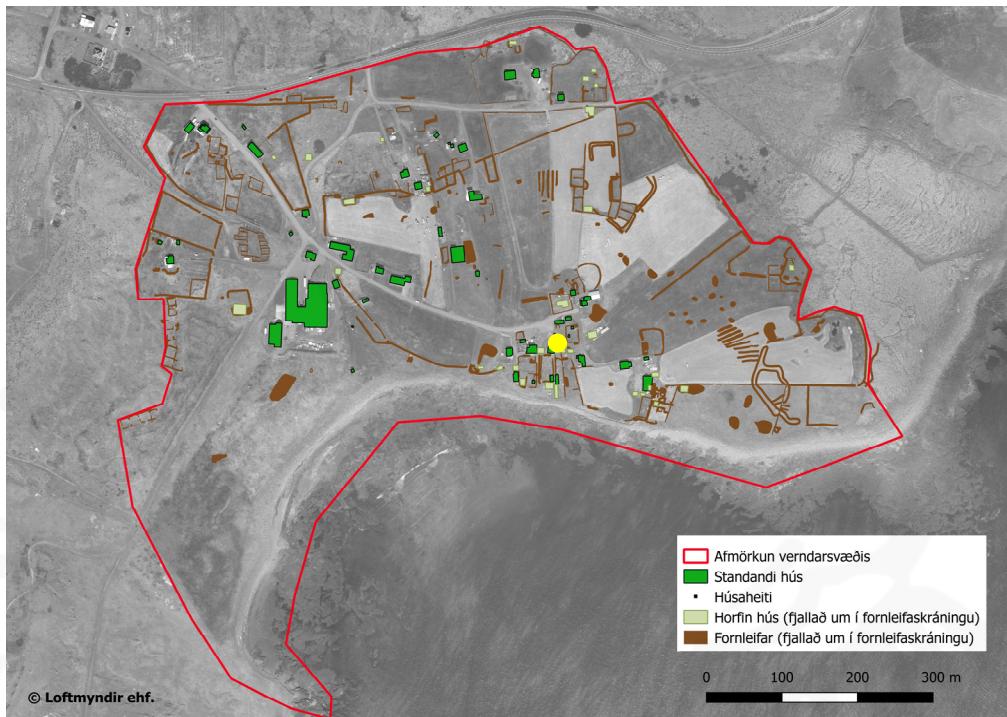
Upprunalegt gildi: Lágt

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 09 Hlaða frá Miðbæ

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár: 1930

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Hús 09 Hlaða frá Miðbæ

Hús 09 2017, horft til norðausturs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Steinsteyp
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Steinsteyp
Múrsléttar
Mæniþak
Bárujárn

Upphafleg notkun: Landbúnaður
Núverandi notkun: óvist til hvers húsið/gámurinn sem nú

Hús 09 við Miðbæ 2017 horft til ASA

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Um 6 m norðan við viðbyggingu Miðbæjar er steinsteyp hús með bárujárnsþaki. Steyptir gaflar ná upp fyrir þakið. Stórar dyr hafa líklega frá upphafi verið á vesturgaflinum en í dyraopinu blasir nú við blár gámur sem komi hefur verið fyrir inni í húsinu. Gluggar eru byrgðir bárujárn og tréplónkum. Samkvæmt Lofti Jónssyni var húsið hlaða, hesthús og fjós frá Miðbænum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs

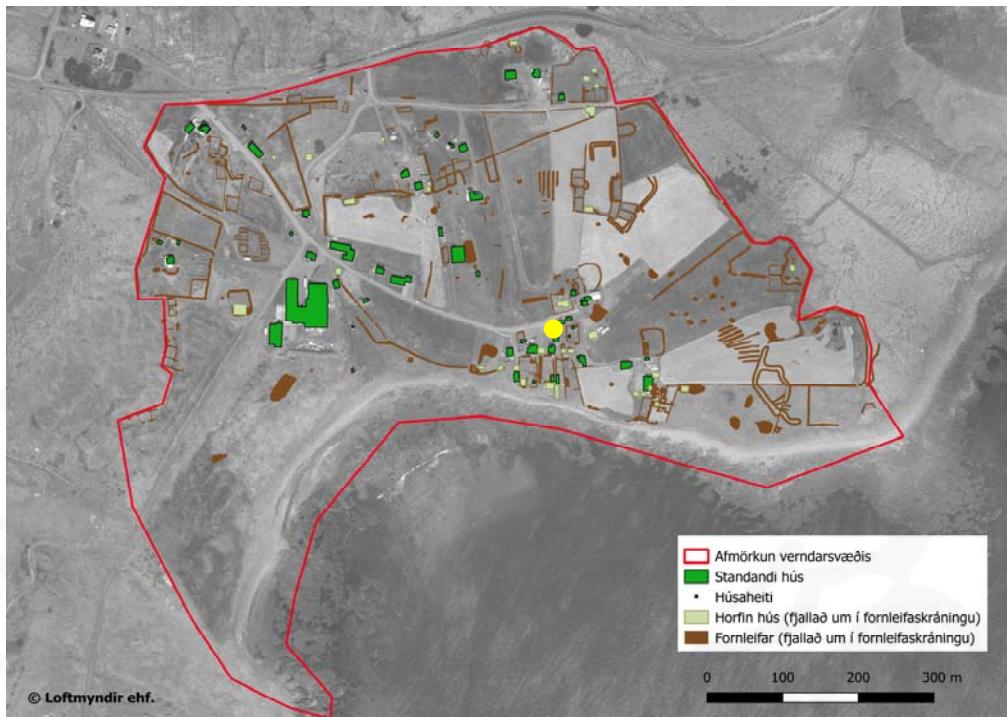
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist sögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 10 Útikamar við Miðbæ

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár: 1930

Þórkötlustaðahverfi

Hús 10 Útikamar við Miðbæ

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun: útikamar

Núverandi notkun: Húsið virðist ekki í notkun lengur

Hús 09 (til vinstri) 2017 horft til austurs

Lítið hús við Miðbæ Þórkötlustaða 2017, horft til

Gerð húss: Upphafleg:

Núverandi:

Byggingarefni: Steinsteyp

Steinsteyp

Útveggir:

Múrsléttar

Pakgerð:

Einhalla (skúrbak)

Pakkklæðning:

Bárujárn

Undirstaða:

Útlit:

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Lítið steinsteyp hús er beint norðan við hlöðuna frá Miðbæ (hús 09). Húsið er 2-2,5 m á kant. Húsið er með dyrum að suðurhlíð og litlum glugga. Húsið var upphaflega útikamar samvkæmt Lofti Jónssyni heimildamanni. Þrjú hús eru skráð í Fasteignamat við Miðbæ, öll byggð 1930 og virðist líklegt að húsið gæti verið byggð um það leyti. Húsin sem skráð eru teljast hins vegar fjárhús, hlaða og geymsla og því virðist kamarinn ekki talinn þar á meðal. Því er hér með settur fyrirvari á byggingarár.

Varðveislumat:

Listraent gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs

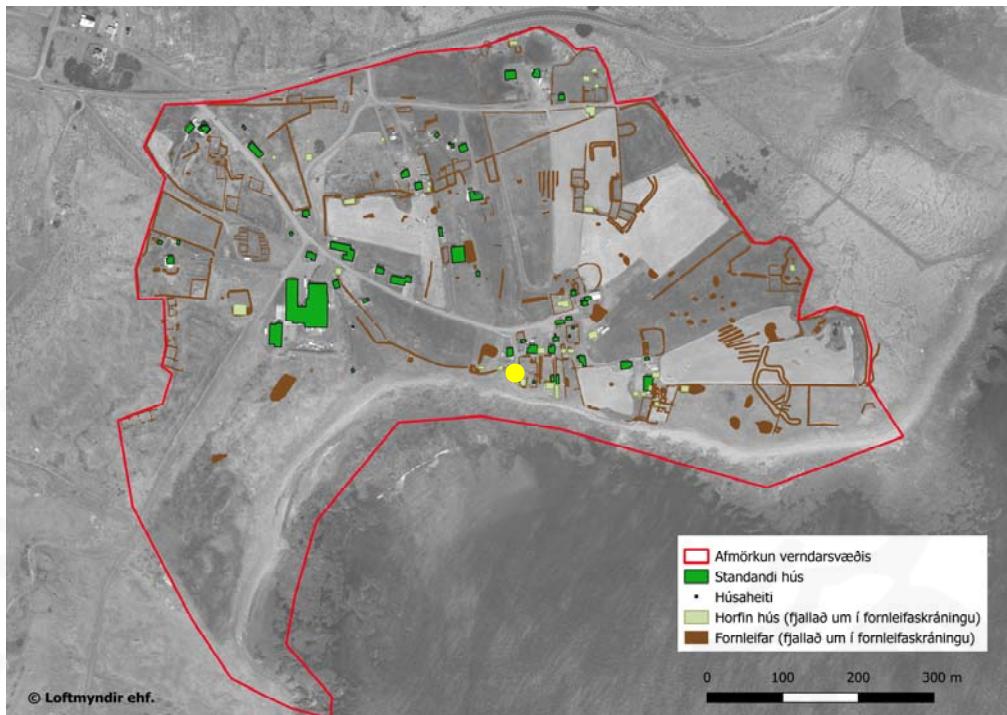
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist sögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 11 Fjárhús og hlaða við Vesturbæ Þórkötlustaða

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Hús 11 Fjárhús og hlaða

Hús 11: 2017, horft til ANA

Hús 11 2017, horft til suðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn

Helstu breytingar:

2012 "Húsið var fyrst byggt árið 1972 og hefur verið endurnýjað og breytt úr

Hönnuðir breytinga:

Ingibór Björnsson,
Byggingatæknifraeðingur

Saga

Lýsing húss:

Lágt timburhús undir mænisþaki, klætt bárujárni. Tvennar dyr og gluggar mótt suðri og aðrar dyr á norðurgaflí. Einfalt útihús, látlauð. Síðustu áratugina hefur verið geymsla á þessum stað.

Saga húss:

Byggingarárhússins er sagt 1972 en það talsvert eldra samkvæmt Lofti Jónssyni heimildamanni. Samkvæmt honum var húsið fjárhús og heyhlaða frá Einari í Vesturbænum. Eldra útihús stóð á svipuðum slóðum (aðeins austar) áður og er það merkt inn á túnakort frá 1917 ásamt kálgarði (sjá fornleif GK-011:004). Húsið er horfið en talsverður hluti kálgarðs sést enn. Bílið Laufás (GK-011:153) var líklega fast norðan við norðurgafi hússins.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

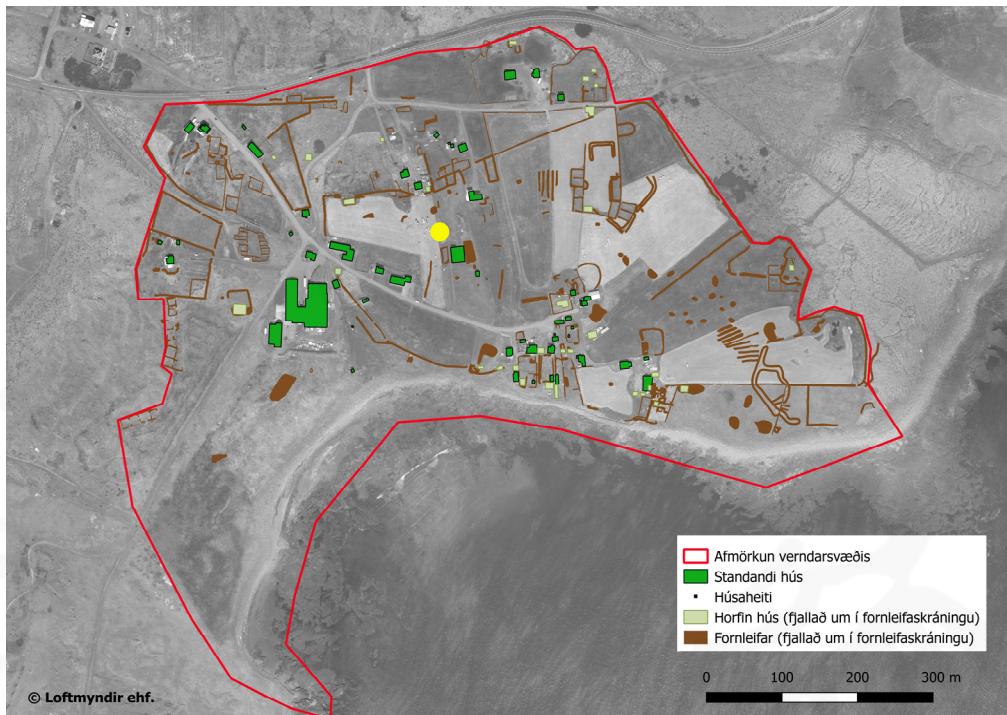
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 12 Geymsluhús við Lambhúskot

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 12 Geymsluhús við Lambhúskot

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: geymsla

Hús 25 2017, horft til norðvesturs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Lengja af geymsluhúsum, lágreist timburhús, klætt bárujárni. Til beggja enda (að norðan og sunnan) eru lítil hús með bískúrsopi og mænisþaki. Húsin eru samtengd með skúr sem gengur þeirra á milli með flótu þaki og dyr á miðju. Stétt er meðfram austurhlið þeirra.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsöglegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

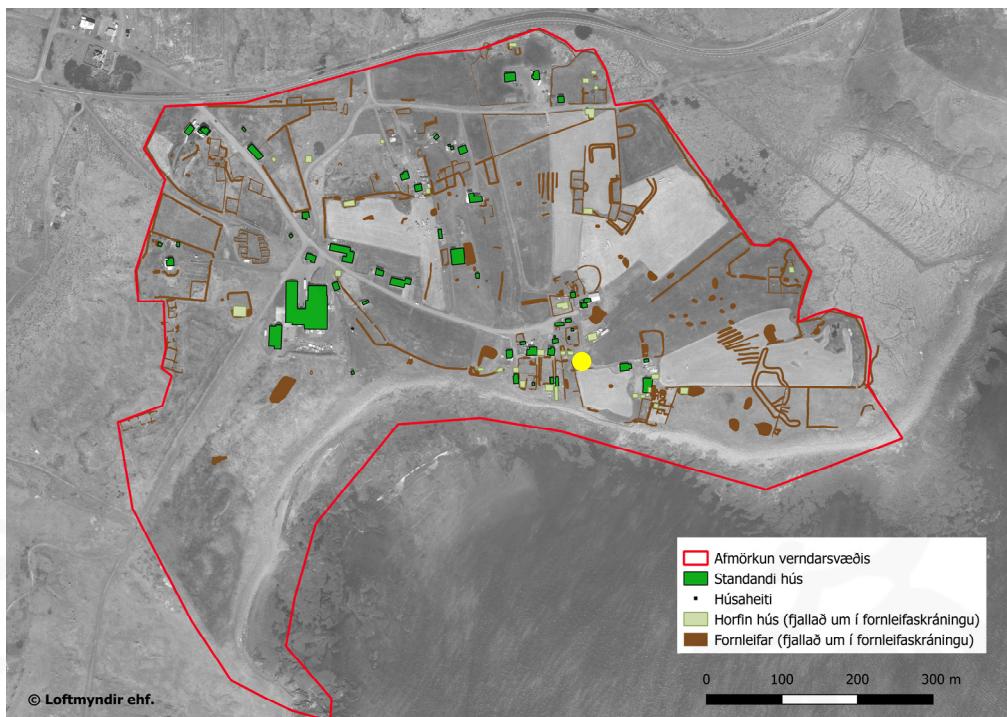
Upprunalegt gildi: Hátt

Tæknilegt ástand: Hátt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 13 Fjárhús frá Bjarmalandi

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 13 Fjárhús frá Bjarmalandi

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: Landbúnaður

Hús 13 2017, horft til vesturs

Fjárhús frá Bjarmalandi 2017, horft til SV

Gerð húss: Upphafleg:**Núverandi:****Helstu breytingar:****Hönnuðir breytinga:**

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Timbur, bindingar

Útveggir:

Bárujárn

Þakgerð:

Mænisþak

Þakklæðning:

Bárujárn

Undirstaða:

Útlit:

Saga**Lýsing húss:**

Tvö samliggjandi timburhús, klædd nýlegu bárujárn með mænisþaki. Þau eru því sem næst jafnbreið en annað mun lengra en hitt. Langhliðar þeirra liggja saman og mynda gaflar þeirra tvær samliggjandi burstir til norðurs. Húsin virðast hafa verið byggt í nokkrum áföngum og eru líklega nýlega uppgjerð. Húsin eru klædd nýju bárujárn og á austurþökum þeirra beggja er glært báraplast að hluta. Húsin eru fjárhús og tilheyra Bjarmalandi. Þau eru byggð ofan á grjóthlaðinn garð að sunnan (sjá fornleif GK-011:193).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

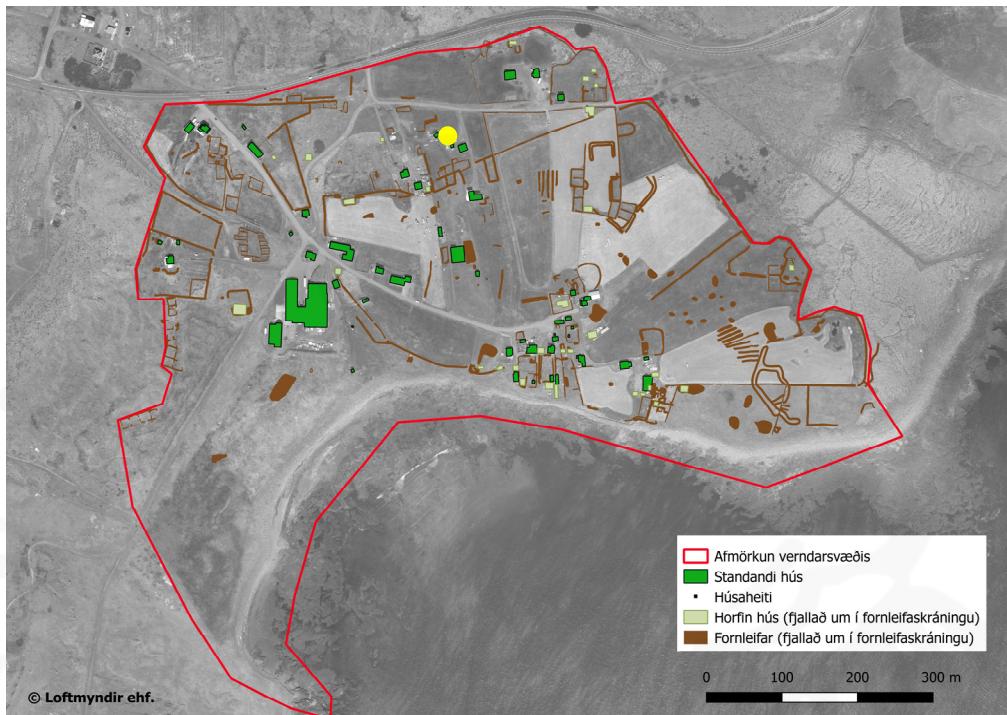
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 14 Útihús frá Garðbæ

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Landbúnaður

Hús 14 2017, horft til NNV

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni:
Útveggir: Ómúrað
Þakgerð: Mænisþak
Þakklæðning: Bárujárn
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Hús 14 2017, horft til austurs

Saga

Lýsing húss:

Á svæði sem merkt er Garðbær II á korti standa þrjú lítil hús eða kofar (sjá líka 22-23). Hús 14 er hlaðið úr steinsteyptum hleðslusteinum og er með mænisþaki. Þakið og efsti hluti gaflanna er klætt bárujárn en hleðslusteinninn stendur óvarður. Hurð er á vesturstafni og er op milli dyra hurðar og dyraramma efst.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

Upprunalegt gildi: Lágt

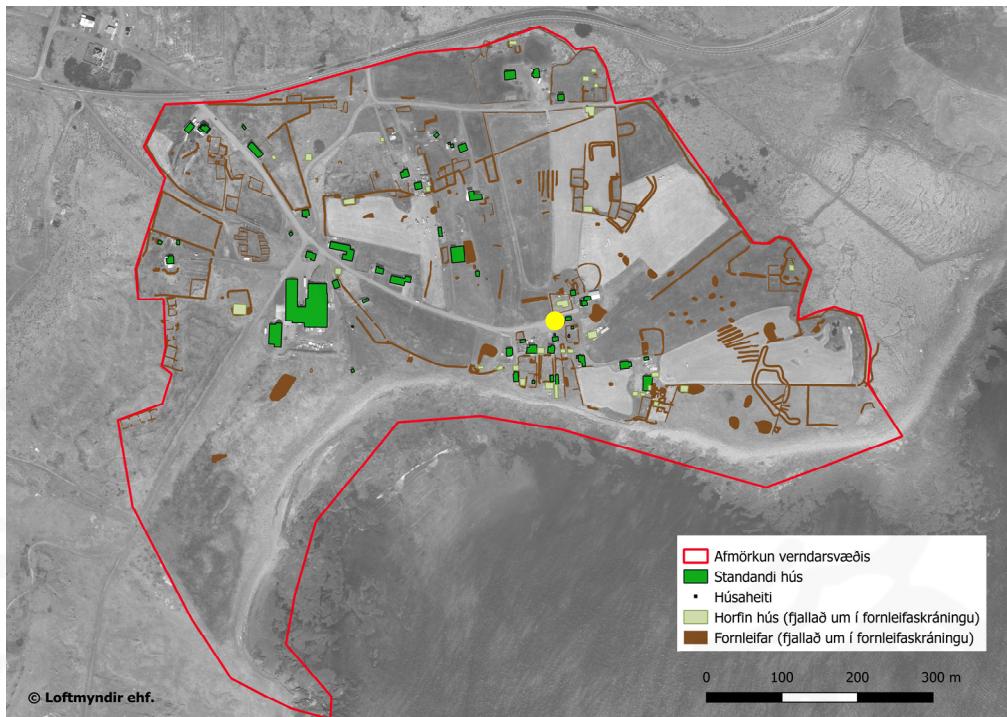
Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 14 Útihúskofi frá Garðbæ

Hús 15 Bílskúr frá Valhöll

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þorkötlustaðahverfi

Hús 15 Bílskúr frá Valhöll

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun:

Hús 15: 2017, horft til austurs

Bílskúr frá Valhöll 2017, horft til austurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Pakgerð:

Pakkklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Húsið sem hér er skráð var frá íbúðarhúsinu Valhöll sem stóð áður (fram til 2010) beint norðan við og norðan við götuna. Skemman/bílskúrinn er bárujárnsklætt timburhús með mænisþaki. Á norðurhlíðinni, sem klædd er trapisujární eru dyr. Bílskúrsdyr eru á vesturgaffli. Austurgaffli er steinsteypt eða hlaðinn úr steini og með þykki steypuhúð. Gaflinn er mjög veðraður og holar inn í hann. Út frá austurgafflinum er steinsteyptur veggur og steinsteypt pró eða flór. Samkvæmt Lofti Jónssyni var hlaða í vestari helmingi húss og fjós í eystri helmingnum. Suðurveggur skemmunnar er að hluta grjóthlaðinn. Fast vestan hans er hesthústóft (GK-011:009 mögulega líka notað sem fjós einhvern tíma) og er merkt inn á túnakort frá 1918. Fast suðaustan við skemmuna er einnig grjóthlaðinn kálgarður (GK-011:035).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

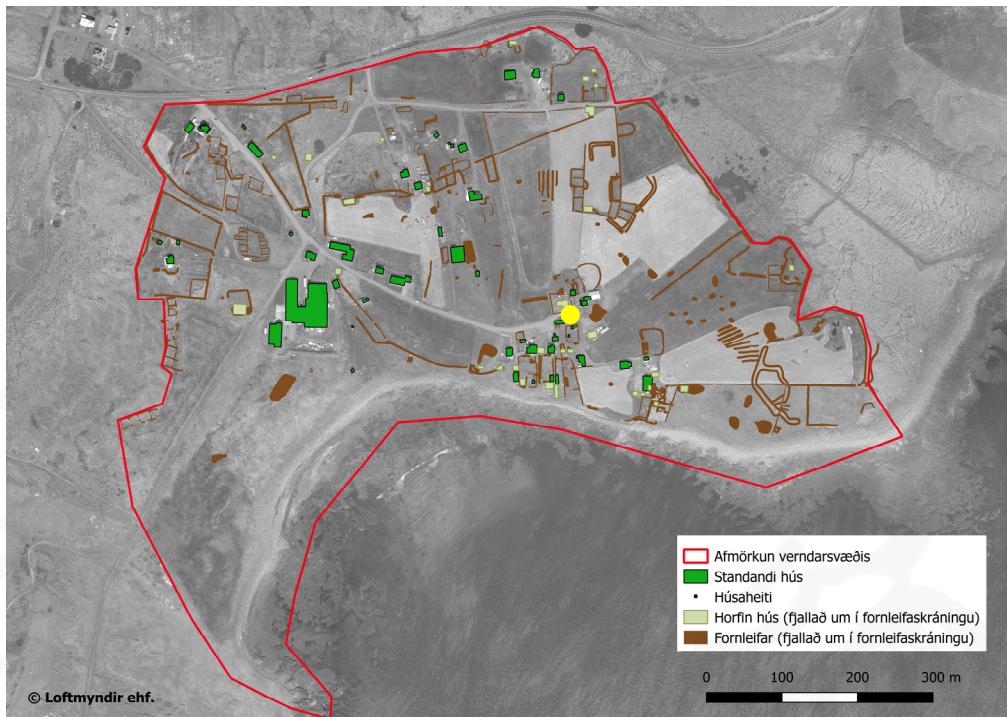
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar. Húsið er byggt ofan í og við minnar óf hví verður að fara varlega í allar brevtinigar

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 16 Hlaða frá Bjarmalandi

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Hús 16 Hlaða frá Bjarmalandi

Hús 16: 2017, horft til VSV

Hlaða frá Bjarmalandi 2017, horft til vesturs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Bárujárnsklætt timburhús með mænisþaki. Á vesturhlíðinni eru dyr með glugga yfir en á austurhlíð tvöfaldar/bílskúrsdyr. Grjóthlaðinn veggur er með suðurhlíð hússins, hugsanlega leifar eldra húss á sama stað. Húsið er merkt bílskúr frá Bjarmalandi á upprárt Lofts Jónssonar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

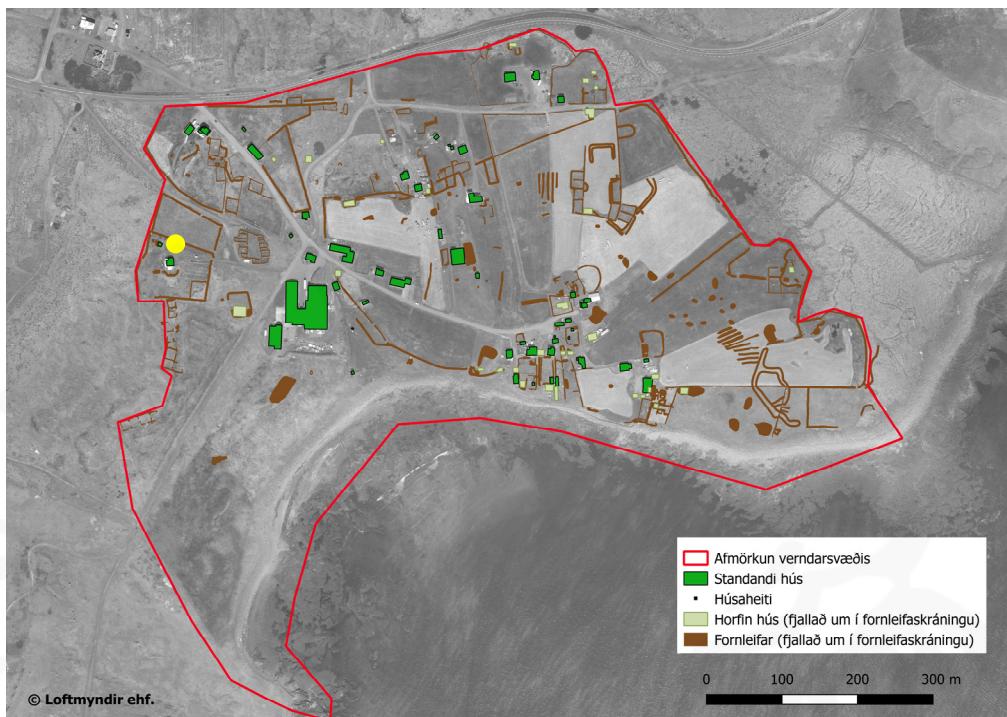
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 17 Geymsla við Auðsholt

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 17 Geymsla við Auðsholt

Geymsluskúr 2017, horft til norðvesturs

Gerð húss: Upphafleg: Núverandi:

Byggingarefni:
Útveggir: Bárujárn
Þakgerð:
Þakklæðning: Bárujárn
Undirstaða:
Útlit:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Geymsla

Geymsluskúr við Auðsholt 2017, horft til NNV

Helstu breytingar: Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Norðaustan við Auðsholt hefur flutningagámi verið komið fyrir sem geymsluhúsi og austurhlið hans hefur verið hulin að nokkru leyti með hraungryti sem hróflað hefur verið upp að gánum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

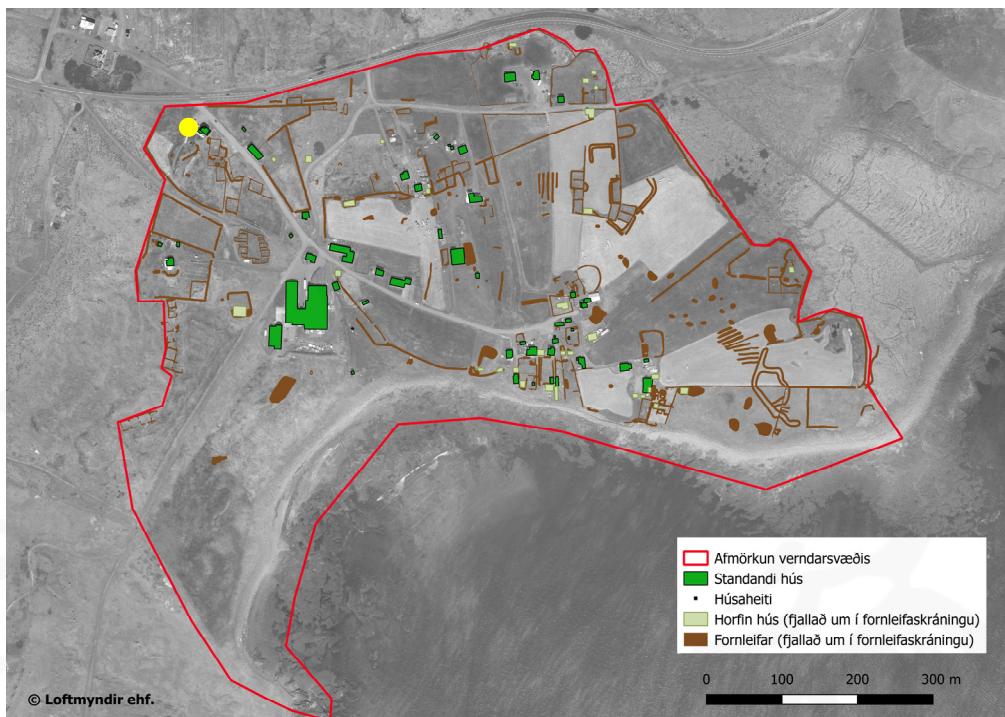
Upprunalegt gildi: Lágt

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 18 Bílskúr frá Stafholti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:**Pórkötlustaðahverfi****Hús 18 Bílskúr frá Stafholti**

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: bílskúr

Bílskúr og íbúðarhús 2017, horft til NNV

Bílskúr í Stafholti 2017, horft til vesturs

Gerð húss: Upphafleg:**Núverandi:**

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Timbur, bindingar

Útveggir:

Bárujárn

Þakgerð:

Mænisþak

Þakklæðning:

Bárujárn

Undirstaða:

Útlit:

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Stór stakstæður bílskúr er innan við 5 m norðvestan við Stafholt. Bílskúrinn er bárujárnsklætt timburhús með með lágu risþaki. Hann var byggður eftir 2003.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

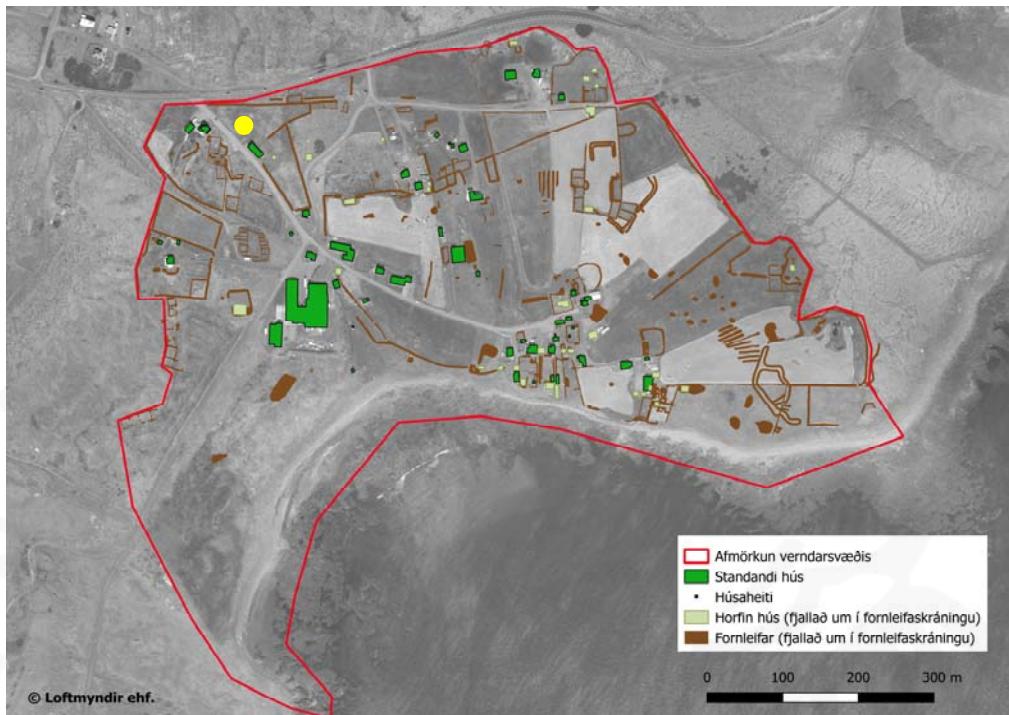
Upprunalegt gildi: Hátt

Tæknilegt ástand: Hátt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 19 Fjós og heyhlaða við Klöpp

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Hús 19 Fjós og heyhlaða við Klöpp

Hús 19: við Klöpp 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar

Bárujárn

Mænisþak

Bárujárn

Upphafleg notkun: Landbúnaður

Núverandi notkun: Líklega verið geymsluskúr, a.m.k. á

Skúr við Klöpp 2017, horft til NNA

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Einfalt bárujárnsklætt timburhús við íbúðarhúsið Klöpp. Húsið er með mænisþaki og tvöföldum dyr suðaustarlega á vesturhlið og einum glugga á norðurgafaflí. Húsið var fjós og heyhlaða samkvæmt Lofti Jónssyni heimildamanni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs

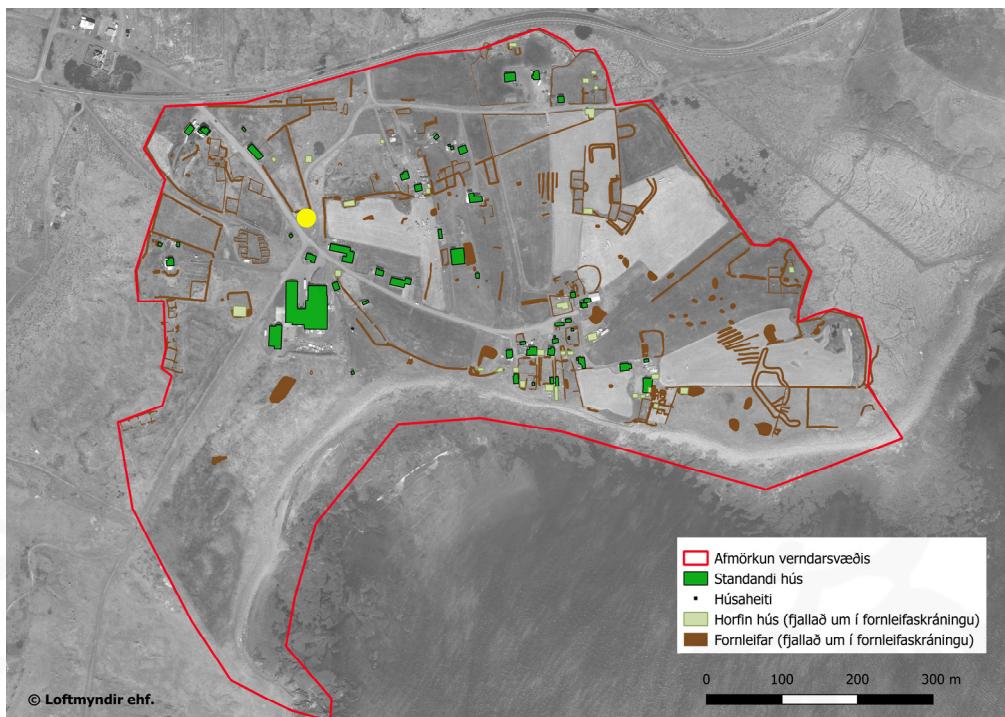
Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

Upprunalegt gildi: Lágt

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Ekki vitað

Hús 20: Verslunin Katla 2017, horft til suðurs

Verslunin Katla 2017, horft til norðausturs

Gerð húss:**Upphafleg:****Núverandi:**

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Einhalla (skúrbak)
Bárujárn

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Húsið er skráð sem bílskúr í fasteignamati á iðnaðarlóð í Þórkötlustaðahverfi. Það er um 80 m norðan við Hraðfrystihúsið. Um er að ræða bárujárnsklætt timburhús með einhalla þaki. Veggjabrúnir þriggja hliða eru láréttar en á norðurhlíðinni slútir þakið fram yfir vegginn. Á vesturhlíð eru tvennar bílskúrsdyr og á suðurhlíð tveir gluggar. Húsið hefur verið byggt í tvennu lagi. Austur- og norðurhlíðar eru gluggalausar.

Bárujárnsklæðningin er nýleg. Ekki er ljóst hvaða not eru höfð af húsinu.

Saga húss:

„Í byrjun 6. áratugarins opnaði Hraðfrystihúsið í Þórkötlustaðahverfi litla búð austur í Þórkötlustaðahverfi, skammt fyrir ofan verbúðina. Var þessi litla verslun, sem bar nafnið Katla, einkum ætlað til að vera til þæginda fyrir verbúðarfólk hjá Hraðfrystihúsinu, en í gegnum hana var einnig keyptur kostur fyrir bátana. Fyrir íbúa Þórkötlustaðahverfis var verslun þessi líka til mikilla þæginda, einkum þó eftir að Grindavíkurdeild K.R.O. N. hætti með útibú sitt. Katla var rekin um margra ára skeið, allt fram á 8. áratuginn“ (SGII, 195). „Húsið þar sem Verslunin Katla var rekin um árabíl af Hraðfrystihúsi Þórkötlustaða hf. eða frá 1950 og fram undir 1990, var að hluta til fyrst byggt sem bílskúr og seinna stækkað í núverandi stærð.“ Húsakönnun Þórkötlustaðahverfi (Loftur Jónsson), bls. 2

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

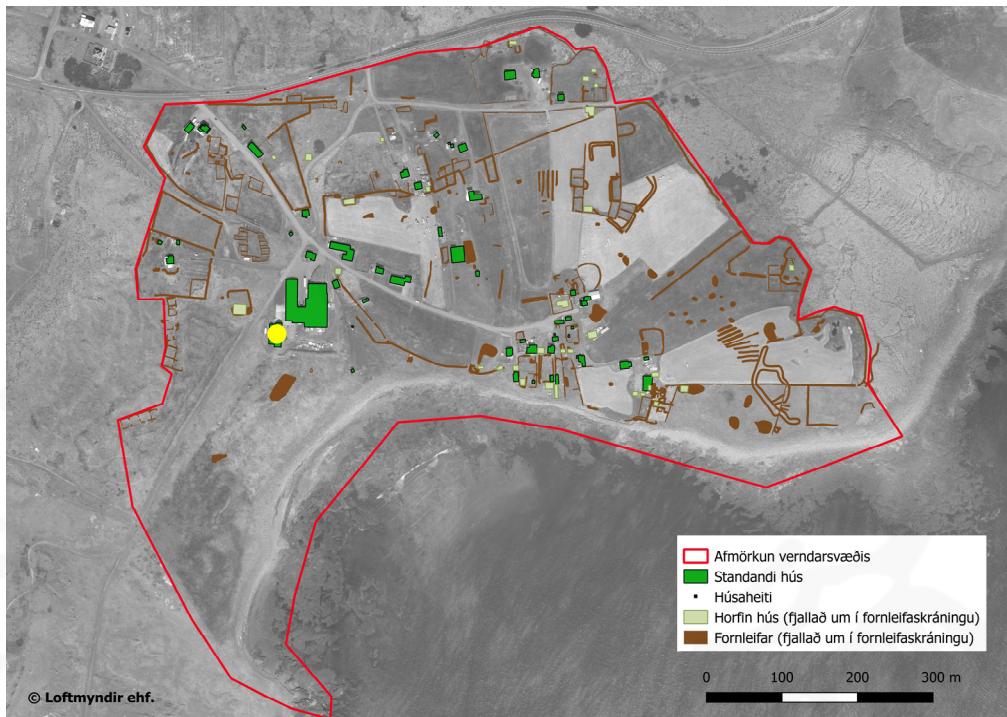
Upprunalegt gildi: Lágt

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins um og upp úr miðri 20. öld.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 21 Braggi við Hraðfrystihús

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Þórkötlustaðahverfi

Upphafleg notkun: Iðnaður
Núverandi notkun: Þjónusta

Hús 21 Braggi við Hraðfrystihús

Hús 21: 2017, horft til suðurs

Braggi við Hraðfrystihús 2017, horft til SSA

Gerð húss: Upphafleg:

Núverandi:

Byggingarefni:

Útveggir: Bárujárn
Þakgerð: Bogaþak
Þakklæðning: Bárujárn
Undirstaða:
Útlit:

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Braggi og viðbygging eru um 5 m suðvestan við hraðfrystihúsið í Þórkötlustaðahverfi. Bragginn er með skúrbyggingu að vestan með einhalla þaki. Á norðurgafli braggans er stór bílskúrshurð og önnur venjuleg hurð og bílskúrshurð og önnur hurð er einnig á norðurgafli skúrs. Húsin hafa nýlega verið endurnýjuð og skipt um bárujárn og hurðir nema vesturhlíð skúrbyggingar þar sem ennþá er upprunalegt bárujárn. Sjálfur bragginn virðist að stofni til vera frá því um miðja 20. öld a.m.k. sést hús með sama lag á loftmynd frá 1956. Húsið var nýtt sem skreiðarskemma og netaverkstæði Hraðfrystihúss Þórkötlustaða.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

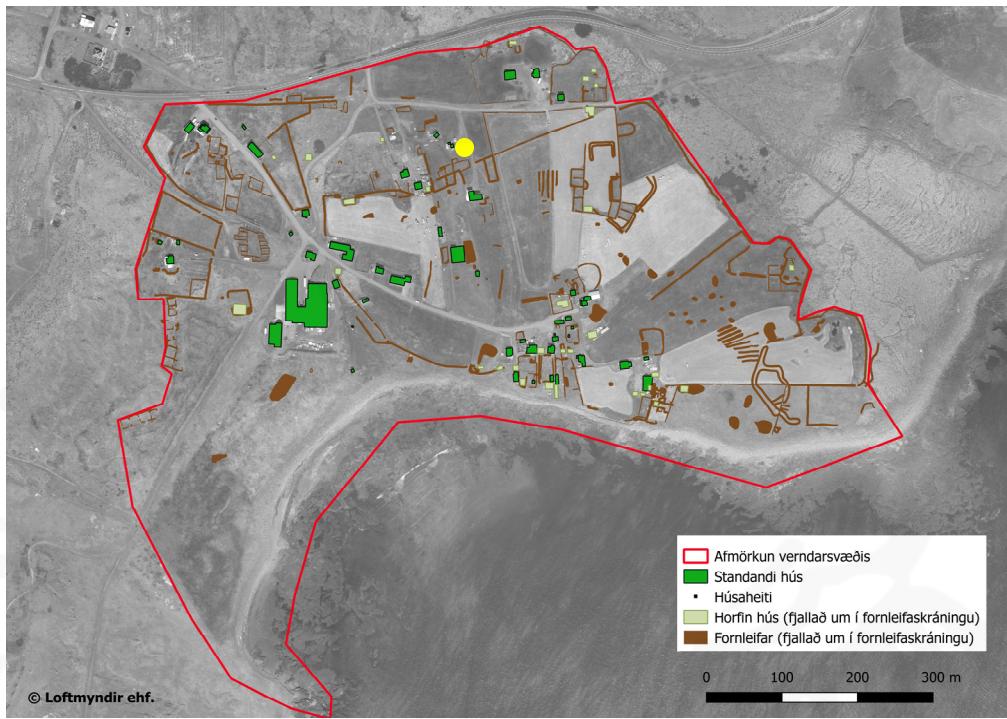
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Miðlungs

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 22 Fjárhús frá Garðbæ

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár: 1933

Þórkötlustaðahverfi

Hús 22 Geymsla/fjárhús frá Garðbæ

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Upphafleg notkun:
Núverandi notkun: Landbúnaður

Fjárhús/geymsla 2017, horft til austurs

Fjárhús/geymsla 2017, horft til NNV

Gerð húss: Upphafleg:

Núverandi:

Byggingarefni:	Timbur, bindingar	Timbur, bindingar
Útveggir:		Bárujárn
Þakgerð:		Mænisþak
Þakklæðning:		Bárujárn
Undirstaða:		
Útlit:		Viðbygging

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Svæðið er nefnt Garðbær II og eru þrjú útihúshús (sjá líka hús 14 og 23) á því. Það sem hér er skráð (hús 22) þeirra stærst. Húsið er með mænisþaki og einhalla skúrbyggingum við báðar langhlíðar. Þrennar stórar dyr eru á húsinu sem bendir til þess að það hafi undir lokin verið notað sem hlaða eða vélageymsla en að auki eru a.m.k. tvennar göngudyr. Húsið er líklega fjárhús

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

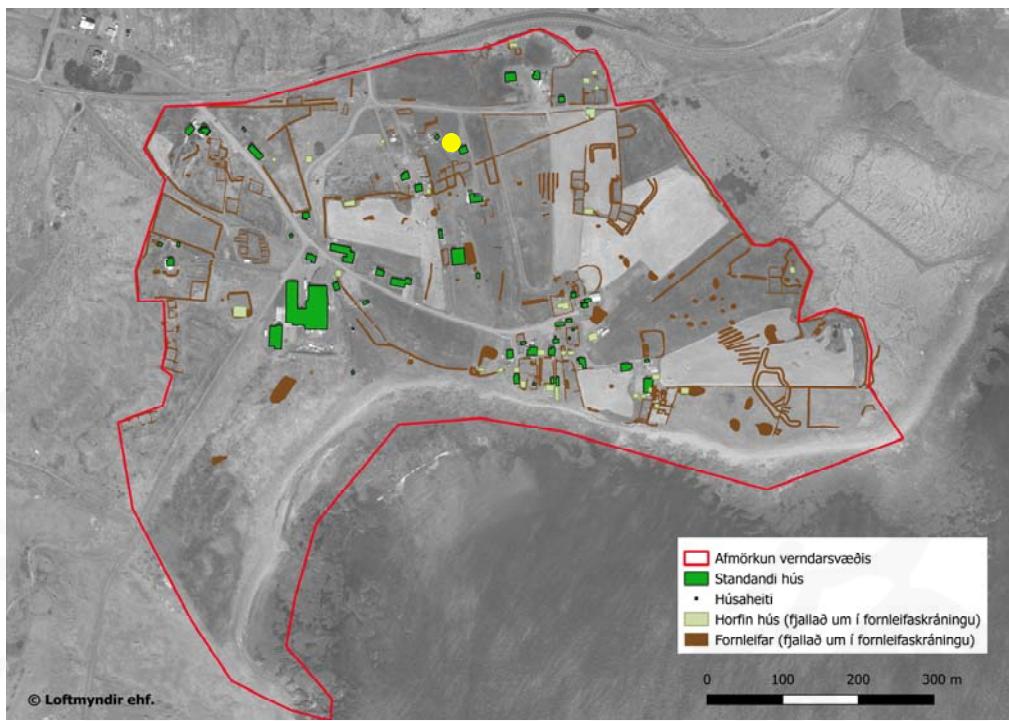
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 23 Fjós frá Garðbæ

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Hús 23 Fjós frá Garðbæ

Hús 23, horft til VNV

Hús 23 horft til NNV

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Svæðið er nefnt Garðbær II eru þrjú hús (sjá líka hús 14 og 22) og er það hús sem hér er skráð hús 23. Húsið er lítið bárujárhús með bröttu mænisþaki. Við það eru tvær þrær úr steinsteypu. Húsið var fjós samkvæmt Lofti Jónssyni heimildamanni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svípmóti hverfisins

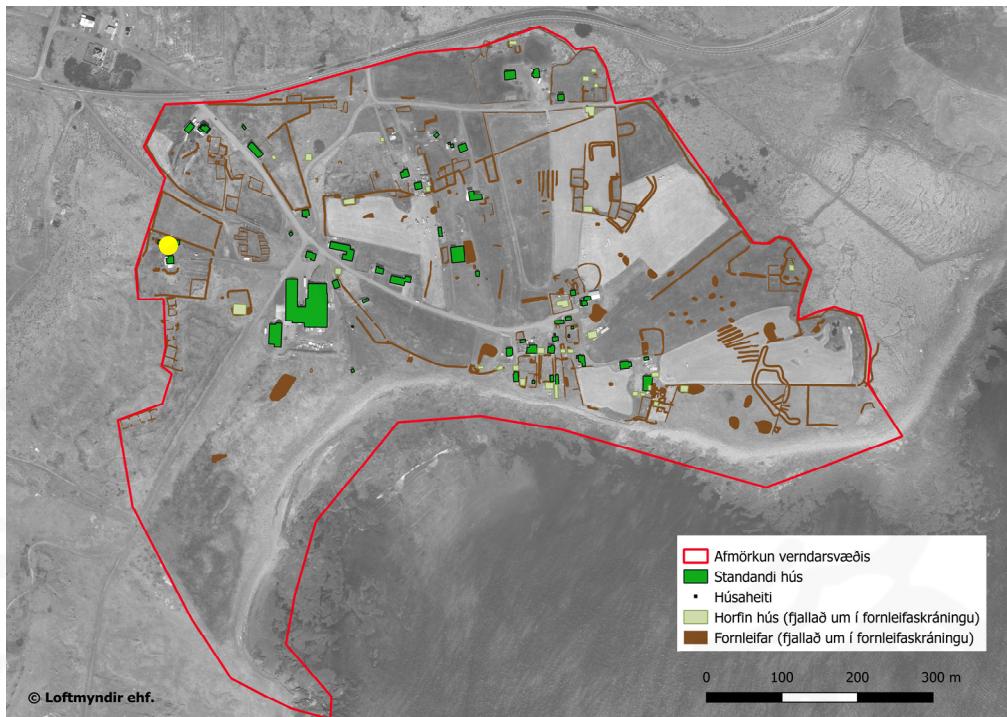
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins á fyrri hluta 20. aldar.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 24 Torfkofi við Auðsholt

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Upphafleg notkun: Líklega kartöflukofi
Núverandi notkun: líklega kartöflugeymsla

Hús 24 Torfkofi við Auðsholt

Hús 24: torfkofi 2017, horft til suðurs

Hús 24 og hús 30 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Hlaðið, torf og grjót

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Núverandi:

Hlaðið, torf og grjót

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Lítill kofi úr blönduðu efni er í brekkunni norðvestur af Auðsholti. Kofinn er byggður inn í brekkuna og er að hluta úr torfi en veggir að innanverðu úr grjóti með sementslími. Í kofanum er timburgrind. Norðvestan við kofan er niðurgrafið gerði þar sem nú hefur verið sett trampólín og er það allt að 1 m á dýpt (en 0,2 m að ytri brún). Grjóthleðslur eru greinilegar að innanverðu. Svæðið er samtals 11 x 7,5 m að stærð og snýr austur-vestur. Kofinn hefur líklega verið kartöflugeymsla.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Miðlungs

Menningarsöglegt gildi: Miðlungs

Umhverfisgildi: Miðlungs Hluti af fjölbreytileika í svipmóti hverfisins

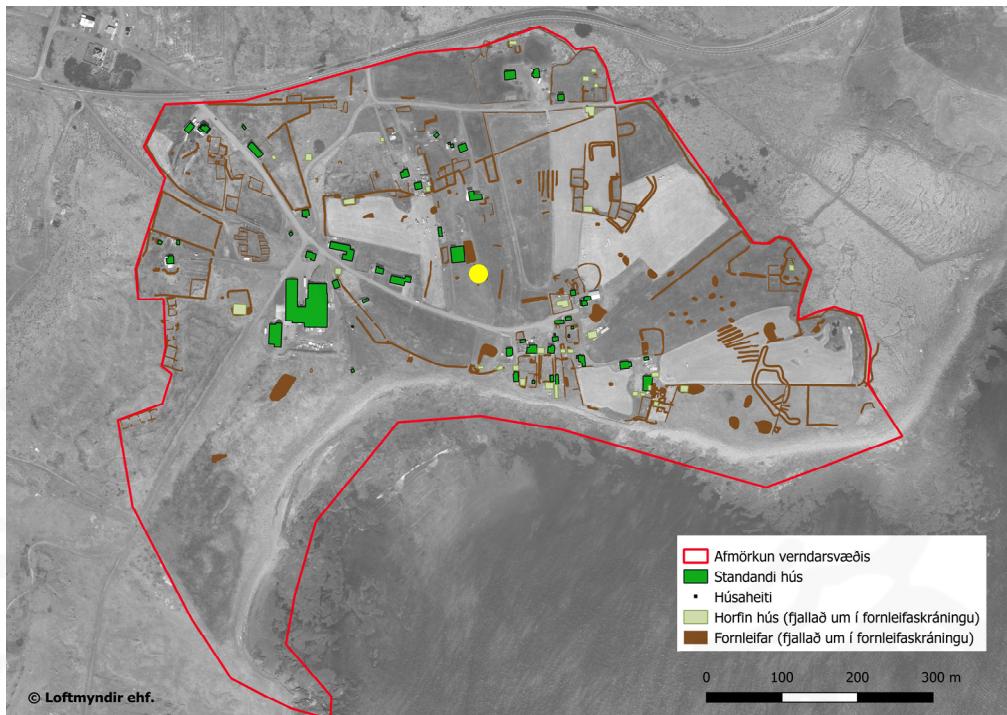
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Miðlungs Uppruni hússins og lögun tengist atvinnusögu staðarins.

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 25 Lysthús við Lambhúskot

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Pórkötlustaðahverfi

Hús 25 Lysthús við Lambhúskot

Afstaða Lambhúskots og húss 25, 2017

Hús 25, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Byggingarefni: Timbur, bindingar
Útveggir: Bárujárn
Þakgerð: Mænisþak
Þakklæðning: Bárujárn
Undirstaða:
Útlit: Einlyft

Núverandi:

Timbur, bindingar
Bárujárn
Mænisþak
Bárujárn
Einlyft

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss

Einfalt timburhús, tilsníðið og bárujárnsklætt á lóð Lambhúskots. Húsið virðist nýlegt og í góðu ástandi. Líklega Lysthús/garðskáli.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

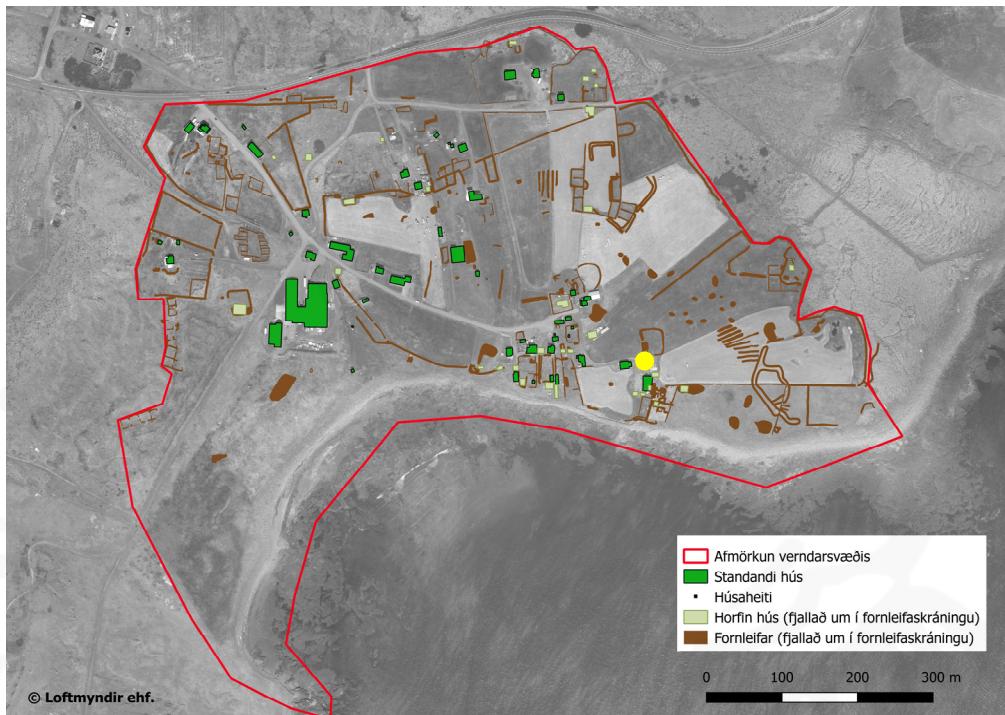
Upprunalegt gildi: Hátt

Tæknilegt ástand: Hátt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 26 Geymsluskúr við Buðlungu

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 26 Geymsluskúr við Buðlungu

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: Geymsluskúr

Geymsluskúr við Buðlungu 2017, horft til norðurs

Gerð húss:**Upphafleg:****Núverandi:****Helstu breytingar:****Hönnuðir breytinga:**

Byggingarefni:

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Timbur

Einhalla (skúrþak)

Bárujárn

Saga**Lýsing húss:**

Einfaldur geymsluskúr úr timbri með einhalla þaki. Gluggar eru á hliðum og beggja vegna við hurð sem er á vesturgaflí.

Varðveislumat:

Listraent gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

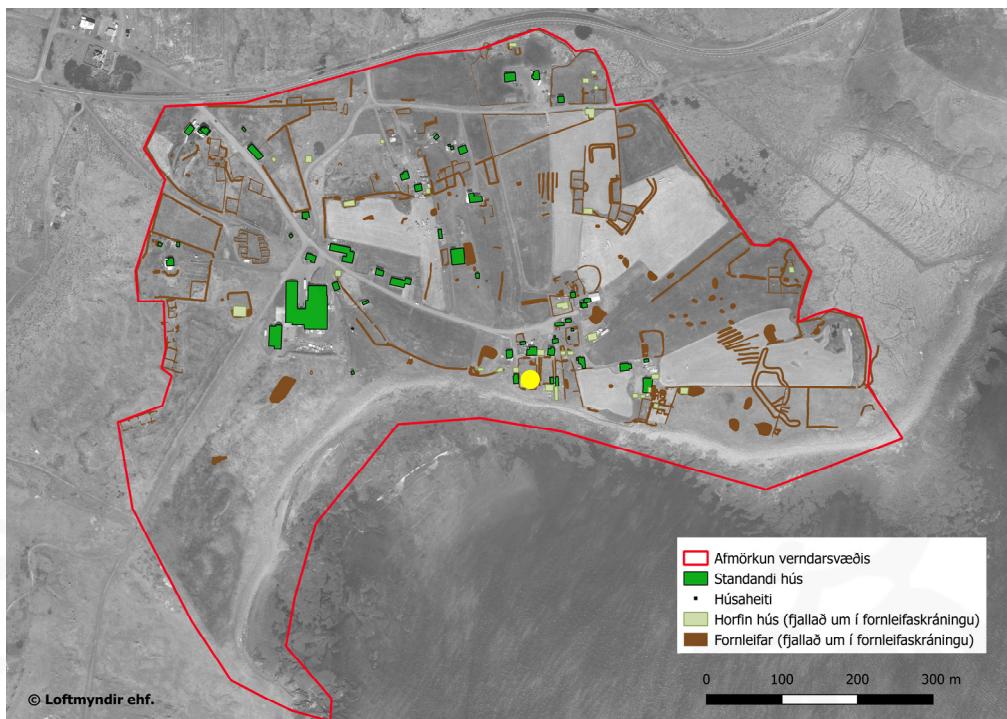
Upprunalegt gildi: Lágt

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 27 Hænsnakofi við Vesturbæ Þórkötlustaða

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 27 Hænsnakofi við Vesturbæ

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: Hænsnakofi

Hús 27, 2017, hænsnakofi við Vesturbæ

Hús 27, 2017, hænsnakofi við Vesturbæ

Gerð húss: Upphafleg:

Núverandi:

Byggingarefni:

Útveggir:

Timbur

Þakgerð:

Mænisþak

Þakklæðning:

Pappi

Undirstaða:

Útlit:

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Líttill, plankabyggt timburhús með tjörupappaskífum á þaki og á lágum staurum. Húsið er notað sem hænsnakofi og er innan lóðamarka Vesturbæjar Þórkötlustaða.

Varðveislumat:

Listraent gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

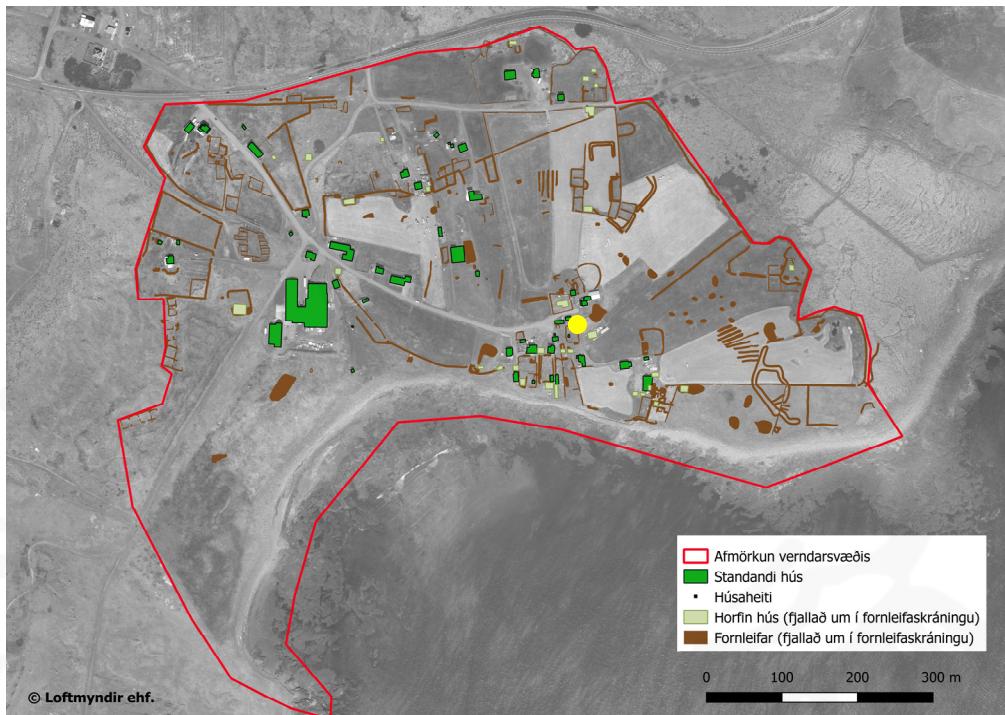
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 28 Hænsnakofi

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 28 Hænsnakofi milli

Hús 28 hænsnakofi, 2017, horft til NNV

Hús 28, 2017, horft til VNV

Gerð húss: Upphafleg:

Núverandi:

Byggingarefni:
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Timbur

Mænisþak

Pappi

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Líttil tilsnidinn timburkofi, nú líklega notaður sem hænsnkofi. Hann er á grasi gróinni eyju milli vegarslóða í Þórkötlustaðahverfi en svæðið hefur að líkendum áður tilheyrt Austurbæjum Þórkötlustaðahverfis (en Bjarmalandi nú).

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

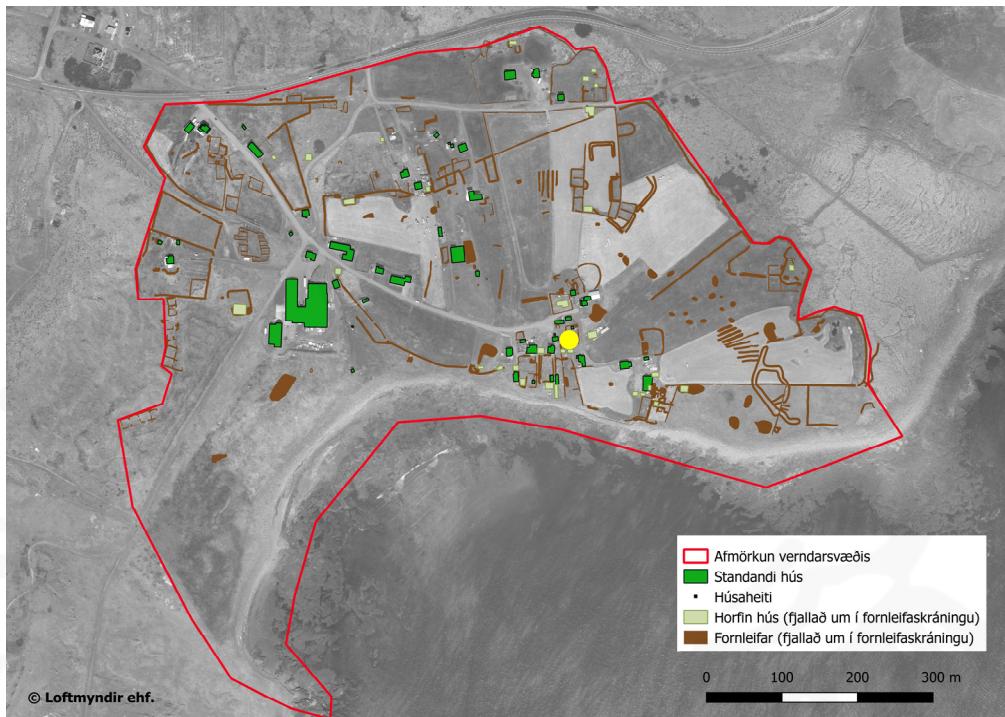
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 29 Hænsnakofi

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 29 Hænsna-/kaníukofi milli

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: Líklega hænsna- eða kaníukofi

Hús 29 2017, horft til VSV

Gerð húss:**Upphafleg:****Núverandi:****Helstu breytingar:****Hönnuðir breytinga:**

Byggingarefni:

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstaða:

Útlit:

Timbur

Mænisþak

Bárujárn

Saga**Lýsing húss:**

Lítill tilsvniðinn timburkofi, nú líklega notaður sem hænsna- eða kaníukofi. Er á grasi gróinni eyju milli vegarslóða í Þórkötlustaðahverfi en svæðið hefur að líkindum áður tilheyrta Austurbæjum Þórkötlustaðahverfis (en Bjarmalandi nú).

Varðveislumat:

Listraent gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

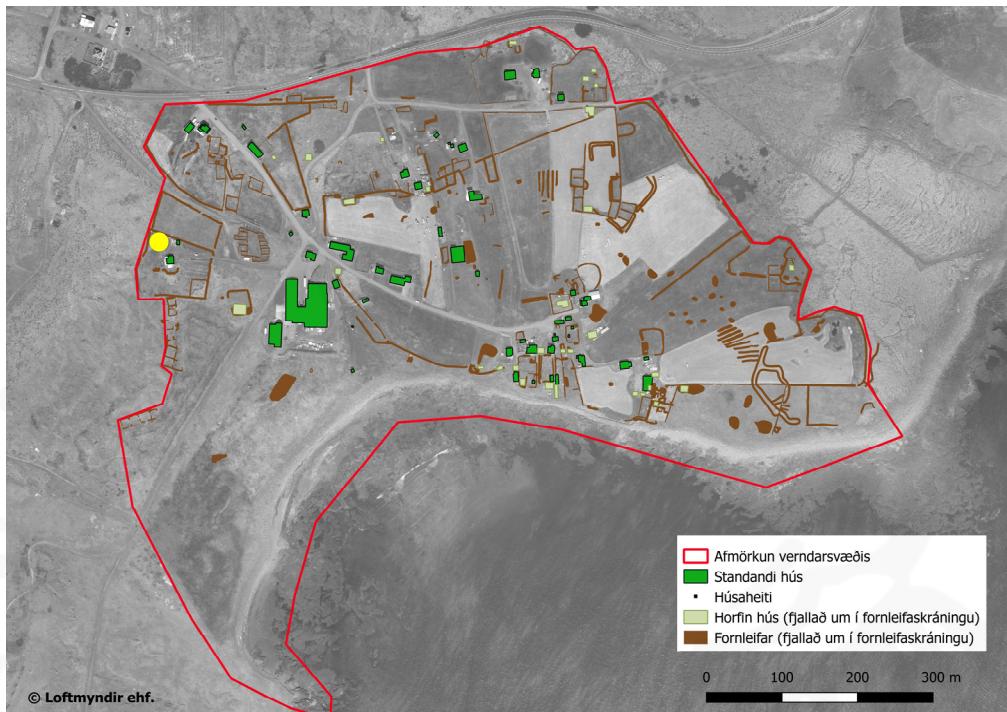
Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 30 Skýli við Auðsholt

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Fyrsti eigandi:
Hönnuður:

Þorkötlustaðahverfi

Hús 30 Skýli við Auðsholt

Hús 30 við Auðsholt 2017, horft til NNA

Hús 30 við Auðsholt 2017, horft til norðurs

Gerð húss: Upphafleg:

Núverandi:

Byggingarefni:
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstaða:
Útlit:

Bárujárn
Einhalla (skúrbak)
Bárujárn

Helstu breytingar:

Hönnuðir breytinga:

Saga

Lýsing húss:

Hrörlegt skýli, lélegur skúr úr afgangstimbri og bárujárni, undir þaki en opinn til austurs. Skúrin virðist ekki byggður til að standa lengi.

Varðveislumat:

Listrænt gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsöglegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

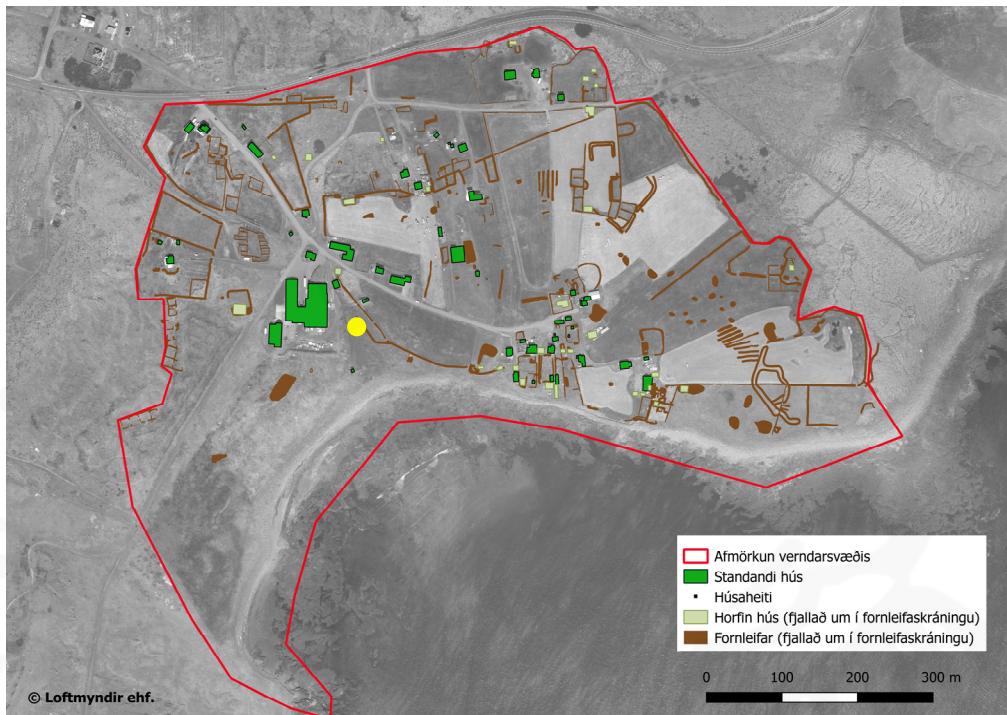
Upprunalegt gildi: Lágt

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Hús 31 Dúkkukofi nærri sumarbústað

Staðsetning hússins merkt með gulum punkti

Byggingarár:

Þórkötlustaðahverfi

Hús 31 Dúkkukofi sunnan við

Fyrsti eigandi:

Hönnuður:

Upphafleg notkun:

Núverandi notkun: Líklega dúkkukofi

Hús 31 dúkkukofi, 2017 horft til suðvesturs

Hús 31 dúkkukofi, 2017 horft til suðurs

Gerð húss:**Upphafleg:****Núverandi:**

Byggingarefni:

Útveggir:

Timbur

Þakgerð:

Mænisþak

Þakklæðning:

Timburspónn

Undirstaða:

Útlit:

Helstu breytingar:**Hönnuðir breytinga:****Saga****Lýsing húss:**

Lítill kofi, líklega dúkkukofi úr krossviðarplötum og með hurð á norðurstafni og nokkuð veglegum glugga á vesturvegg. Kofinn er sunnan við Sumarbústaðinn Siglu.

Varðveislumat:

Listraent gildi / Byggingarlist: Lágt

Menningarsögulegt gildi: Lágt

Umhverfisgildi: Lágt

Upprunalegt gildi: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Lágt

Varðveislugildi: Lágt

Verndarflokkar: Verndarsvæði í byggð - grænn litur á korti

Samantekt

Ágrip af sögu byggðar

Jörðin Þórkötlustaðir byggist án efa mjög snemma og er líklegt að kjarni hennar hafi allt frá upphafi verið á svipuðum slóðum og Þórkötlustaðir eru enn. Við framkvæmdir nærri Miðbæ Þórkötlustaða laust eftir 1900 var komið niður á skálalaga byggingu og langeld² og bendir það til að upphaf byggðar á svæðinu hafi verið á þessum slóðum allt frá fyrstu tíð. Gera má ráð fyrir að svæðið hafi lengi verið nokkuð þéttbýlt á íslenskan mælikvarða og þar hefur líklega verið stunduð sjósókn ásamt hefðbundnum búskap allt frá fyrstu tíð. Á 17. öld var jörðin komin í eigu Skálholts og á seinni hluta aldarinnar jukust umsvif biskupsstólsins mikið á jörðinni (í tíð Brynjólfs Jónssonar biskups) og var rekin þaðan nokkur útgerð.³

Árið 1703 voru íbúar í hverfinu 60 talsins og eru þá taldar upp fimm hjáleigur frá Þórkötlustöðum og ein þurrabúð.⁴ Áður en öldin var á enda var orðið þríbýlt á sjálfri heimajörðinni og hélst það fram eftir 19. öld.⁵ Litlar breytingar urðu á íbúafjölda fram eftir miðri 19. öld og voru oftast í byggð a.m.k. þrjár hjáleigur auk þess sem þríbýlt var á heimajörðinni.

Á síðustu áratugum 19. aldar varð mikil fólksfjölgun í hverfinu og meira en tvöfaltaðist íbúa- og heimilafjöldi þar á árunum 1880-1901 og fór þá íbúatalan úr 60 árið 1880 í 132 árið 1901 og úr 9 heimilum í 22.⁶ Á þessu skeiði voru t.a.m. líklega byggð tvö hús til viðbótar á Þórkötlustaðatorfunni (þá bæði til Austari Austurbær og Vestari eða Austari Vesturbær) ásamt ýmsum fleiri býlum í hverfinu. Þegar túnakort var gert fyrir Þórkötlustaði 1918 voru býlin í hverfinu 12 talsins auk fimm íbúðarhúsa á sjálfri bæjartorfunni og voru heimilin í hverfinu þá líklega yfir 20.⁷

Þórkötlustaðahverfi hélt áfram að blómstra og vaxa á fyrri hluta 20. aldar en þegar komið var undir miðbik aldarinnar voru aukin umsvif og fólksfjölgun í Járngerðarstaðahverfi ásamt nýjum hafnarmannvirkjum í Hópinu farin að hafa áhrif á hverfið, þótt þar byggju þá riflega 200 manns.⁸ Þungamiðja athafnalífs í Grindavík hafði flust úr Þórkötlustaðahverfinu. Til að bregðast við þeim vanda sem steðjaði að byggðinni stofnaði fólk á svæðinu félagskap

² Brynjúlfur Jónsson. 1903, 47.

³ Saga Grindavíkur I, 212-213.

⁴ JÁM III, 11-14.

⁵ Saga Grindavíkur II, 74.

⁶ Saga Grindavíkur II, 31-32.

⁷ Túnakort 1916.

⁸ „Fram af Grindavíkurslóð“, grein í *Morgunblaðinu* 15. október 1967, 10.

um byggingu frystihússins sem tók til starfa í hverfinu 1947 og starfrækt var fram til 1992, og blés það miklu lífi í atvinnu á svæðinu.⁹ Á fimmta áratugnum var stofnaður skóli í hverfinu og þar var einnig rekin verslun um nokkurra áratuga skeið.

Þrátt fyrir aukna atvinnumöguleika með tilkomu Hraðfrystihússins fór fólk að fækka í Þórkötlustaðahverfi upp úr miðri öldinni og varð vöxtur bæjarfélagsins einkum í Járngerðarstaðahverfinu. Árið 1966 hafði íbúum í Þórkötlustaðahverfi fækkað um 42% (voru þá 118)¹⁰ frá 1940. Þá höfðu a.m.k. 6 íbúðarhús verið flutt úr Þórkötlustaðahverfi og yfir í Járngerðarstaðahverfi og nokkur til viðbótar rifin. Íbúum í hverfinu hélt áfram að fækka fram eftir 20. öld og þegar úttekt var gerð vegna verndarsvæðis var föst búseta í 11 húsum og um 30 einstaklingar skráðir með fasta búsetu þar (en árstíðabundin búseta í nokkrum húsum til viðbótar).¹¹

Svipmót byggðar og húsa

Framan af reiddu íbúar í Þórkötlustaðahverfi sig á fiskveiðar samhliða búskap. Vægi sjávarútvegs fyrir svæðið jókst enn um miðbik 20. aldar þegar Hraðfrystihús Þórkötlu tók til starfa. Samhliða sjávarútvegi var talsvert skepuhald í hverfinu og á 19. og 20. öld virðist talsverður fjöldi smákofa hafa tengst flestum býlanna og þeir margir hverjir notaðir undir skepuhald, auk þess sem þar stóðu skemmur, fiskihjallar og fleiri áþekk hús.¹²

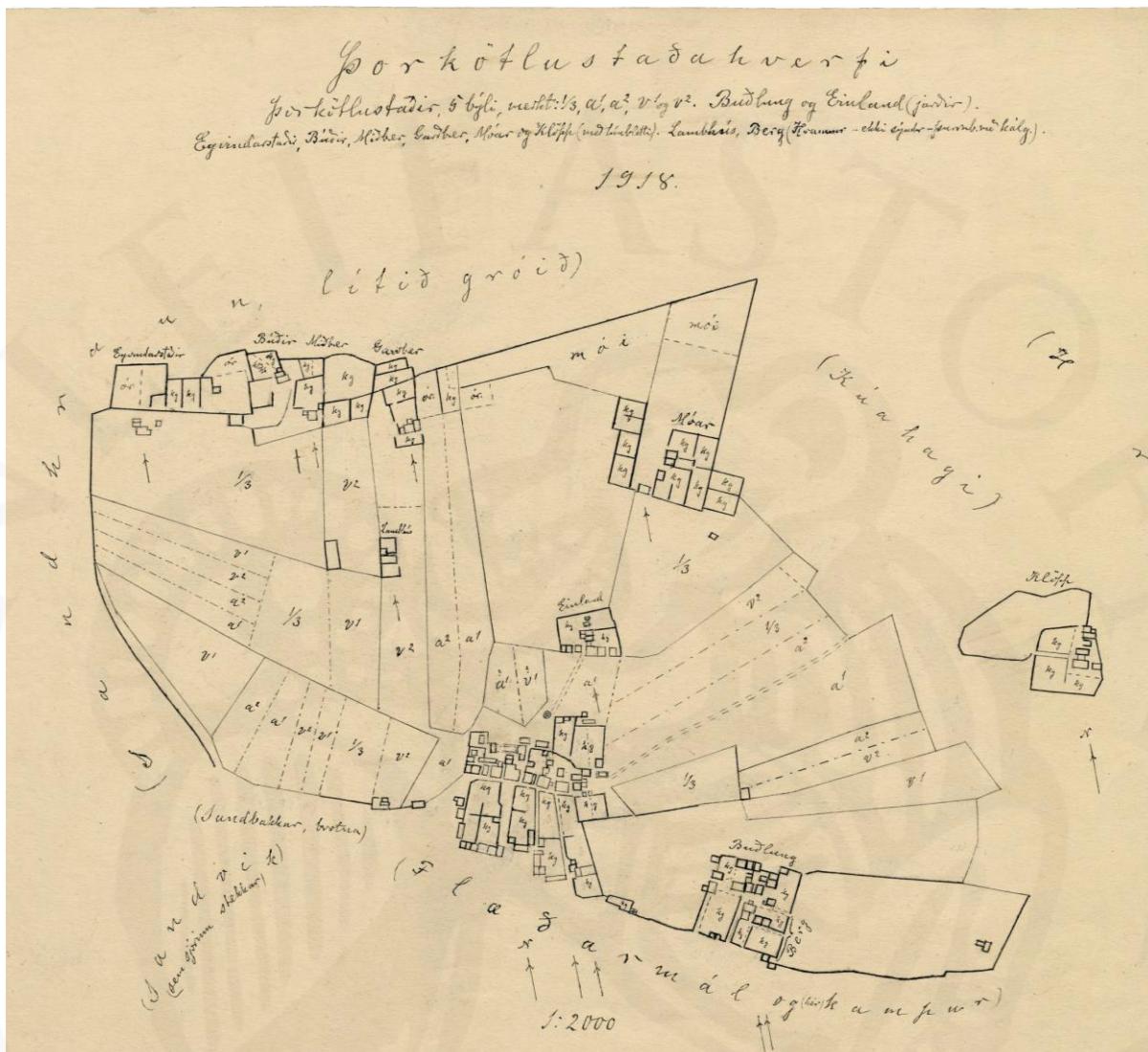
Sökum þess hversu þéttbýlt var í hverfinu leituðust menn við að afmarka lóðarmörk sín með afgerandi hætti og þar sem gott hleðslugrjót var auðfengið á svæðinu var það notað til að marka lóðir og hlaða veggi um tún og kálgarða. Þessi þétta garðhleðsla er eitt af því sem gefur svæðinu afgerandi svipmót enn í dag þótt einhverjir garðar hafi horfið í umróti síðustu áratuga. Talsvert af görðum voru t.d. rifnir og grjótið úr þeim notað í hafnargerð í Hópinu um og fyrir miðbik aldarinnar. Þegar leið á 20. öldina fækkaði kofum á svæðinu eitthvað og oft viku torfkofar fyrir timburkofum. Þrátt fyrir þessa þróun setur kofabyggðin ásamt grjótgörðunum og hlöðnum kálgörðum enn afgerandi svip á hverfið. Í hverfinu hafa menn alltaf byggt eftir þörfum og kofar og minni hús risið og vikið án afskipta skipulagsyfirvalda. Á síðustu áratugum hafa tilsnidnir kofar bæst í hóp fjölskrúðugrar kofaflóru sem fyrir var.

⁹ Húsakönnun Lofts Jónssonar, bls. 2-3.

¹⁰ „Fram af Grindavíkurslóð“, grein í *Morgunblaðinu* 15. október 1967, 11

¹¹ Samkvæmt áætlun höfundar.

¹² Sjá t.d. Túnakort af svæðinu frá 1918 og Fasteignamat 1916-1918.

Þorkötlustaðahverfi 1918. Túnakortið gerði Vigfús Guðmundsson. Af því má sjá hinn mikla fjölda kofa og garða í hverfinu snemma á 20. öld. Túnakortið er varðveitt á Þjóðskjalasafni Íslands.

Þrátt fyrir að hverfið sé þéttbýlt ber byggðin enn talsverð einkenni dreifbýlis. Húsin standa mörg á fremur stórum lóðum, algengt er að kofabyggingar fylgi íbúðarhúsum og mörk lóða og kálgarða eru gjarnan enn afmörkuð með grjóthleðslu. Tvær aðal götur liggja um hverfið og liggja víða stuttir götuslóðar og heimreiðar af þeim.

Á svæðinu voru skráð 56 standandi hús. Af þeim voru 25 hús með fasteignanúmer (22 íbúðarhús, einn sumarbústaður og tvö hús sem byggð voru fyrir iðnað/þjónustu). Íbúðarhúsin eru fjölbreytileg. Fimm af íbúðarhúsunum sem enn standa eru byggð fyrir 1930 (Einland, Bjarmaland, Sólbakki, Miðbær Þorkötlustaða og Búðir) en langflest þeirra eða, 12 hús, eru byggð á tímabilinu 1930-1940 og er líklegt að það þrettánda, íbúðarhús með

óþekktu nafni sem stóð við Miðbæ sé einnig byggt á þessu sama skeiði. Eitt nýtt hús reis í hverfinu á 5. áratug 20. aldar (Heimaland) og sitt hvort húsið á 7. og 8. áratug 20. aldar (Bjarnarhöfn og Hof II). Yngsta húsið í hverfinu var svo byggt árið 2008 nærrí þeim stað sem áður stóð hjáleigan Lambhúskot. Húsagerðir í hverfinu eru eins og gefur að skilja fjölbreytilegar og setur umræddur fjölbreytileiki sterkan svip á byggðina og gefur henni svipmót.¹³

Skráð var 31 hús/kofi í þórkötlustaðahverfi sem ekki var með eiginlegt fasteignanúmer. Kofar þessir hafa gegnt fjölbreyttu hlutverki. Margir kofanna voru skepnuhús (fjós, fjárhús, hænsnakofar), hlöður, skemmur, hjallar og bílskúrar svo fátt eitt sé nefnt. Þeir eiga það allir sammerkt að vera einfaldir að gerð og hafa lítið varðveislugildi í sjálfu sér. Flestir eru þeir óvandaðir, bárujárnsklæddir timburkofar, en einstaka undantekningar eru þó frá því. Um þá má hins vegar segja að þeir setja sterkan svip á hverfið og gefa því sérstakan brag. Kofarnir hafa því varðveislugildi sem hluti af svipmóti hverfisins þótt óvandaðir séu.

¹³ Þess má geta að auk þeirra húsa sem nú standa í hverfinu eru þekktar heimildir um 21 bústað til viðbótar sem stóð þar áður en er nú horfinn en um þau býli og hús verður fjallað í skýrslu um fornleifaskráningu.

Heimildir

Brynjúlfur Jónsson. 1903. „Rannsóknir í Gullbringusýslu og Árnessýslu sumarið 1902“. *Árbók hins íslenzka fornleifafélags*. Blaðsíður 31-52.

Elín Ósk Hreiðarsdóttir. 2018. *Pórkötlustaðahverfi: Fornleifaskráning vegna verndarsvæðis*. Fjöldit Fornleifastofnunar Íslands. Í vinnslu.

Fasteignabók 1932. 1932. Útgefanda vantar. Reykjavík.

„Fram af Grindavíkurhlóð“, grein í *Morgunblaðinu* 15. október 1967.

Guðný Gerður Gunnarsdóttir. 2017. *Verndarsvæði í byggð. Tillaga og greinargerð. Leiðbeiningar, Minjastofnun Íslands* 3. Minjastofnun Íslands. Reykjavík.

Jón Johnsen. 1847. *Jarðatal á Íslandi*,. Kaupmannahöfn. Skammstafað JJ í grunni.

Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns III. 1913-90. Kaupmannahöfn/Reykjavík. Skammstafað JÁM III í grunni.

Saga Grindavíkur I. Frá Landnámi til 1800. 1994. Jón Þ. Þór. Grindavíkurbær. Skammstafað SG I í grunni.

Saga Grindavíkur II: 1800-1974. 1996. Jón Þ. Þór og Guðfinna Hreiðarsdóttir. Grindavíkurbær. Skammstafað SG II í grunni.

Sýslulýsingar og sóknarlýsingar. 1937-39. Landnám Ingólfss. Safn til sögu þess III. Reykjavík. Skammstafað SSGK í grunni.

Óútgefið efni

Fasteignamat 1916-1918. Undirmat – Gullbringu- og Kjósarsýsla. Hlaðið niður þann 14. desember af:

<https://myndir.handrit.is/doShowDocument.jsp?lang=is&source=ICDB&sourceld=Fasteignamat+1916+-+1918+-+Undirmat%3B+Gullbringus%FDsla&style=&navpanes=0&view=Fit>

Myndband tekið upp í 26. júlí 1986. Árni Guðmundsson í Teigi og Jón Danielsson. Úr safni Ólafs Rúnars Þorvarðarsonar. Hlaðið niður þann 4. janúar 2018 af myndbandavef Ísmus: <https://vimeo.com/113794968>

Teikningar af húsum í Þórkötlustaðahverfi hlaðið niður (4. janúar 2018) af vef sveitarfélagsins: <http://www.map.is/grindavik/#>

Túnakort af Þórkötlustöðum frá 1918. Kortið gerði Vigfús Guðmundsson. Það er varðveitt á þjóðskjalasafni Íslands en hægt er að nálgast það á vef safnsins (hlaðið niður 14. ágúst 2017): http://mantal.is/myndir/Tunakort/Gullbringusysla/Grindavikurhreppur/Jpg-400/grindavikurhreppur_004.jpg

Húsakönnun Lofts Jónssonar. Óútgefin handritsdrög í eigu höfundar.

Ljósmyndir :

- Ljósmynd af Bjarmalandi frá 1986: <https://vimeo.com/113794968>
- Ljósmynd af Brautarholti (ódagsett). Birt með leyfi Minja- og sögufélags Grindavíkur
- Ljósmynd af Buðlunu (ódagsett). Birt með leyfi Lofts Jónssonar.
- Ljósmynd af Búðum frá 1986: <https://vimeo.com/113794968>
- Ljósmynd af Efralandi frá 1975. Birt með leyfi Guðbjargar Jónsdóttur og Samúels Alfreðssonar á Efralandi
- Ljósmynd af Einlandi 1986: <https://vimeo.com/113794968>
- Ljósmynd af Garðbæ (ódagsett). Birt með leyfi Lofts Jónssonar.
- Ljósmynd af Hofi 1986: <https://vimeo.com/113794968>
- Ljósmynd af Hraðfrystihúsi Þórkötlu. Birt með leyfi Lofts Jónssonar.
- Ljósmyndir af Sólbakka frá 1945 og 1965. Birt með leyfi Bjarna K. Garðssonar.
- Ljósmynd af Stafholti 1986: <https://vimeo.com/113794968>
- Ljósmynd af Teigi 1986: <https://vimeo.com/113794968>
- Ljósmynd af þórkötlustaðatorfi (tekin eftir 1932). Birt með leyfi Lofts Jónssonar
- Ljósmynd af þórkötlustöðum (Vesturbæ) 1986: <https://vimeo.com/113794968>
- Ljósmynd af þórsmörk (ódagsett). Birt með leyfi Minja- og sögufélags Grindavíkur
- Ljósmynd af húsum sem stóðu á sama stað og geymsla við Vesturbæ (Hús 02). Birt með leyfi Bjarna K. Garðarssonar.

Viðbætur og athugasemdir við skýrsludrög bárust frá:

Birni Haraldssyni

Bjarna Kristni Garðarssyni

Halli J. Gunnarssyni (Minja – og sögufélags Grindavíkur)

Lofti Jónssyni

Ómari Davíð Ólafssyni